

ras idolorum. & Eschias destruxit serpentem enū quādo populus ei voluit offerre dices cupruz est. Et ea de causa inhibuit somnia non observari & auguria. & p̄cepit vt vir aut mulier in quo p̄bionicus spūs esset occideretur si cut iam sunt rvarlagerin nūcupari que oīa quia suspitōne generant ad adulteriū spirituale ideo vt dictum est ex zelo quem deus habet ad aīas sibi desponsatas sicut sp̄suis ad sponfam inbibuit Sic etiam & nos p̄dicatores & aīarum rectores aduertere debemus q̄ nullum sacrificiū deo magis acceptū q̄ zelus animaz. vt Hieronim⁹ sup̄ Ezechieles testat. Unde & cōsequenter in tertia pte operis d̄ ex terminio maleficaz quo ad vltia remedia tractandū est. hoc ip̄m enim vltimū ecclesie refugium ad qd etiā ex diuino obligat vt dictū est p̄cepto. Maleficos ne patiaris viuere sup̄ terram vbi & remedia contra maleficos sagittarios includūtur. cum & hoc ip̄m genus nisi p̄ seculare brachium poterit exterminari. Remedium duz quis incuitū cōmodi temporalis se ex toto demōi deuouit. sicut expeſſientia sepe docuit p̄ veram cōfessionem licet a dyaboli potestate liberabatur. tamē diu & post grauisime molestati & p̄cipue nocturnis temporibz fuerunt. & hoc i eorum penam deus permisit. signū autem q̄ liberati erant ex illo aḡſcebat. q̄a pecunia in burſis aut

capsulis post confessionem deſiciebat superque pluria gesta deduci possent. sed breuitatis causa obmittuntur.

Sequitur tertia pars totius operis sup̄ modos exterminandi. vel ad minus puniendi p̄ debitas iusticiam in foro ecclesiastico & ciuili. & habebit questiones. xxxv. generalis tamē & introductoria p̄mittitur.

Trū male

fice & earum fautores receptatores & defensores ita subijcitur iudicio ecclesiastico diocelano rum & ciuili q̄ ab earum inq̄ſitione valeant heretice prauitatis inquisitores eē exonerati. Et arguitur q̄ sic. Nam in ca. accusatus. § sane. li. vi. dicitur. Sane cum negotium fidei quod summe priuilegiatum existit. per occupationes alias non debeat impediri pestis inquisitores heretice a sede apostolica deputati. de diuinationibus aut sortilegijs nisi heresim saperēt manifeste introumittere se non debent nec punire talia exercentes. sed relinquere suis iudicibus puniendos. Nec videtur obſtare q̄ heresis maleficarum hic non exprimitur. Tum quia eisdem penis in foro conscientie puniuntur. de conse. dist. ij. pro dilectione.

Si diuinatoroz & maleficoroz pecca

dentur. vellentq; maleficarū pu/
nitionem ad tpales iudices retoz
quere. His argumentis pbabili/
terib; facere possent hē in c. vt inq̄
sitionis. § prohibemus q; distri/
ctius. p̄fatis dominis tpalibus ⁊
receptoribus ipsorūq; officialibus.
ne ipsi de hoc crimine cum sit me/
re ecclesiasticū quoquo mō cogno/
scant vel iudicent. Et loq̄tur d̄ cri/
mine heresis sequitur ergo q; vbi
crimen nō est mere ecclesiasticū
sicut est crimen in h̄mōi maleficis
qui ppter damna tpalia que ab
eis inferūtur a ciuili ⁊ nō ab eccle/
siastico debent puniri. **P**reterea.
C. de iudeis. l. vlti. in fi. dicat. Cer/
nat p̄trea bona sua proscripra. et
mor sanguinis pena destinand⁹.
qui fidem xpi repugnabit puerfa
doctrina. q; si dicatur q; lex loqui/
tur de iudeis puerfa ⁊ post rede/
untib; ad ritum iudeoz: instan/
tia nō valet. imo argumentū am/
plius p hoc fortificatur eo q; cuz
tales ppter apostasiam a fide iu/
dex ciuilis habet punire. ergo eti/
am maleficas fidem abnegātes.
cum abnegatio fidei in toto vl̄ in
parte sit fundamentū maleficaz.
Preterea. licet in solutōne dicat.
q; pro eodem apostasia et heresis
sit capienda. adhuc tamē ecclesiasti/
cis iudex nō se habet de eis intro/
mittere sed ciuilis. nam occasione
questionis heresim nullus debz
populū cōmouere. sed p̄ses des/
bet perse. puidere. In autenti. de
manda. princ. id est de mandatis
principum. colla. iij. §. neq; occasi

one. vbi d̄. neq; occasione religio/
num heresimq; questionis p̄mit/
tas alicui p̄uinciam cōmouere.
aut aliter qdam p̄ceptione inuū/
gi p̄uinciam cui p̄sides. sed ipse
prouidebis cum cōpetenti vtilita/
te fiscalibus ⁊ que alia sunt p̄seru/
tari ⁊ nō p̄mittere aliquid fieri cir/
ca nostras p̄ceptōnes occasione
religionū. **P**atet ex his q; de ee/
pugnante fidem nullus debet se
intromittere nisi p̄ses. **P**reterea
si cognitio iudicum ⁊ punitio ta/
lium maleficaz non spectaret to/
taliter ad ciuilem iudicem. quō le/
ges de his tribus se intromittere
possent. **N**am. C. de maleficis. l.
nemo. l. culpa. l. nullus. oēs illos
quos vulgus maleficos vocat ca/
pitali pena subiicit. ⁊ e. l. multi. be/
stis obicere decernit qui magica
arte vite innocentū insidiatur.

Item q; questionib; ⁊ tormentis
ad interrogandū subici debeant.
⁊ q; ad eoz accusatōnem quilibet
admitti debeat. ⁊ q; nullus fide/
lium sub pena exilij ⁊ amissione
oīm bonorum cū eis p̄cipat cū
multis alijs penis āneris. q; legē/
ti illas leges occurrūt. **E**cōtrario
vero ⁊ p veritate legū doctores ta/
lium maleficaz punitōes in eccle/
siasticū iudicē possunt retorq̄re vt
simul copulatiue habeāt cogno/
scere ⁊ iudicare. ⁊ hoc sic p̄batur.

In crimine canonico p̄ses cuz me/
tropolitano habz discernere ⁊ nō
metropolitano per se sed adiun/
cto p̄sede. patet in autenti. de m̄h/
da. princ. §. si vero canonicū sit qd

queritur. vna cum metropolitano
pro uincie hoc disponere et de/
cernere prouidebis. siue alij qdaz
dubitant. glosa. id est in fide. quo
casu solus cognosceret. siue alij qui
dam glosa tunc episcopus cum preside.
scilicet cognosceret et cause deo dare a/
mabilem et decibilem terminum
qui et decenter orthodoxas custo
diat fidem. et demeritatem procu
ret fiscalibus. et nostros subiectos
seruet inuolatos. glosa. i. eos non
corrumpat in fide. Preterea prin/
ceps secularis licet puniat pena
sanguinis non tamen per hoc iudi/
cium ecclesie excludit. cuius est co
gnosceret et diffinire imo necessa
rio presupponit. ut patet. C. de sum
ma trinit. et fi. ca. l. i. in fine. et extra
de here. ca. ad abolendam. et cap.
vergentis. et ca. excoicauimus. i. et
ij. imo eadem pena est et secundum leges
et secundum cano. ut patet. C. de heret. c.
l. manicheos. et l. arriani. unde et
ad eos pertinet precipue insimul et
non diuisim talium punitio. Pre/
terea sicut leges decernunt clericos
a proprijs iudicijs emendari et non
a temporalibus seu secularibus eo quod cri
men ecclesiasticum in eis censetur.
ita et maleficarum crimen cum sit par
tim civile et partim ecclesiasticum
propter damna temporalia et fide quam
violant. Ideo ad utriusque partis
iudices pertinet ad cognoscendum
iudicandum et puniendum. Et fortifi
catur ratio in autem. ut clerici apud
proprios iudices. Si vero colla. vi.
vb. dicitur. Si vero ecclesiasticum

sit delictum egens castigatione ec
clesiastica et mulcta deo amabili
episcopus hoc discernit nihil comuni/
cantibus clarissimis punie iudi
cibus. Neque enim uoluit talia
negocia oino scire civiles iudices
cui oporteat talia ecclesiastice era
minari et emendari aias delinquentium
per ecclesiasticam mulctam. fin
sacras et diuinas regulas. quas et
nostre sequi non dedignatur leges
hecibi. Unde et per oppositum cri
men mixtum ab utriusque est punie
dum. Responso cum principaliter
intento nostra in hoc opere sit ab
inquisitione maleficarum quantum cum
deo fieri possit. nos inquisitores per
tium superioris alemanie exonerati
re suis iudicijs ad puniendum
relinquendo. et hoc propter negocij
arduitatem dum tamen identitate fidei
et saluti animarum non eo minus per
uideretur. quare et presens opus ag
gressi sumus. ipse iudicibus mos
cognoscendi diffinendi et senten
tandi relinquendo. Ideo ad omni
dendum quod episcopi contra maleficas
in multis procedere possint etiam se
clusis inquisitoribus. licet ipsi episcopi
sine temporalis et civili iudicio ubi
punitio transit in vindictam san
guinis non ita procedere valeant. ex
pedi certas opiniones aliorum in
quisitorum in diuersis regnis hispanie
in medium deducere. et illas sal
ua eorum semper reuerentia cum sub or
dine uisus predicatozum militum.
infringere ut eo clarioz in singulis
habeat intellectus. Et itaque eorum

opinio q̄ om̄es malefici sortilegi
diuinatores nigromantici. ⁊ bre
uiter sub quocūq; genere diuina/
tionum existant ⁊ qui fidem sa/
crā seī susceperunt ⁊ professi sunt
iudicio inquisitorum subiaceant.
taliter vt in tribus que norantur
in capitulo multorum querela. in
principio de here. in clementi. nec
inquisitor sine episcopo nec ep̄s
sine inquisitore ꝑcedere habeat.
Licet in quinꝫ alijs vnus sine al
tero ꝑcedere valeat. si cui placet
capitulum legat ⁊ inueniet. vnus
autem e tribus est sententia diffi/
nitua ad quam vnus sine altero
non debet ꝑcedere. ⁊ hoc vbi ꝑ
fati heretici sunt habendi. Ad
dunt insuper blasphemos. ⁊ quo
cūq; modo demones inuocan/
tes ⁊ excomunicatos qui in excō/
municatōne stetit per ānum
animo contumacia in causa fidei.
vel etiaꝫ in nō causa fidei sub cer/
tis casibus ⁊ plura alia includit
per que auctoritas ordinarioꝝ
numis enervatur. ⁊ nobis inquisi/
toribus amplioꝝa onera imponū
tur minus securi coram tremen/
do iudice qui vtiq; districtam a
nobis super cōmissi officij exiger
ratōem. ⁊ quia eozum opimo nō
infringitur. nisi eoz fundamentū
sit ānullatum. Ideo notandum.
q̄ ꝑncipale fundamentū ꝑ glo/
fatoꝝ canonum ⁊ ꝑcipue super
ca. accusatus. ⁊ s̄ sane. ⁊ sup ver/
ba heresim sapiant manifeste acci/
pitur. fundant insup se super dētā

theologoz. Thome. Alberti.
Bonauen. in. ij. sententiaz. disti.
vij. Ex his specialiter aliqua eppe
dit recitare. Nam vbi ca. dicit vt
in argnmento ꝑmo deductum
est. q̄ inquisitoꝝes hereticę prauis/
tatis de sortilegijs ⁊ diuinatōnis
bus se non debeāt intronittere.
nisi heresim sapiant manifeste. di
eunt q̄ sortilegi vel diuinatoꝝes
cunt duplices. scz artificiales ⁊ he
rencales. ⁊ ꝑmi dicitur meri di
uinatoꝝes quia vtz mereꝝ arte
agunt de q̄bus etiam loquitur. c.
ex tenore extra de sortilegijs. vbi
dicit q̄ vdalricus ꝑes byter cum
quodam infami hoc est diuinato
re dicit gloꝝa ad secretū locum ꝑ
rexit non ea intentōne vt demo/
nem inuocaret quasi dicit. quia
hoc fuisset hereticum. sed vt cum
inspectōne astrolabij furtum qd̄/
dam inueniret quasi dicit q̄ ē me
ra diuinatio vel sortilegium. Se
cūdi vero hereticales dicitur diui
natoꝝes qui in eoz arte demoni/
bus aliquem honozem latrre vel
dulie impendūt qui diuinādo fu
tura ꝑdicere conantur. vel aliqd
simile quod heresim sapiant mani/
feste exercent. ⁊ tales iudicio inq̄/
sitorum sicut ⁊ alij heretici subia/
cent. Et q̄ hec sit mens ca. ꝑbant
ꝑ canonistas glosantes verbum
saperent. Nā Jo an. sup alle ca.
accusatus. ⁊ ver. saperent. dicit ita
saperent sicut est circa aras idolo
rum nepharias ꝑces emittere.
sacrificia offerre demones ꝑulere
y iij

eorūq; responsa suscipere. vel as-
sociant sibi propter fortis exer-
cendas hereticos. Vel faciunt
predicta cum sanguine vel cū cor-
pore christi vel in fortibus vt pos-
sint habere responsa. puez reba-
pasant vel his similia. Ad eūdez
sensum allegant Archi. sup eo. c.
et. §. sane. 7 super eodem verbo sa-
perent. Item allegant Joh.
mo. Raymūduz. Guilbel. d. mō
te Laudu. Item pbant p deter-
minatōem ecclie ex cōalio acdren-
si. xxvi. q. v. epī. vbi hmōi mulieres
supstitiose infideles noiantur cuz
dicitur. vti nā he sole in sua pfidia
perissent. 7 pfidia in christiano dē
heresis. Unde 7 inq̄sitorz hereti-
corum iudicio sunt subiecti. Pro-
bant insuper p theologos. Prio
per sanctū Thomā in. ij. senten-
dist. vij. vbi querit. vtrum vti nū-
filio demonis sit peccatum vbi i-
ter alia hec verba dicit sup illud.
Esaie. viij. Nūquid nō populus
a deo suo requireret visionem. In
omnibus in quibz complemētum
operis ex virtute demonis expe-
ctatur est apostasia a fide propter
pactum inittū cuz demōe vel ver-
botenus si inuocatio intersit. vel
facto aliquo etiam si sacrificia de-
sint. Ad idem allegant Albertū
in eodē suo scripto 7 distin. Item
Petrū de taranthisia. Item pe-
trū de bona vētura nouiter cano-
nicato. qui tamen nō petrus noia-
tur cum fuerit verum nomē suū.
Item alexandꝝ de ales Et Gui-
donem ordinis carmelitaz q̄ om-

nes dicunt qd demones inuocan-
tes sunt apostate. 7 p consequens
heretici. vnde inquisitorz hereticorū
iudicio subiecti. Sed qd p̄fati
inquisitores p hec 7 p quecūq;
ab eis allegata nō possunt suffici-
enter probare. qn etiam p̄fati for-
tlegi 7c. iudicio ordinarioz seu e-
piscopoz seclusis inquisitorzibus
possunt iubiacerē. 7 qd inquisito-
res a talium diuinatoz nigromā-
ticoz seu etiam maleficorū se-
possunt exonerare nō qd illi inqui-
sitores male faciūt inquirendo su-
per tales vbi epī nō inquirent. in
quo casu potius inquisitores illi
sunt cōmendandi. sic probatur
Inquisitores nō habent se intro-
mittere nisi sup crimen heresis. et
cum hoc oportet qd illud crimen
sit manifestum. Patet p frequen-
ter alle. ca. accusatus. 7 §. sane.
Quo stante tūc iterum arguitur
cū qd aliqua p̄mittit que absq; vi-
cio heresis cōmittere potest. quan-
tūcūq; illa sunt graua 7 enormia
qd huc nō est vt hereticus iudican-
dus: licet sit puniendus. ex quo se-
quitur qd vbi quis nō est iudican-
dus vt hereticus. s; vt malefactor
puniendus inquisitor nō se debet
intromittere. sed debet talem iur-
tenorem canonis suis iudiciis
ad puniendum relinquere. Quo
iterum stante sequitur qd omnia in-
ducta per glosatores. canonistas
7 theologos. vt demones inuo-
care. eis sacrificare 7c. vt supra ta-
ctū est. nisi ex vicio heres̄ p̄cesserit
inq̄sitores nō se debēt intromittere.

sed suis iudiciis ut supra relin-
 re. Quo iterum stante. cum prefata
 septissime sine vicio heresi fieri pos-
 sunt in quo casu talia facientes non
 sunt ut heretici habendi aut con-
 nandi. subscriptis probat auctori-
 tatis et rationibus. Nam ad hoc quod
 aliquis sit proprie hereticus quicquid re-
 quiruntur. Primum est ut sit error
 in ratione. Secundum est quod error ille
 sit circa ea que sunt fidei vel con-
 tra veritatem determinationis eccle-
 sie in his que pertinent ad fidem vel
 bonos mores et necessario ad con-
 secutionem vite eterne. Tertium est.
 quod error talis sit in illo quod catholi-
 cam fidem professus est. alias ei
 esset iudeus vel paganus non heret-
 icus. Quartum est quod talis er-
 rorem in eo quod fides suscepit sit taliter
 quod aliquam veritatem de christo con-
 fiteatur pertinentem ad divinitatem
 vel humanitatem. alias si totum dis-
 crederet esset apostata. Quintum
 est ut talem errorem pertinaciter vo-
 luntate et obstinata eligat et sequatur.
 et quod de heresi et heretico sic su-
 pro. ca. alle. accusatus. et solum sa-
 perent intelligatur. glosas tamen casus
 non utantur non reprobando sed sal-
 uando. sic probat. Nam quod primum
 requiritur scilicet error in intellectu. h-
 notum est omnibus per communem res-
 gulam. Duo requiruntur ut quis di-
 catur hereticus. unum materiale. scilicet
 error in ratione alterum formale. scilicet
 pertinacia in voluntate. Patet et per
 Augustinum. hereticus est qui novat
 et falsas opiniones aut gignit aut
 sequitur. Ratio etiam adest quis

heresis est species infidelitatis. et
 infidelitas est in intellectu subiecti-
 ctive. sicut et fides sibi contraria et
 opposita habent fieri circa idem.
 Quo stante factum vel opus quod
 cumque sine errore non facit heretici-
 cum. ut puta si quis fornicatur aut
 mechatur. licet agat contra veritatem
 que dicit non mechaberis. et
 hoc non est hereticus nisi credat
 vel opinetur fornicari esse licitum.
 Et ratio est. quia quando cumque ali-
 qua duo necessario requiruntur
 ad constitutionem alicuius. deficientes
 te altero illorum impossibile est illud
 esse. quia dato opposito quod sine illo
 possit esse. iam non necessario requi-
 reretur ad constitutionem illius. sicut
 quia ad constitutionem domus
 necessario requiritur fundamentum
 paries rectum. ideo altero de-
 ficiente non habet domus. Sic
 ergo quia ad heresim constituentem
 requiritur error in intellectu neces-
 sario. nullum factum absolute
 sine errore in intellectu facit heretici-
 cum. Et propter hoc nos in quibus-
 dam germanie dicimus cum be-
 ato Anthonio in secunda parte sum-
 me sue hanc materiam tractantibus
 quod baptizare imagines adorantes
 re demones eis thurificare. cocul-
 care corpus christi in luto. et omnia
 huiusmodi que sunt valde horrenda
 peccata. nisi sit error in intellectu
 non faciunt hominem hereticum.
 Et ideo si quis faceret ista ut puta
 baptisaret imaginem non male senti-
 ens de sacramento baptismi. nec de
 eius effectu nec credens istum bap-
 tis-

nam esse aliqd nec hñe effectum
ex vi sua sed fecit hoc propter ali/
quem finem facilius assequendum
a demone cui querit ppter hoc cõ/
placere. ita q̄ aliquo pacto impli/
cito vel exp̄sso illud agat vt de/
mon sibi vel alicui faciat qd̄ petit
fm̄ q̄ carceribus ⁊ figuris fm̄
artes magicas ab hominibz dco/
nes pacto exp̄sso vel tacito iuo/
cantur ad desideria eoz explenda
dũmodo nõ petant a demone qd̄
sit supra facultatem eius nec quã/
tum ad potentã nec q̄ntuz ad co/
gnitõem. sic scz q̄ non male senti/
at de potestate aut cognitõne de/
monis sicut essent illi q̄ crederent
q̄ demon possit necessitare libez
arbitrium hois. vel illi qui crede/
rent q̄ demon oĩno ex tali pacto.
⁊ in oĩm euentum q̄ntũcunqz a
deo nõ permissus possz facere qd̄
petunt. vel qui crederent q̄ possit
scire alteram ptem futuri p̄tingẽ/
tis. vel effectum aliquem facere q̄
est p̄rius soli deo. tales em̄ nõ e
dubium q̄ haberent errorem in i/
tellectu ⁊ male d̄ potestate demo/
nis sent. rent. ⁊ p̄ consequens sup/
positis alijs conditionibz que re/
quiruntur ad heresim essent hereti/
ci. ⁊ ordinar. oĩũ simul ⁊ inquisito/
riuz iudicio subiecti. Sed si ex cau/
sis p̄dictis facerent nõ male senti/
entes de baptisimo ⁊ alijs p̄dictis
p̄out cõmuniter fit. eo q̄ ip̄o serõ
malefici ⁊ nigromantici cuz scũt
ip̄m dyabolum eẽ inimicuz fidei
⁊ aduersarum salutis iam cogũ

tur in eoz eoz dibus sentire m̄gnã
vum esse in fide. ⁊ q̄ nulli fallitati
subiacere potest cui pater menda
cij tantũ pessenoicitur. Ideo licet
talia facientes peccarent grauissi/
me non tamẽ essent heretici. Et
rõ est. quia non male sentiũt de sa/
cramento licet eo male ⁊ sacrileg/
ge vtantur. vñ sunt magis fortile
gĩ q̄ heretici. ⁊ de numero illoꝝ
de q̄bus alle ca accusatus. p̄ten/
dit non subiacere iudicio inq̄sito/
rum. cum nõ manifeste sapiãt he/
resim imo vix occulte ⁊ quasi nul/
lo modo. Et eodem mō de ado/
rantibz demonem ⁊ sacrificantibz
ei. quia si hoc faciũt credentes di/
uinitatem esse in demonibz. vñ cre/
dentes q̄ cultus larie sit ei exhi/
bendus. vel q̄ oĩno ex exhibitõne
talis cultus assequatur qd̄ requi/
runt a dyabolo. nõ obstante dei
p̄hibitõne seu etiam p̄missione ta/
les essent heretici. Sed si ista faci/
unt nõ ita sentientes de demone
sed vt aliquo pacto cum demone
facilius p̄ ista exequantur ab ip̄o
quod intendũt. tales nõ sunt here/
tici ex natura rei. licet grauiter pec/
rent. Et q̄dem p̄ maiori declara/
tione sunt alique obiectõnes mo/
uende. Nam obstare videtur. q̄
fm̄ iura symoniacus nõ est hereti/
cus. vt. i. q. i. quisquis p̄ pecuniã.
⁊ tamẽ non habet errorem in in/
tellectu. Nam symoniacus non
est hereticus proprie sed large. p̄/
pter quandam similitudinem q̄a
ex quo vendit vel emittit ita a

ut acsi estimaret donuz gratie pe-
cunia posse possideri s'm Ibo.
Sed nō hoc estimando sicut cō-
muniter accidit nō est hereticus.
quia hoc non credit bene vel
rum esset si hoc crederet scz donū
gratie posse pecunia possideri.
Item ob stare videtur qd dicit de
hereti. quicūqz. ⁊ alle ca. accusat?
q' adorans hereticū est hereticus
Sed grauius peccat qui adol-
rat demonem qz qui adorat heret-
reticum ergo ⁊c. Item qui iudi-
candus est vt hereticus videtur eē
hereticus. quia iudicium debet se-
qui rei veritatem. sed talis iudicā-
dus est hereticus. Nam ecclesia
nō p̄t iudicare nisi de his que pa-
tent. occultor em̄ cognitor est de
us ⁊ iudex. dist. xxxij. erubescant.
Sed ea que sunt in intellectu nō
possunt patere nisi ex factis intrin-
secis visis vel probatis. ergo talis
faciens talia est iudicandus heret-
ticus. Preterea impossibile vide-
tur q' aliquis faciens talia scz con-
culcando corpus christi ⁊ h̄mōi.
licet male sentiat de corpore christi.
probat' hoc qz impossibile ē ma-
liciaz eē in volūtare. quin sit error
in intellectu cum ⁊ s'm p̄m̄ ois
malus est ignorās seu errans cū
ergo talia facientes habeant mali-
ciam in volūtare ergo habent er-
rorem in intellectu Respondetur
ad ista. Et primo sup. primam et
tercium qz coincidunt. Duplex est
iudicium scz dei qui videt interiora
hominū qui nō possunt iudica-
re de interioribus nisi p̄ exteriora

vt argumentū fatetur tertium.
Nodo ille qui iudicat vt hereti-
cus iudicia dei est vere hereticus
ex natura rei Deus em̄ nulluz iu-
dicat hereticum nisi habentem er-
rorem fidei in intellectu. Sed il-
le qui iudicatur hereticus iudicio
hominū non oportet q' sit hereti-
cus ex natura rei. sed q' fecerit tal-
le factuz p̄ quod apparet ip̄m ma-
le sentire de fide. ⁊ per consequēs iu-
ris p̄sumptōne hereticus reputat'
Et si queratur. an ecclia habz sta-
tim iudicare tales qui sic adorant
demonēs. vel baptisant imagies
hereticos ⁊ punire sicut hereticos
Responsiones nota. Primo q'
ad discernendum istud magis p̄-
tinet ad canonicos qz theologos
Canonicus dicent iuris p̄sumptio-
ne hereticus reputatur. ⁊ vt heret-
ticus est puniendus! Theologus
dicet primo iudicio sub correctio-
ne sedis apostolice non q̄ntuz est
ex natura rei quicquid sit iuris p̄-
sumptōne. Et ratio potest eē ista.
quia q̄ndocūqz aliquis effectus de-
pēdere potest ex duplici causa. nū-
quā ex natura rei ex illo effectu p̄-
iudicari precise altera causa. Cum
igit' iste effectus q' est adorare d̄mo-
nem vel eius auxilium ad malef-
ciandum postulare imaginē bap-
tisando vel infantem viuū offe-
rendo vel occidendo ad aliud hu-
ius possunt procedere ex duplici
causa. scilicet vel credendo de
monem esse adorandum ⁊ sibi sa-
crificandum ⁊ imagines capere

sacramentales effectus. vel qz ali
quo pacto facto cum demone sa
cio vt facilius obrineaz quod vo
lo a demōe in his que nō sunt sus
pra facultatem suam vt supra ta
ctum est. non debeo statim iudi
care ex tali effectu p̄sc̄e alterā cau
sam scz qz hoc faciat vt male sen
tiens de fide. Unde q̄ndo constat
de hmōi effectu. vlt̄erius inq̄ren
dū est de causa r si ex errore r per
uersitate fidei hoc fecerit iudican
dus est hereticus r iudicio inq̄si
torum cum ordinarijs subiace
bit. Sed si ex alia causa iudicā
vt sortilegus r vilissimus pecca
tor. Alia responsio ad nostrz pro
positum quicqd̄ sit ex om̄ibz di
ctis r allegatis constat qz oēs di
uinatores r malefici qui iudicant
heretici iuris p̄sumptōne. r nō ex
natura rei ordinatoz iudicio r n̄
inquisitorz subiacent. nec p̄fati in
quisitores alioz regnozum p alle
gatōnes canonum r glosatoz se
tueri possunt eo qz tales demoni
bus sacrificantibz et adorantibus
iudicant hereticos iuris p̄sumptō
ne r non ex natura rei. Tertius
autem dicit qz debeant sape here
sim manifeste. i. sapere intrinsece
r ex natura rei. r sufficiet nob inq̄
sitoribz d̄ hereticis ex natura rei i
fecus se intromittere alios suis iu
dicibus relinquendo. Et qz dictū
est qz inq̄renduz est de causa vtz
ex errore fidei hoc fecerit vel non
vtriqz hoc facile erit. Nam sicut ha
bitus fidei cognoscitur p̄ actum fi
dei qui est credere r confiteri ea q̄

sunt fidei. r habitus castitatis p̄
caste viuere. ita ecclesia potest ius
dicare aliquem hereticum inq̄ren
do si habet actum discernendi seu
male sentiendi de aliquo articulo
fidei. Sic etiam r malefica q̄ fidē
in toto vel in parte abnegauit vt
corpus christi vilissime tractauit.
homagiu3 prestite vtrum hmōi
ad complacendū demoni tantuz
fecerit. imo si in toto abnegauit e
tiam corde iam iudicabit vt apo
stata et deficiet quarta conditio q̄
habet concurrere ad hoc vt quis
proprie dicatur hereticus. Qd̄ si
huic determinatiōi obijcitur bul
la r cōmissio nobis ab Innocen
tio octauo facta vbi malefice ius
dicio inquisitorz subijciuntur. Re
spondet. per illa nō excluditur qn̄
r dyocelani etiam vsqz ad senten
tiam diffinitiuā contra eos p̄cede
re possint p̄ illa āntiqua iura vt dis
ctum est. cum hec bulla potius in
partē sollicitudinis nobis inq̄si
toribus tradita sit. quā r opere op̄
tum possumus cum dei aduoto
rio exhibemus. Unde r primū ar
gumentū non suffragat̄ inquisito
ribus illis sed potius cōtrariū cōs
cludit cum tales symoniaci tātū
modo iuris p̄sumptōe censent̄ he
retici de quibus ordinarij per se iu
dicare possunt. irrequiritis inq̄si
toribus. imo nec inquisitores de
symoniacis varijs se intromitte
re habent. r pari ratōne de alijs
qui tantum iuris p̄sumptōe he
retici iudicantur. Nam contra es
p̄iscopos scismaticos procedere

non possunt. et prelatos alios su-
periores. ut patet in caplo in-
quisitionis. de here. li. vi. vbi sic dici-
tur. Inquisitores heretice prauitatis
ab apostolica sede seu alijs
quibuslibet deputatis de huius-
modi crimine inquirere contra e-
os ut nequeat aut eius pretextu
cedere contra eos. nisi in litteris
comissionis sedis apostolice qd
possunt contineatur expresse. Si
tamen inquisitores ipsi episcopos
vel alios superiores prelatos sa-
uerint vel inuenerint circa crimen
hereseos commississe aut eos de hu-
iusmodi diffamatos existere vel
suspectos id tenebuntur sedi apo-
stolice nunciare. Ad secundum si-
militer patet ex p̄habitis respon-
sio. Nam adorans hereticum est
tunc hereticus si adoret ipm cre-
dens esse adorandum seu hono-
randum propter suam doctrinam
et opiniones. Si autem honorat
ipm propter aliquod temporale
sine aliquo errore fidei in intel-
lectu non est proprie hereticus. sed
iuris fictione vel presumptione seu
similitudinaria quia agit sicut ma-
le sentiret de fide sicut ille quem a-
dozat. vnde nec inquisitorum iu-
dicio subiacebit. Ad tertium pa-
tet ex p̄missis. quia licet iudica-
tur ab ecclesia ut hereticus. p̄pter
facta extrinseca visa et probata. n̄
tamen sequitur qd semper sit hereti-
cus ex natura rei. sed iuris p̄sum-
ptione sic reputatur. vnde et in il-
lo casu inquisitorum iudicium sub-
terfugit quia nō sapit heresim ma-

nifeste. Ad quartum dicendum.
qd falsum presupponit. quia nō est
possibile qd aliquis conculet cor-
pus christi absqz hoc qd male sen-
tiat vel p̄uersitatem fidei habeat
de corpore christi. quia potest
facere sciens se peccare et credens
firmiter ibi esse corpus christi. fa-
cit tamē hoc ut placeat demoni
et facilius obtineat qd vult ab eo
Et licet omnis malus erret. nō ta-
men errore intellectus qui est de-
resis seu errans male sentiens de
his que sunt fidei. sed de his que
sunt virtutis alicuius cuius con-
trarium in vicijs operatur. Et
t̄m de primo principali quod ad
heresim p̄prie sumptum requirit
et fm qd iudicio inquisitorum debet
hereticus subiaceri. Nec obstat si
dicatur. tamē etiam contra diffam-
atos aut suspectos leuiter vehe-
menter aut violenter de heresi. et
qui non videtur sapere heresim
manifeste inquisitorum potest proce-
dere. Respondetur inquirere pos-
test et p̄cedere super tales inquā-
tum sunt suspecti aut diffamati d̄
heresi p̄prie dicta. de qua etiam
nūc loq̄mur ve sepe tactum est. q̄
habet errores in intellectu. et alia
quattuor sequentia anēta. quoz
secūndum est ut talis error sit circa
ea que sunt fidei. vel contra veri-
tatem determinationis ecclesie i his
que p̄tinent ad fides et bonos mo-
res et necessaria ad consecutionem
vite eterne. Si em̄ error sit de his
que non p̄tinent ad fides. puta qd
credat quis solem non maiorem

terra. ⁊ hūmānū non est p̄iculosus er-
ror. Error autē cōtra sacram scri-
pturam contra articulos fidei cō-
tra determinationem ecclesie vt su-
pra est heresis. ar. xxij. q. i. hec est
fides. Item qz determinatio dubi-
orum circa fidem p̄inet principa-
liter ad eccliam. ⁊ p̄cipue ad pō-
tificem sūmum christi vicarium.
Petri successorē. vt expresse dicit
xxij. q. i. quotiens. Et contra de-
terminationem ecclesie null⁹ doctor
vel sanctus suam sententiāz defen-
dit. vt dicit Tho. secūda secūde.
Nec Hiero. nec Aug. nec alius
Sicut ergo asserens pertinaciter
contra fidem est hereticus. ita et
contra determinatōnem ecclesie in
his que p̄tinent ad fidem ⁊ neces-
saria ad salutem p̄tinaciter asse-
rens est hereticus. Ipa em̄ ecclia
nunq̄ errasse in fide. pbatur. vt di-
citur. xxij. q. i. a recta. ⁊ alijs cap.
Signāter autem dicitur quia asserēs
contra determinatōnem ecclesie non
simpliciter. sed in his duntaxat
que p̄tinent ad fides ⁊ salutes est
hereticus. Nam in alijs cōtrarū
sententijs nō est hereticus. sicut qz
ius nō potest separi ab vsu in re-
bus vsu cōsumptilibus. qd̄ decla-
rauit ⁊ determinauit Joānes. xxiij.
in extraua. ad conditorē. Ubi dicitur
contra dicētes huic sententię ef-
se cōrumaces ⁊ rebelles ecclesie n̄
hereticos Tertium qd̄ requiritur
est qz error sit in illo qui catholi-
cam veritatem est p̄fessus. Si

quis em̄ nunq̄ esset p̄fessus fides
christianam non eēt p̄prie hereti-
cus sed simpliciter infidelis vt ius
deus ⁊ gentilis qui foris sunt. vñ
Aug. de ciui. dei. Thidens dyab-
olus genus hūanum a cultura
idolorū ⁊ demonum liberari. heret-
icos nouit q̄ sub vocabulo chris-
tiano doctrine resisterent christi-
ane. Oportet ergo qz error sit in
illo qui in baptismo suscepit fides
christianam ad hoc vt sit hereti-
cus. Quartum qd̄ requiritur est.
qz talis error sit in eo qui fides su-
cepit taliter qz aliquam veritates
de christo confiteat p̄tinentes ad
diuinitatem vel hūanitatē. Si
em̄ nullam veritatem penitus cō-
fiteretur magis proprie apostata
q̄ hereticus censeretur. Sic uilia-
nus apostata. ⁊ distinguit vnum
ab altero. licet aliquādo vnus su-
matur pro alio. Sub hac condi-
tione reperit̄ur certi qui interdū
egetate ⁊ molestijs varijs afflicti
corpus ⁊ aiām tradunt dyabolo:
⁊ fidem abnegant dūmodo in eo-
rum necessitatibz. ⁊ ad possidēdū
diuitias ⁊ honores dyabolus eis
assistat. Nouimus certos nos in-
quisitores ⁊ post aliquos peniten-
tes. qui vtiqz absqz errore fidei in
intellectu. quia tantūmodo pro-
pter cōmoda temporalia talia cō-
miserunt. vnde nec heretici p̄prie
nec iterum apostate ex corde. Et
Julianus. licet magis apostate cē-
sentur. Et corde vero apostate si
nolunt resilire vt heretici impeni-

rentes tradentur curie seculari.
Si autem velint recipiuntur. put
heretici penitentes. Iuxta cap. ad
abolendam. § penitenti de hereti. li.
vi. Concordat Raymūdus ti. de
apostat. ca. reuertentes vbi dicit
Quod reuertentes ab apostasia perfi
dia cum fuerint heretici tanq̄ reu
tentes ab heresi sunt recipiendi.
Et hic sumitur vñ p. alio vt pri
tactum est. Et subdit. Illi vero q̄
metu mortis fidem abnegant. h
tu accipe qui ppter cōmodum tē
porale dyobolo fidem abnegant
et erroribz nō credit licet iure be
renici non sint nota hic q̄ nō sunt
proprie heretici. Subdit. postq̄z
non habent in mente errorem
Judicio tamē ecclesie que habet
per exteriora de interioribz iudi
care heretici habendi sunt nota h
iuris fictione. et si reuertatur vt pe
nitentes heretici recipiendi sunt
Non em̄ metus mortis est met
cadens in constantem virum ad
fidem xpi abnegandam. sic et tu
accipe ppter cōmoda temporalia
Unde cōcludit. Sanctius ē mo
ri q̄ abnegare vel vesca idolatrias
vt dicit Aug. et recitatur. xxij. q.
iij. Simile iudicium de maleficis
fidem abnegantibz esset vt ibi re
silire vellent recipentur vt penitē
tes absq̄ hoc q̄ curie seculari reli
querentur omnibus tamē modis
ad gremium ecclesie recipiuntur
vbi petunt. et curie seculari si non
traditur relinquuntur. et hoc pro

pter damna temporalia illata. p/
ut in modis sententiandi patebit
et omnia prefatus ordinarius epe/
quitur ita q̄ etiam inquisitor iu/
as vices illi cōmittere potest in h
dumtaxat ea u. apostasie. secus est
in alijs casibus for. legoz. Qui
tuz quod requiritur ad hoc vt q̄s
proprie sit hereticus est vt talem
errorem firmata voluntate et ob
stinata eligat et pertinaciter sequa
tur opiniones. Unde s̄m Hiero
nymū. heresis ab electōne est dicta
Et ideo s̄m Augustinū. non qui
falsas opiniones gignit vel sequi
tur. sed qui pertinaciter defendit
hereticus est censendus. Unde si
quis non pertinaci malicia senti
ret aliquid contra fidem. sed igno
rantia paratus corrigi si quis sen
tit falsum ostenderet sibi esse con
tra fidem vel sacram scripturam
vel determinatiōem ecclesie. xxij.
q. iij. dixit apostolus. Et ideo ipse
Augustinus dicebat. Errare pos
tero hereticus non ero. quia scilicet
cer paratus corrigi cum sibi fuerit
ostensus error. Et constat q̄ quo
tidie inter doctores circa diuina
sunt varie opiniones. et aliquādo
contradictorie ita q̄ necesse est al
teram esse falsam. et tamen nulla
earum reputatur falsa donec per
ecclesiam fuerit determinata arti
culo. xxij. questio iij. qui in eccle/
sia. Ex quibus omnibus conclu
ditur q̄ pbare maleficos subiace
re iudicio inq̄sitorz vel etiā alios

quocūq; modo demones inuocātes per dicta canonistaz sup alle. verbum saperent. in ca. accusatus cōprehensum non sufficienter p/batur. cuz tales ab eis heretici iudicantur qdam iuris fictōne. nec etiam p dicta theologoz. cū r ipi tales nominant apostafas verbo vel opere. non autē corde r mente. de quo errore verbum sapent pzetendit. Et licet iudicantur vt heretici non tamē propter hoc sequitur q episcopus sine inquisitore non possit ad sententiam diffinitiuam contra eos pcedere aut carceri ad penas deputare aut tormentis exponere. Immo in casu quo hec de alio non videatur sufficere ad hoc vt nos inquisitores simus a maleficaz inquisitōe exonerati. nolumus tamē hoc via iuris exigere. cum vices nostras in his dumtaxat sup sententiam ferendam ipis dyocefanis cōmittere possimus. Hoc em̄ habetur in cap. multorum. in prin. de hereti. in clemen. Ubi sic dicit. Multorum querele r infra. vt negocium inquisitōnis huiusmodi eo p/ speretur felicius. quo deinceps eiusdem labis indago solertius diligentius r cautius pagetur ipm tam p dyocefanos episcopos q̄ per inquisitores a sede apostolica deputatos om̄i carnali odio vel timore aut cuiusmodi cōmodi teporalis affectōne semotis decernimus exerceri. sic q̄ quilibet de predictis sine alio citare r arrestare seu capere. ac tute custodie m̄ a/

cipare ponendo in compedibus manicis ferreis. si ei visum fuerit super quibus faciendum ipius cōscientiam oneramus. necnō inquirere contra illos de quibus p huiusmodi negocio fm deum r iusticiam viderit expedire. duro tamē tradere carceri qui potius ad penam q̄ ad custodiaz videatur vltormentis exponere illos aut ad sententiam pcedere contra eos. Episcopus sine inquisitore aut inquisitor sine dyocefano aut eius vel episcopali sede vacante capituli sup hoc delegato. si sui ad multam copiam habere valeāt infra octo dierum spacio postq̄ inuicē se requisierunt non valebit. r si se eius psumptum fuerit nullum se r inrituz ipō iure post sequitur ad nostrum ppositum. Verum si episcopus vel eius seu capituli sede vacante delegato cum inquisitore aut inquisitor cum altero eorūdem ppter pmissa nequeāt aut noluerint psonaliter cōuenire potest episcopus vel eius seu capituli sede vacante delegatus. inquisitori r inquisitor episcopo vel eius delegato seu sede vacante illi qui ad hoc fuerit p capitulum deputatus. super illis cōmittere vices suas vel suas significare p literas consiliū r consensus. Et quo patet. q̄ licet in quinq; casibus vnus sine altero in tribus vero minime procedere possit quia tamen vnus alteri vices suas cōmittere potest presertim quo ad sententiam ferendam. ideo r nos hoc p present

facere decreuimus alijs inquisito-
ribus in suis limitibus remanenti-
bus. Ad argumenta ergo ruden-
do patet ex premis ad sex pria
argumenta pro inquisitoribus mi-
litarantia decisio. q. eorum inquisitio
malef. cit. sortilegi n. videtur subij-
ci. Ad alia autem argumenta pro
dyocesanis in casu quo r. ipsi a ma-
leficarum inquisitione se exonera-
re vellent. r. civili iudicio relinque-
re. Patet q. nō possunt hoc eadē
facilitate quo inquisitores facere.
quia n. crimine heresis iuxta cap.
ad abolendam r. ca. vergentis et
ca. erēo camus vtrūq. extra de he-
reticis. Iud. es ecclesiastici est co-
gnoscere r. iudicare r. iudicis secu-
laris exequi r. punire. vbi sententia
transit in vindictam sanguinis. se-
cus vbi ad alias penas penitenti-
tales. Videtur etiam q. in heresi
maleficarum licet nō in alijs here-
sibus et. an ipsi dyocesani suas vi-
ces ad cognoscendū r. iudicandū
in foro civili committere valeat. nū-
yt in argumentis tangit hoc cri-
men maleficar. nō est inere eccle-
siasticum imo potius civile. ppter
dāna que inferuntur temporalia
etiam quia leges speciales i
punitōnem maleficorum quo ad
oēm viam pun. r. inis e. hite cernū-
tur. Videt. deniq. q. hec via plu-
rimum in exterminum malefica-
rum deseruiret. r. in maximum re-
leuamen ordinariorū coram tre-
mendo iudice super d. strictus era-
men quo d. eligeretur cum teste scri-
ptura iud. ciuim durissimum his

qui presunt imminet. r. fm hanc
differentiam procedemus videli-
cet q. iudex secularis cognoscere
r. iudicare potest vsq. ad sententi-
am diffinitiuam ad penitentiam
quā ab ordinarijs recipiet. secus
super sanguinem quam per se fer-
re potest.

Ergo iu-

dices tam in foro ecclesi-
astico q̄s civili modos cognoscenti-
di iudicandi r. sententiandi semp
in promptu habere valeant con-
sequenter circa tria principaliter
pcedendum erit. Primo q̄s mo-
dus inchoandi p̄cessum fidei.
Secundo quis modus continuā-
di. Tertio quis modus terminā-
di r. sententiandi in hac materia
maleficarum. Circa primū quiqz
difficultates. Prima quis inter
tres modos pcedendū qui in iure
tanguntur sit magis competens.
Secunda de numero testiu. Ter-
tia an possint compelli ad iuran-
dum. Quarta de conditōne testi-
um. Quinta an inimici capitales
ad testificandum admittuntur.
Secunda pars continet q̄stiones
vndecim. Prima qualiter testes
sunt examinandi. r. q. semp quiqz
personae debent esse p̄sentes. Itēz
qualiter malefice sint interrogan-
de generaliter r. particulariter et
erit sexta in ordine l. qz cum n̄ch-
rys mutatur eo vt lector facilius
reperiet materiam optatam. Se-
cūda varia dubia declarat super

responsiones negatiuas. ⁊ quando sit. in carcerida ⁊ quando pro manifeste deprehēda in heresi maleficarum. Tertio de modo capiendi maleficas. Quarta de duobus que post captōnem faciēda sunt iudici. ⁊ an deponentium nomina sint ei manifestida ⁊ defensiones concedende. Quinta qualiter defensiones cum deputatio ne aduocati sint concedende. Sexta quid faciet aduocatus cum sibi testium nomina non publicatur. ⁊ ubi inimicitiam capitalem allegat coram iudice. Septima qualiter iudex inimicitiam capitalem investigare habet. Octaua de his que iudex habet aduertere an sequam delatam tormētis exposnat. Nona de modo sententiam di ad questiones ⁊ tormenta. Decima super tormenta continuanda ⁊ qualiter sint tormentanda ⁊ de cautelis ⁊ signis contra maleficium taciturnitatis. Undecima super finales interrogatōes ⁊ cautelas a iudice obseruandas. Tercia pars continet primo questiones tres quas iudex debet aduocare. ⁊ ex quibus omnis sententia diffinitiuā debet procedere. Prima an super exāmen candēns ferri possit sententari. Secunda de modo quo omnis sententia est ferenda. Tercia ex quibus suspitōibus potest iudicare ⁊ qualiter super ynamquāqz suspitōnem debet sententiare. Denum sup vltimam partem de viginti modis

sententandi. Quorum tredecim sunt cōmunes super omnē heresim. reliqui specialiter super heresim maleficarum. ⁊ quia locis suis parebunt causa breuitatis. hic nō assignantur.

Questio prima sup modum inchoandi processum.

Meritur er

go primo. quis sit modus competens ad inchoandum processum fidei contra maleficas. Respondetur. Cū inter tres modos qui tanguntur extra de accusa. denun. ⁊ inquisitio. ⁊ primus ē quando aliquis accusat aliquem de crimine heresis vlt fauorosa coram iudice offerendo illud se probaturum ⁊ inscribit se ad penam rationis nisi probet. Et secūsus modus quādo aliquis denunciaat aliquem ita tamē q nō offert se probaturum nec vult facere partem. sed dicit q denunciaat zelo fidei. vlt ratione sententie ex cōmunicatōis late p ordinarium vel eius vicarium. aut rōne pene temporalis quā secularis iudex contra nō denunciaantes. Et tertius modus p inquisitionem. hoc est quando nō est aliquis accusator vel denunciaator sed fama laborat in aliqua ciuitate vel loco q sint malefice ⁊ tunc iudex habet non ad instantiam partitis sed etiam ex officio procedere

Ideo aduertendum q̄ primū
modum procedendi iudex non
libenter admittat. Tum quia nō
est in causa fidei vltimatus. nec eti-
am in causa maleficarum qui sua
maleficia occulte exercent. Tum
etiam quia est accusanti multum
periculosus propter penam talio-
nis qua plecteretur vbi in proba-
tione deficeret. Tum etiam quia
est multum litigiosus. Incipiat
processum per citationem genera-
lem assignando illam ad valuas ec-
clesie parochialis vel pretorij p̄
modum qui sequitur. Cum nos
vicarius talis ordinarij aut iudex
talis domini totis nostris affecti-
bus inbiantes ac ex omnibus no-
stris precordijs affectantes popu-
lum christianum nobis commissus
in vnitatis serenitate catholice fi-
dei cōfouerit. ac ab omni peste pra-
uitatis heretice vltimaliter elon-
gari. Idcirco nos iudex prefatus
cui exuncto officio hec incūbunt
ad gloriam et honorem recolens
diuini nominis iesu christi et ad exal-
tationem sancte fidei orthodoxe
ateq; ad depressionem heretice pra-
uitatis precipue in maleficijs vni-
uersis et singulis cuiuscūq; condi-
tionis status. Sic nota. Si ecclē-
siasticus iudex inquirat addat. or-
dinis religionis aut dignitatis el-
pstant qui sunt infra terminos hu-
ius ciuitatis aut circa illas aut op-
pidi ad duo miliaria. ad q̄z noti-
ciam peruenerint hec mandata.
ecclesiasticus iudex adiungat.

Auctoritate qua fungimur i hac
parte in virtute sancte obedientie
ac sub pena excomunicatōnis pre-
cipimus et mandamus ac mandā-
do requirimus et monemus qua-
tenus infra xij. dies proximē cō-
putandos. Hic secularis iudex
modo suo mandabit et penis eis
conseruetis quoz primos quatuor
pro primo. et reliquos quatuor
pro primis quatuor immediatos pro
secundo. et vltimos quatuor pro
tertio termino p̄emptis. Ac trina
monitōne canonica assignamus:
nobis reuelant si quis sciat vidit v̄
audiit aliquam esse p̄sonam he-
reticam et maleficam diffamataz
vel suspectā et in speciali talia pra-
eticantem que in nocumentū ho-
minum iumentoz aut terre fru-
gum. et damnum reipublice ce-
leste valeant q̄ si nostris antefatis
monitis et mandatis nō paruerit
cum effectu premissa infra t̄ra-
tum terminū nō reuelando sciat
se. Iudex ecclesiasticus addat
excomunicatōnis mucrone pulsū
sum. Secularis iudex addat pe-
nas temporales. Quā excomunicatio-
nis sententiā in oēs et singulos ta-
liter vt p̄dicatur cōtumaces p̄fata
nostra monitōne canonica p̄sum-
te et eoz obediētia requirente.
nūc vt ex tunc et tunc vt ex nūc ses-
rimus in his scriptis. Absolutio-
nem h̄az sententiāz nobis tantū
mō reseruandum. Concludit iudex
secularis modo suo. Datum
et. Nota insup̄ super secundum
s. uij

modum q̄ cum vt dictum est; se/
cundus modus procedendi et
processū in fidei incipiendi est per
modum denunciacionis. vbi denū
cians non offert se probatur; nec
vult facere partem. sed dicit q̄ de
nūciat rōne sententie excōmuni
cacionis late vel zelo fidei et pro/
pter bonum reipublice. Ideo se/
cularis iudex hoc debet in sua ci/
tatione generali aut premissa mo
ditōe specificare q̄ nemo estimet
se penalem fieri etiam si in pbatio
ne defecerit quia non offert se vt
accusans sed vt denunciāns. Et
tūc quia plures cōparebūt ad de/
nūciandum iudici. notare debet
iudex vt procedat modo qui seq̄/
tur. Primo habeat notarium et
duas hōestas psonas siue sint cle
rici siue layci. vel si notarius non
posset haberi tūc loco notarij sint
duo viri idonei. Hoc em̄ tangit i
ca. vt officium §. verum. li. vi. vbi
ita dicitur. Veruz q̄ in causa gra
ui crimine cū multa oporteat cau
tela procedi vt in reos sine villo p
feratur errore dure ac digne sente/
ritas vltionis. Volumus et man
damus vt in exāminatione testiuꝝ
quos recipi super hōc crimine pre
dicō ip̄m q̄ contingitibz oport̄/
tuerit ad h. beatis duas religiosas
et discretas per. onas. Sic Archi
dia in glosa possunt intelligi per/
sone hōeste siue sint clerici siue lay
ci. Seq̄. ur in quarum p̄sentia per
publicam si cōmo de habere pote
ris perionam aut per duos viros
idoneos fideliter eoz. deposit. o/

nes testium describantur. Nota
ergo q̄ his psonis adhibitis mā/
der denunciāti iudex q̄ det i scri
ptis vel saltem dicat verbo. Et
tūc notarius seu iudex incipiat p/
cessum p̄ modum qui seq̄tur

In noie domini. amen Anno
a natiuitate dñi rē. tali die talis
mensis in p̄sentia mei notarij et te
stium infra scriptozꝝ talis de ta
li loco et talis dyocesis vt supra cō
paruit p̄sonaliter in tali loco corā
honorabili iudice et obrulit eidez
cedulam tenoris sequentis inse/
ratur tota. Si autem nō per cedu
lam sed verbo ponatur sic. Com
paruit rē. et denunciāuit eidez q̄ ta
lis de tali loco dyocesis talis asse
ruit et dixit q̄ sceret hoc. vel q̄ fece
rit talia nocumenta sibi vel alijs
personis Duo facta in continen
ti faciet iurare ip̄m denunciāntem
modo consueto. vel ad quattuor
dei euangelia. vel super crucem e/
rectis digitis tribus et duobus de
pressis in testimoniuꝝ sancte trini/
tatis et damnatōem anime et coz/
poris de dicenda veritate sup de
nūciatis et prestito iuramento in
terrogabit eum. Unde scit esse ve
ra que denunciāuit. et si vidit v̄l au
diuit. Si dicat se vidisse al qua
vtputa quia ibi repertus tali ho/
ra tempestatis vel q̄ tetigit ium
tum. vel quia intrauit stabulum.
Interrogabit iudex vbi eum vi/
dit et quando et quotiens. et p̄ que
modum. et qui erant p̄sentes. Si
dicat q̄ nō vidit s̄ q̄ audiuit In

terrogabit eum a quibus audiuit et
ubi et quando et quotiens et quibus
presentibus audiuit. formando ar/
ticulos de quolibet predictorum sin/
gulariter et diuisim. et notari⁹ seu
scriptor ponat totum in actis seu
in processum immediate post predi/
ctam denunciationem continuando
sic. Quia quidem denunciatione ut
premittitur facta. ipse inquisitor in
continenti fecit intrare ad quatuor
dei euangelia etc. ut supra. ipsum de
nunciantem de dicenda veritate su/
per denunciatis. et interrogauit cum
dem vnde et quomodo ea que denuncia/
uerat nouerat vel suspitionem ha/
beat esse vera. Respondit. quod vi/
dit vel audiuit interrogauit ubi
vidit vel ubi audiuit. et dixit. quod ta/
li die. talis mensis talis anni in ta/
li loco Interrogauit. quotiens vi/
dit vel audiuit etc. et formant arti/
culi ut dictum est. et totum ponat
in processu. et specialiter interroga/
tur. qui sciunt cum eo. in tali cau/
sa et qui possunt scire. Quibus om/
nibus sic pactis ultimo interro/
gabitur si denunciat mala voluntate
te odio vel rancore. vel obmittat
aliquid fauore et amore. vel alias
denunciat rogatus vel subordina/
tus. Et postremo inuigetur ei so/
lute iuramenti prestiti tenere secre/
tum quicquid ibi dixit. vel per iudices
sibi dictum fuit. et ponetur totum
in processu et in actis. et omnibus ex/
pletis ponatur paulo infra Acta
sunt hec in in tali loco tali die ta/
lis mensis et tali anno in presentia mei
notarii vel scriptoris adiuncto mi

hi tali in vigorem officij tabellio
natus. et talium testium ad hoc vo/
catorum et rogatorum

Erceius mo

du. processum incipiendi quod
etiam est communis et vsitatus mo/
dus. et cum hoc secretus esset ubi
nullus accusator vel denunciator
se offerret sed fama laboraret in a/
liqua ciuitate vel loco de aliqua
malefica et etiam tali et propter sa/
mam iudex absque citatione genera/
li de qua supra seu monitione ex of/
ficio. procedere vellet. eo quod talis cla/
mor frequens pueniret ad aures
eius. tunc iterum inchoare potest. p/
cessum in presentia personarum ut supra.

In nomine domini. amen. Anno
a natiuitate domini tali die mense ta/
li seu mensibus talibus. Ad aures
talis officialis aut iudicis talis lo/
ci puenit pluries fama publica re/
ferente ac clamosa insinuatione. p/
ducente quod talis de tali loco dixit
vel fecit talia ad maleficia ppenen/
tia contra fidem ac communem utili/
tatem reipublice. et ponat totum
prout fama laborat. Et paulo in/
fra. Acta sunt hec die tali mensis
talis de anno tali in presentia testi/
um talium vocatorum et rogatorum et
mei notarii talis auctoritate seu
scriptoris vigore tali. Sed antea/
quam secunda pars inchoetur vide/
licet qualiter huiusmodi processus est
continuandus premitrenda sunt
aliqua super testes examinandos
quot in numero esse debeant. et cum
iuris conditionis.

Questio secunda de numero
testium.

¶ Via dictū

est in secundo modo de dictis testium qualiter inscribi debeant scire numerum et conditionem illorum opus est. Queritur. Utrum iudex duorum testium legitimorum non singularium possit licite aliquam de heresi maleficarum condemnare. vel plures quam duo necessario requirantur. et dicitur testes singulares quando in dictis sunt partiales concordant tamen in substantia seu effectu rei. ut si diceret maleficavit mihi vaccaz aliter puerum. concordarent in maleficio. Hic autem queritur. ubi testes non sunt partiales sed omnino concordant. Et respondetur. quod quousvis videatur sufficere duo testes de iuris rigore quia regula est quod in ore duorum vel trium fiat omne verbum tamen de iuris equitate non videntur in hoc crimine duo sufficere tum propter criminis imanitatem. In criminibus enim probationes debent esse lucidiores. ff. de probationibus. si autem. Et heresis precipue talis inter maiora crimina enumeratur.

Et si dicatur quod in hoc crimine sufficiunt leuioribus probationes. habent argumentum quod dicitur. C. de heresi. l. i. Leui argumento recedendo a iudicio catholice religi-

onis et tramite hereticam se facit. Respondetur. verum est ad presumendum. non autem ad eodem habendum tum propter iuris ordinem in hoc crimine detractiones. In hoc enim ordo iudicarius in fauorem fidei detrahatur. quia nec delatus videt testes iurare. nec etiam sibi publicatur ubi posset eis graue periculum imminere. ut in causa statuta de here. li. vi. propter quod delatus non posset diuinare. sed tenetur ipse iudex pro se et ex officio detestari inimicicia perquirere quia excluduntur ut infra patebit. et etiam si deposuerunt confuse de causa scientie eos iterum interrogare quod potest facere extra de testi. p. tuas. et ff. de questionibus. repeti. nam quod magis via defendendi delato subtrahitur tanto magis incumbit iudici sollicitudo diligenter inquirendi. Ubi ergo inuenirentur duo testes concordantes et legitimi contra quem nec ex hoc vellemus de tanto crimine condemnare sed purgationem si esset diffamatus indicere vel propter vehementem suspicionem que oritur ex dictis duorum testium facere eum abiurare vel questionare seu sententiam differre non enim videtur tamen ad vocem duorum testium hominem bone fame de tanto crimine condemnare. Secus si fuerit male fame. De hoc Archiepiscopus plenius in causa. ut officium. §. verum. in prin. de here. li. vi. super verbo testium. et in causa fidei. In fine glo. illius capituli. Et

Jo. an. ibidem. In ca. etiam et cō
municamus. itaq; extra de here.
S. addimus dicitur. q; faciat epi
scopus iurare tres vel plures bo/
ni testimonij viros de dicēda ve/
ritate si fuerint in parrochia ta/
les hereticos ibi esse.

Didem q;

si queritur. Utrum iudex
per testes singulares solum vsq; tal
tem cum infamia posset iuste de
tali heresi aliquem condemnare.
Respondetur q; non. nec per tes/
tes singulares solum. nec etiam
cum infamia. extra de testi cum
litteris presertim cum in criminibus
probationes debent esse luce
clariores vt supra patuit. et in hoc
crimine nemo sit ex presumpōne
damnandus. extra de presumptr.
litteras. ergo tali indicitur purga
tio rōne infamie. et abiuratio rōne
suspiōnis vehementis que cōsur/
git ex dictis testium. tamē vbi tes/
tes sunt singulares cōcordant. ta
men in substantia facti et euidētia
facti concurrūt. tūc iudicis cōsciē/
tia ibi onerat et indirectorio ha/
betur questio quotiens possint te/
stes examinari.

Questio tertia.

Mod si que

ritur. Utrum iudex testes pos
sit compellere ad iurandū de dicē
da eidē in causa fidei seu malefica
rum veritate. Et etiā pluries eos
examinare. Rōndetur q; sic. presertim
ecclesiasticus iudex vt supra patuit
in ca. vt officiū. S. ver. Et q; testes
cogendi sūt in causis ecclesiasticis ve

ritatem deponere medio iuramē
to. extra de testi. cogen. ca. puenit.
alias testimoniu non valebit. Et
extra de hereti. ca. excomunicam?
itaq; §. addicimus. dicitur. q; ar/
chiepiscopus vel episcopus par/
rochiam in qua fama fuerit here
ticos habitare circumeat ⁊ ibi tres
vel plures boni testimonij viros
vel etiam si expedire videbitur to
tam vicinam iurare compellat.
⁊ sequitur infra. Si qui vero ex
his iuramenti religionem obsti/
nacione dānabili respuētes iura/
re forte noluerint ex hoc ipso tanq;
heretici reputentur. Qd autē plu
ries possit examinari. Ita dicit ar
chi. in ca. vt officium. §. verū. sup
ver. testiu. vbi dicitur sic. Inquisi/
tor. hic autem iudex debet eē solli
citus. vt si testes confuse deposue
runt. ⁊ de causa scientie minus ple
ne requisiti fuerunt. q; iterato euz
eis inquirat. Nam hoc de iure fie
ri potest. extra de testi. cogendis.
vt supra tactum est ff. de questio/
nibus repeti.

Questio quarta de conditioni
bus testium.

Questio su

per conditiones testium.

Nota q; excomunicati. Item pti
apes ⁊ locj criminis. Item infa/
mes ⁊ criminosi serui contra do/
minos admittuntur ad agendum
⁊ testificandū in causa fidei qam
q;. Item sicut hereticus cōtra he/
reticum ad testificandū admittit

ita maleficus contra maleficum
in defectum tamē aliaz probato
rum ⁊ semp contra ⁊ nō p. vroz
etiam ⁊ filij ⁊ familiares contra ⁊
nō pro. ar. per ca. filij. de hereti. li.
vi. ⁊ hoc ideo. quia eoz testimoni
um est magis efficax ad pbandū
De primis patet in ca. in fidei. de
here. ibidem. In fidei fauorē con
cedimus. vt in negotio inquisitō
nis heretice prauitatis excomuni
cati ⁊ pncipes vel socij criminis.
ad testimoniu admittantur in defe
ctu aliarum probationū cōtra he
reticos credētes receptatores fau
tores ⁊ defensores eoz si ex veris
milibz coniecturis ⁊ ex nūero tes
tium aut psonarum tā deponen
tium q; eoz contra quos agitur
⁊ depōitur qualitate aut alijs cir/
cūstantijs sic testificantes nō sal/
sa dicere psumant. De periuinis
quādo psumitur qd deponunt ze
lo fidei. patet in ca. accusatus. §. l3
vbi supra. vbi dicitur. Licet vero
piuri ⁊ post penitentia repellant
si tamē hi qui coram ⁊ infra. si ex
manifestis iudicijs apparuerit
tales nō animi leuitate aut odij
fomite seu corruptōne pecunie sz
zelo fidei orthodoxe dictum suuz
vellent corrigere ac modo que pri
us tacuerant revelare in fauores
fidei nisi aliud obstiterit. Item de/
bet tam contra se q; reliquos atte
stationibz eoz iudex. Et q; infami
⁊ criminosi ⁊ serui cōtra dominos
admittuntur. Archi. in ca. alle ac/
cusatus. in §. licet super ve. bo ex/
ceptū dicit ita. Tanta est labes

criminis heresis q' ad eius actio-
nem etiam serui aduersos domi-
nos suos r quilibet criminiosus. e-
tiam infames aduersus quolibet
admittitur. vt. ij. q. vij. §. huic op/
ponitur.

Questio qnta An inimici ca-
pitales ad testificandum admit-
tuntur.

Svero que

ritur. Utz iudex inimicos
capitales alicu' delati possit i ras/
li causa ad testificandū seu agēdū
admittere contra illū. Rōdemus
q' nō. Unde Archi. vbi sup. Nō
tamē intelligas q' in hoc crimine
inimicus capitalis admittit ad a/
ctionem. ij. q. v. ca. ij. r de symo. li
cet heli. in fine. de hoc etiam satis
notat Hostien. in sum. de accu. §
quis possit. sed qui dicuntur inimi-
ci capitales. Nota q' q' solum rō
ne inimicitie quis repellitur r nō
quecūq' repellit. sed capitalis in-
telligitur. quia mors inter eos est
de facto illata vel fuit intentata
seu ea que sunt ad mortem indu-
ctura aut via vel vulnera graua
r letalia sunt secuta et similia que
ad pueritatem r malignitatem
agentis contra passum iudicant
manifeste. propter quod psumi-
tur q' sicut intentauit contra istū
mortem talem per illuz modū
seu vulnerando. intentaret etiam
per istum crimē heresis imponen-
do. et sicut voluit ei auferre vitaz
vellet auferre famam quare tales
inimici capitales a testimonio le-

gitime expelluntur. Alie vero ini-
micitie psertim graues r prout es-
tiam faciliter mulieres ad inimi-
citas cōmouentur. r si non repe-
lunt totaliter tamē dictum eozūz
debilitant aliquantulū vt non sit
plena fides eoz attestacionibz ad
hibenda. sed cum alijs adminicu-
lis r alioz testium dictis possunt
plenam facere pbatōem. psertim
vbi iudex delatum interrogat.

An ne putet se habere inimicum
q' tale crimē ad mortē sibi ex ini-
micitia imponere audeat. si dicit
itā interrogabit que illa sit perso-
na. r tunc iudex aduertet si illam
psonaz de qua suspitio est q' ex ini-
micitia deposuerit denotat. In
tali est casu vbi iudex etiam de
causa inimicitie p alios honestos
informatur. r alia adminicula nō
occurrunt r alioz testium dicta
poterit secure talem testem repe-
lere. Si vero delata psona dicit.
Non spero aliquem talem habe-
re inimicū. licet interdū brigas cū
mulieribz habuerim. vel si dicit.
habeo inimicum. r non! expressit
debite. sed quendā alium q' fortas-
sis non deposuit. tūc dicta talis te-
stis etiam si alij dicerent q' causa
inimicitie deposuisset. iudex tamē
non debet repellere sed ad plenā
pbatōnem cum alijs amniculif
cōseruare. Reperiunt qz plures
minus prouidi r circūspecti q' hu-
iusmodi depositōnes mulierum
refutare r āmbilare querunt dice-
tes illis standum nō esse. eo q' se-
pissime cum rixose sunt ex inuidia

deponere solent. Hi qui ignorāt
astutias ⁊ cautelas iudicū loquū
tur ⁊ iudicant vt ceci de coloribus
de quibz astutijs in xi. ⁊ xij. questi
one patebit.

Secūda pars qualiter pces/
sus est continuādus questio sexta
Et qualiter testes sunt examinā/
di in presentia quattuor aliarum
personarum. ⁊ qualiter delata est
interroganda dupliciter.

am nūc sex

to queritur. Qualiter pro/
cessus hmoi aduersus maleficas
in causa fidei sit continuādus.
Considerandū est primo q̄ quia
in causa fidei proceditur sumarie
simpliciter ⁊ de plano ⁊ absqz ad
uocatoz ⁊ iudicioz strepitu ⁊ fi/
gura. vt pater ca. statuta. li. vi. q̄li
ter etiam ista verba intelligantur
pater extra de verbo signi. ca. se/
pe cōtingit. in de. vbi dicitur. Se
pe cōtingit q̄ causas p̄mittim?
⁊ in eozum aliquibus simpliciter
⁊ de plano ac sine strepitu ⁊ figu/
ra iudicij procedi mandamus. de
quoz significatōne verborz a m̄/
tis contenditur ⁊ qualiter proce/
di deat dubitat. Nos at dubita
tionē hmoi q̄rū est nobis possi
bile decidere cupientes hac in ppe/
tuum valitura constitutōne san/
cimus. vt iudex cui raliter causaz
cōmittimus necessarō libellum
nō ep̄git. liris contestatōnem nō

postulet. tempore feriarum ob ne
cessitates hominū indultarum a
iure procedere valeat. amputer
dilatōnem. materiam litis quan/
tum poterit faciat breuiorem. ex/
ceprōnes appellatōnes ⁊ dilatio/
nes frustratorias repellendo par
tium aduocatoz ⁊ procuratorū
contentōnes ⁊ iurgia. testūqz sus/
persuam multitudinem resenā
do non sicut tamen iudex litem ob
ruat. quin probatōnes necessarie
admittentur citatōnem vero ac p
testatōnem iuramenti de calūnia
sive dedicenda veritate ne veris/
tas occultetur per p̄missionez hu
ius intelligimus non excludi. hec
ibi. Et quia processus vt vñum ē
supra est tripliciter incipiendus.
quia vel p̄pter instātiāz accusato
ris. vel p̄pter zelum denūciato
ris. vel p̄pter clamorem fame
laborantis. ⁊ processus qui fit ad
instātiāz partis accusantis ius
dex in hac materia non debet ac/
ceptare. cum maleficarum facta o
pere demonum occultantur. nec
accusatoz per euidentiam facti sus
cut in alijs criminalibz procedez
re ⁊ se defendere potest. imo cons
sulere debet accusatozi q̄ amoue/
at verbum accusatōnis ⁊ ponat
denūciationis. ⁊ hoc p̄pter ac/
cusatozis graue periculum. Ideo
super secūdum modum qui ⁊ vsu/
tatis ⁊ similiter super tertium in
quibus proceditur ⁊ non ad ins
stantiam partis. Notandum q̄
quia dictum est in precedentibus
q̄ iudex specialiter debet interro

gare denūciantem qui sciunt cum eo in tali causa ⁊ qui possunt scire Ideo iudex faciet citari illos testes quos denūcians intimavit. ⁊ qui magis videtur scire in facto. ⁊ scriproz continuabit processum scribendo sic. Post que attendens ipse iudex denūciata sibi heretica/ lia antedicta fore ex sui natura eē talia ⁊ taz graua quenō possunt nec debent cōiuentibus oculis rolerari. cum cedant in obprobrum diuine maiestatis. ⁊ tam fidei carib olice q̄z reipublice detrimētum. descendit ad se informandū ⁊ ad testes examinandum per modum qui sequitur.

Interrogatoria sup testes

Alis testis

de tali loco citatus iuratus ⁊ interrogatus si cognoscat talem exprimendo nomen delati Et dixit q̄ sic. Item interrogatus de causa cognitiōis ⁊ dixit q̄ pro eo q̄ vidit ⁊ locutus est sibi pluries. vel sic vel alias qui fuerunt socij ⁊ exprimentur cause cognitiōis.

Item interrogatus de cognitiōis tempore. ⁊ dixit q̄ sunt de/ cem anni vel tot.

Item interrogatus de fama illius. ⁊ p̄sertim ad ea que sunt fidei dei. Et dixit q̄ quo ad moralia ē homo bone fame vel male quantum autē ad ea que sunt fidei di

xit. q̄ est fama in tali loco q̄ pra/ cricat aliqua contra fidem. vt maleficus.

Item interrogatus quid est fama. ⁊ dixit.

Item interrogatus si vidit vel audiuit talem. talia facientem. et dixit.

Item interrogatus. vbi audiuit. dicit supradicta. ⁊ dixit q̄ in tali loco.

Item interrogatus. in quorū p̄sentia. ⁊ dixit q̄ illorum.

Item interrogatus si ex sua cō sanguinitate aliqui propter maleficia fuissent dudum uncinerati vel suspecti habiti. ⁊ dixit.

Item interrogatus. an cuz suis spectis maleficis habuit familiaritatem. ⁊ dixit.

Item interrogatus de modo ⁊ causa q̄ dicta fuerunt. Et dixit q̄ ea de causa ⁊ tali modo

Item interrogatus si videtur sibi q̄ talis dixit seu fecerit trufatione seu recitatorie seu animo in/ deliberato vel potius assertiue et aīo deliberato. Et dixit q̄ credit. q̄ fecerit supradicta iocose ⁊ trufatione seu recitatiue ⁊ nō animo sic credendi vel assertiue.

Item interrogatus de cā credētie huius. Et dixit q̄ credit p̄ eo sic qz ille qui dicebat ridendo dixit. Et de istis est multū diligēt in/ quirendū. qz nōnunq̄ dicit aliq̄ recitādo alioz s̄ba vel trufando vel conferendo vt alios alliciant vel incitent. licet etiā interdū asserendo vel affirmando

In examine
Criminalium qd
7. 10. 11. 12. 13. 14.

Item interrogatus si hec de/
ponit odio vel rancore seu dimit/
tit amore vel favore. Et dixit qd
rē. Et sequitur inuictum est sibi re/
nere secretum. Acta sunt hec i ta/
li loco die tali in p̄sentia talius tes/
tium vocatorum ⁊ rogatorum.
⁊ mei notarij seu scriptoris. Ubi
semp̄ aduertendum qd in tali exa/
mine ad minus persone q̄nq̄ de/
bent p̄sentes esse. scz iudex inquil/
rens. testis vel denunciāns. respon/
dens vel ip̄e delatus postea com/
parens. Tercius est notari⁹ seu
scriptor vbi deest notarius. ⁊ tunc
adiungat sibi alium honestum q̄
duo si p̄lebunt vices notarij. vt
supra tactus est. ⁊ hoc apostolica
aucto ritate qua tūc in illo actu sū/
guntur. vt supra in ca. vt officij
de here. li. vi. Et duo honesti viri
tanq̄ testes eoz qui deponūtur.

Item aduertendum qd testis
citatus debet etiam esse iuratus.
id est vt p̄stet iuramentū modo
quo supra de dicenda veritate a/
lias falsie inscriberetur citatus ⁊ iu/
ratus. Consimiliter examinen/
tur alij testes. Quibz examinatis
Si iudex videat factum esse pro/
batum plene. vel si non plene. ta/
men esse maxima iudicia ⁊ suspi/
tiones vehementes. Et nota qd
loq̄mur non de leui suspitōe que
ex leuibz coniecturis oritur. sed
qd multum diffamata est sup ma/
leficia pueroz iunetoz ⁊c. Tūc
iudex si timet de fuga delati v̄ de/
late faciat eum capi. Si autēz nō
timet de fuga faciat eum citari.

Et siue capiatur siue nō prius fa/
ciat iudex eius domum improuis/
se scrutari ⁊ cuncta scrinia aperiri
⁊ in angul' p̄ixides ⁊ omnia instru/
menta tolli que reperūtur. Et sic
constituro. iudex collectis his de
quibz est delatus ⁊ de his de quibz
bus est p̄ testes coniectus vel habi/
tus suspectus formet interroga/
toria super illis. ac inquirat habi/
to secum notario ⁊c. vt supra pre/
stito prius corpali iuramento ad
quattuor dei euangelia de dicēda
veritate tam de se q̄ de alijs. Et
hoc p̄ modum qui sequitur conscri/
bantur etiam singula

Interrogatoria generalia sup
maleficam aut maleficam Et est
primus actus.

Alis de tali

loco delatus iuratus sup
quattuor dei euangelia corpali ter
tacta tam de se q̄ de alijs dicere
veritatem. ⁊ vnde interrogatus.
vnde est seu vnde originem trahit
Et respondit qd tali loco talis dio/
cesis.

Item interrogatus qd
sunt eius parentes si sunt viui vel
mortui Et respondit qd viui in ta/
li loco. vel mortui in tali loco.

Item interrogatus Utruz na/
turali morte vel incinerati. ⁊ dixit
qd tali. Ubi nota qd hoc fit qz vt
plurimū vt in secunda parte ope/
ris patuit. malefice p̄rios infan/
tes demonibus offerunt aut eos
instituit. ⁊ comuniter tota proge

nica existit infecta. Et vbi deponētes affirmassent et ipsa negat. et iam esset suspecta

Item interrogatus vbi fuit natus. et vt in pluribus conuersatus. et dicit q̄ in tali loco vel tali. Et si videat q̄ mutauit locum proprium quia forte mater non fuit suspecta nec aliquis ex parentela. et tamen conuersatus in alieno et profertur in locis in quibus consueuerunt malefice vigere interrogabitur sic.

Item interrogatus quare mutauit sue natiuitatis locum et se transfudit ad comorandum in tali loco vel talibus. et dicit q̄ ex tali causa

Item interrogatus. si in diebus locis vel alibi audiuit loqui de materia maleficarum. puta q̄ tempestates concitare vel iumenta maleficiata et vacce liquore lactis priuare et de tali materia de qua est delata. et si dicit q̄ sic. Interrogabitur

Item interrogatus. quid audiuit loqui. Et scribatur singula que dicit. Si autem negat et dicit se nihil audiuisse tunc sic

Item interrogatus. si credit maleficas esse et que talia possint fieri que referuntur vt tempestates concitare iumenta inficere et boies. et dicit

Et nota que malefice vt plurimum negant prima fronte. vnde suspitio oritur magis quam si responderent si sint aut non sint committis superioribus. vnde si negant tunc interrogentur.

Item interrogatus. quid ergo

vbi conburuntur tunc innocenter cum damnantur. et dicit.

Interrogatoria particularia super eisdem.

Quertat in

de q̄ non procrastinet subsequentes interrogaciones sed in delate proponat.

Item interrogatus cur comunis populus eam timeret. et dicit.

Item interrogatus. an sciret se esse diffamatum. et que odio haberetur. et dicit.

Item interrogatus. cur illi persone obicit. dicendo. tu non transibis impune. Et dicit.

Item interrogatus. quid mali sibi fecisset illa persona que talia verba in eius danum protulisset. et dicit. Et nota. que hec interrogatio est necessaria. vt deueniatur ad fundamentum inimicitie. quia in sine delata allegabit inimicitiam. sed vbi non est capitalis sed modo muliebri concitata non impedit. Hoc enim est maleficarum proprium concitare aduersum se. vt verbis inutilibus aut factis. puta petit sibi prestari aliquid. aut inferat ei danum aliquod in orto et si milia ad hoc vt occasionem recipiant et se manifestant in verbo vel in opere. quam manifestatorem habent facere ad instantiam demonum vt sic peccata aggrauentur iudicium dum manent impu-

nita. Nota etiam q̄ talia faci/
unt non in aliorum presentia vt
si deponens vellet testes produ/
cere non haberet. Nota etiam
q̄ incantantur a demonibus vt a
multis maleficis ⁊ post incinera/
tis experti sumus. ita q̄ contra ih/
psarum voluntatem habent inci/
tare ⁊ maleficari.

Item interrogatus quō effe/
ctus potuit consequi super minas
vt puer aut iumentum tam cito
maleficaretur ⁊ dixit.

Item interrogatus iterum et
quare dixisti q̄ nunq̄ deberet ha/
bere sanus diem ⁊ ita factum est.
et dixit.

Item si omnia negat interroge/
tur de alijs maleficis alijs testi/
bus illatis p̄ta in iumentis vel
pueris.

Item interrogat⁹ cur visa fue/
rit in campis vel in stabulo cum
iumentis tangendo p̄out inter/
dum solent facere ⁊ dixit

Item interrogatus cur tetigit
puerum ⁊ q̄ postea male habuit
et dixit.

Item interrogatus. quid egit
in campis tempore tempestatis.
⁊ sic de multis alijs.

Item vnde q̄ cur habeat vnā
vaccam aut duas q̄ plus abūdat
in lacte q̄ vicine habentes quat/
tuor aut sex.

Item cur manet in statu adul/
teri aut concubina. licet non del/
seruiant ad propositum. tamē su/
spitionē generant amplius q̄ sup

probas ⁊ honestas delatas. Et
nota q̄ sepius super articulos cō/
tra eam delatos interroganda ē.
vtrum maneat in eodem propo/
sito aut non.

Qua confessione peracta ⁊ scri/
pta siue ad partem negatiuam si/
ue affirmatiuam siue sub ambis/
quo scribatur postea. Acta siue
hec in tali loco ⁊c. vt supra.

Questio septima in qua yah/
ria dubia declarantur super pres/
missa interrogatoria ⁊ responsio/
nes negatiuas. An delata sit in/
carceranda ⁊ quando pro mani/
feste deprehensa in heresi malefi/
carum sit habenda. Et est actus
secundus.

Meritur pzi

mo quid agendum si vt plu/
rimuz contingit periona delata
omnia negat. Respondetur. Iu/
dex habet circa tria attendere. sci/
licet super infamiam. super indi/
cia facti. ⁊ super dicta testiu. si vi/
delicet omnia insimul concurrunt
aut si non oia insimul vt plurimū
etiam contingit eo q̄ malefice sta/
tim propter fore facta in aliqua
villa aut ciuitate infamantur. in/
dicia etiam facti sunt pre oculis.
puta in pueris maleficiatis aut in
iumentis que sepius inficiuntur aut
lacte pziuantur. nūerus etiam tes

stium est inscriptus qui licet sint
singulares puta quia vnus depo/
suit q̄ puerum sibi maleficauerit.
alius vero uimentum. tertius ve
ro super infamiam. ⁊ sic de alijs.
Tamen in substantia facti con/
cordant puta in maleficijs ⁊ q̄ vt
malefica sit suspecta. ⁊ isti testes li
cet non sufficiant ad condemnan
dum absq̄ infamia vel etiam cū
infamia vt supra tactum est que/
stione tertia. tamen cum indicijs
facti posset ex his tribus insimul
reputari. non vt suspecta uehementē
ter aut uolenter. de quibus suspi/
tionibus inferius declarabitur. s̄
reputari vt manifeste deprehens
sa in heresi maleficarum vbi vide
licet testes idonei id est non ex ini
micitia ⁊ sufficientes in numero.
puta sex octo vel decem iurati cō/
currerent. ⁊ consequenter deberet
penis in cap'lo ad abolendam. §.
presenti de here. subiacere ⁊ capi/
tulo excommunicamus. ⁊ hoc si/
ue crimen sit falsa siue non. ⁊ hec
sic probantur. Nam quod dictū
est q̄ vbi omnia tria prefata con/
currunt tunc pro manifeste depre
hensa in heresi debet reputari nō
est intelligendum q̄ necessario
omnia tria incurere. sed proba/
tur sic per argumentum a fortio/
ri. Nam vnumquodq̄ per se in/
ter illa duo que sunt indicium fa/
cti ⁊ testimonium productio legitima
potest reddere aliquem vt pro de
prehensio in heretica prauitate ha

beaturne magis vbi ambe
probationes pariter concurrunt.

Nam iuriste vbi querit quor
modis de iure aliquis habetur p̄
manifeste deprehensio in heretico
prauitate. Respondetur q̄ tribus
vt notat Bernardus in gloria ordi/
naria. in cap'lo ad abolendam.
§. presenti. ⁊ verbo deprehensio ex
tra de here ⁊ tactum est supra in
questione prima in principio ope
ris scilicet facti euidencia puta qz
publice predicauit heresim. hic cau
tem ponim' indicium facti pro/
pter publicas minas quas intulit
dicendo nunq̄m sanos dies ha
bebis vel simile ⁊ effectus fuit sub
secutus. sequitur vel legitima pro
batione per testes. vel tertio ex p̄/
pria confessione. vnde si vnum/
quodq̄ illorum per se facit ⁊ red/
dit aliquem tanquā manifeste sus
pectum. q̄ntomagis insimul iū/
gendo infamiam ⁊ indicia facti
cum testimonio depositōne licet ibi
dicatur euidens factum ⁊ hic indi
cium facti ⁊ hoc est quia dyabol'
non manifeste operatur sed occul
te damna autem ⁊ instrumenta
maleficij que reperiuntur dant in
dicium facti vnde vbi euidens fa
ctum in alia heresi solum suffice
ret. hic adiungimus tria. Dese
cundo vero q̄ talis deprehensus
licet negaret tamen iuxta illa cas
pitula esset puniendus sic pro
batur. Nam deprehensus facti
euidencia. vel per testes aut

¶ A iij

fatur crimen vel non. Si fatetur et est penitens tradendus est brachio seculari ultimo supplicio ferendus. Juxta cap. ad abolendam. vt supra. est carceri perpetuo detrahendus. Juxta cap. excommunicamus. ij. Si autem si fatetur sed stat in negatiua est vt impenitens tradendus potestati et curie secularis animaduersione debita puniendus. vt notat Hostiensis in summa titulo de here. qualiter deprehendantur. Sic ergo concluditur. qd si iudex isto modo procederet super interrogatoria et testium depositiones. cum vt dictum est in causis fidei summa rie simpliciter et de plano procedi potest. et ipsam delatam carceri deputaret ad tempus vel ad annos plures. si forte post annos quatuordecim carceris depressa crimina feteretur non iniuste sed iuste procederet. Attamen ne videatur sententiam precipitare immo finem omnem equitatem procedere; queritur quid consequenter agendum sit.

Questio octaua et precedens an sit incarceranda. et de modo capiendi. Et est actus tertius iudicis.

¶ Vero super negatiuas responsiones

malefica sit carceri ad custodiam mancipanda. vbi prefata tria concurrunt scilicet fama. iudicia facti et productiones testium. aut sub cautione fideiussozum dimittenda vt denuo citata respondeat.

Responderi potest ex tribus opinionibus. Primo enim aliquorum sententia est qd carceribus sit mancipanda. et nullo modo sub cautione dimittenda. et hi innituntur rationi tacte in precedenti questione. quia videlicet habetur pro manifeste deprehensa vbi illa tria concurrunt. Alij vero qd ante incarcerationem potest cautioni fideiussozum relinquere. ita qd si fugam caperet qd tunc pro conuicta haberetur licet post incarcerationem super negatiuas responsiones non sit cautioni vel manulente relinquenda quando videlicet illa tria concurrunt supra notata. eo qd tunc non posset sententari et plecti ad mortem. et hic innititur consuetudini. Tercij sunt qui dicunt qd non sit danda infallibilis regula. sed iudici sit relinquendum vt finem detestium et infamiam persone. et si iudicia facti concurrunt: tanto grauius discernatur per modum patrie seruando et consuetudines. concludentes qd si non posset habere fideiussores notabiles et sortassis suspecta de fuga qd tunc carceri mancipetur. et hec tertia videtur rationalior sic tamen qd debitus seruetur modus qui statuitur in libris. Primo vt domus eius

quantum possibile est plustretur
sub ⁊ supra in omnibus angulis
fossis ⁊ serenijs. ⁊ siquidem famo-
sa malefica existit. tunc absq; du-
bio nisi pri⁹ sint ab ea occitata va-
ria instrumenta reperiuntur. sicut
supra tactum est. Secūdo. vt si
habet ancillam aut cōsodales q;
⁊ ille vel illa seozium includatur
etiā si nō sint delate. p̄sumitur eas
non latere secreta aliqua illius de-
late Tertio. q; in capiēdo si i do-
mo p̄pria capitur q; non detur ei
spacium intrandicameram. eo q;
nūc solent certa maleficia accipere
⁊ secum deferre. p̄ taciturnitate p̄-
curanda. Ratione cuius incidit
dubium. An modus capiēdi ma-
leficas qui ab aliquib; obseruat.
vbi a famulis subiro a terra ele-
uatur ⁊ in sporta siue in spatulis;
ne terram vltra tangat defertur.
sit licitus. Responderi potest ex
canonistarum ⁊ quorūdam theo-
logoz sententia q; licitum sit hoc
triplici respectu. Primo. quia
vt in questione introductoria hu-
ius tercię partis patuit plurimoz
sententia. imo taliz; doctor; quo-
rum dicta reprobare nemo audet
vt Hostienis Bossre. est q; lici-
tum est vana vanis contūdere.
Experientia deniq; imo ⁊ malefica-
rum passionis demonstrāt q; sepi-
us p̄talem modū capte taciturni-
tatis maleficiū amiserūt. imo q̄s/
plures incinerande petētes vt sal-
tem pede vno terram tangere per-
mitterentur. dum eis fuisset dene-
gatum ⁊ in sine sciscitatum cur ra-

men terram tangere optassent.
Resposum. q; si tangissent seip̄as
liberassent multas alijs fulminib;
bus interemptis. Alia causa. nā
hoc ip̄m manifestū existit. vt in se-
cūda parte operis patuit. q; in pu-
blica iusticia om̄es vires maleficij
franguntur quo ad preterita. sed q;
ad futura nisi de nouo ei a dyabo-
lo succurratur i maleficio tacitur-
nitatis om̄ia crimina fatetur. Di-
camus ergo iuxta apostolū Que-
cūq; verbo vel opere agimus oia
in noīe domini nostri iesu xp̄i fiat
⁊ siquidem innocens fuerit hec ca-
ptio non te nocebit Tertio respo-
ctu quia si s̄m doctores licitus est
p̄ vana opera maleficia tollere. q;
in hoc concordant om̄es licet dis-
crepant in illo q; illa vana nō de-
beant eē illicita. vnde dictū Do-
stien. vbi dicit q; licitum sit vana
vanis contūdere. glosatur ab alijs
nota q; dicit vanis nō autēz illici-
tis a fortiori illicitum est malefici-
cia impedire ad q̄s impedimentū
hic respect⁹ habet ⁊ non ad aliq̄s
illicitum exercendū. Notat insup
iude; q; est duplex incarcerationio.
vna ad penā vbi criminosi ponūt.
Alterā ad custodiā tm̄. ⁊ hec in
p̄torio fit. et hec due custodie notā-
tur in ea multoz querela. vt s̄. vñ
ad min⁹ ad custodiā est incarcerationā
da. si autē leuia eēt pro q̄bus esz
accusata. ita q; nō esset infamata
nec eēt indicia facti in pueris et
iunēris tūc remittat ad domum
sed q; familiaritatē habuit. forte
cū maleficis ⁊ nouit eoz secreta.

Det fidei iſſores quos ſi habere nō
potest. iuramentis ⁊ penis aſtri/
cta domū non exeat niſi vocata.
ancille autem ⁊ domeſtice de qui
bus ſupra ad cuſtodiam ⁊ nō ad
penam detineantur.

Queſtio nona. quid agendum
poſt captōnem ⁊ an deponentiū
nomina ſint ei manifefanda. Et
eſt actus quartus.

No autem

poſt captōnem fuit. ſed qd
primū inter illa iudici relinquitur. ſ.
deſenſionū conſeſſio. ⁊ in loco tor/
ture non tñ per torturam examina/
tio. Primū non datur niſi petie/
rit. Secundum nō fit niſi prius an/
cille ſeu conſodales ſi habuit i do/
mo examinent. Procedamus ta/
men ordine poſito. Si delata di/
cat ſe innocente ⁊ q̄ falſe ſit dela/
ta. ⁊ q̄ libenter velit tales accuſa/
tores inſpicere ⁊ eos audire. tñ ſi/
gnum eſt q̄ petit deſenſiones.

Sed an iudex teneat ei deponen/
tes manifefare ⁊ ad conſpectum
eius preſentare. Hic aduertat iu/
dex q̄ nullum illoꝝ teneſ facere;
nec noia manifefare nec ad con/
ſpectum preſentare niſi deponentes
per ſe ⁊ ſponte ad hoc ſe offerunt
vt vices eozum aſpectibꝫ preſentent
⁊ ea que depoſuerunt eis in facieꝫ
obſcure. q̄ autēz non teneſ iudex
⁊ hoc propter periculū deponen/
tium preſatur. Nā licet diuerſi ſū/
nt pontificē diuerſa ſenſerūt nul

lus tamē vnqꝫ ſenſit q̄ iudeſ tene/
retur in tali cauſa delato noia de/
ponentiū manifefare nec etiā ac/
cuſatoꝝ: licet hic non pcedimus
p̄ modum accuſationis ſed potiꝰ
aliqui ſenſerūt q̄ in nullo caſu li/
ceret aliqui vero q̄ in aliquo. Tā/
dem autē Bonifaciꝰ octauus ſta/
tuit vt pater in ca. ſtatuta. §. inhi/
bemus. li. vi. vbi ſic dicit. Inhibe/
mus. tñ q̄ ſi accuſatoꝝ vel testi/
bus in cauſa hereſis interueniēti/
bus ſeu deponentibꝫ ppter poten/
tiam pſonaz contra q̄s inq̄ritur.
videant ep̄ſcopus ⁊ inquiſitor.

Nota tu pro inquiſitore ⁊ ep̄o iu/
dicem quēcunqꝫ p̄tra maleficas
pcedentem ex p̄ſenſu ep̄i ⁊ inq̄ſito/
ris qz idem eſt ⁊ vices ſuas p̄mit/
tere p̄ſit. vt in queſtione introdu/
ctoria patuit. vñ ⁊ talis iudex q̄cū/
qz etiā ſecularis pcedit applica au/
ctoritate ⁊ non ſolū impatoria. ſe/
quitur graue periculum imminere
ſi p̄tingat fieri publicatōnem eoꝝ/
nūdem ipozum noia nō publicēt
rē. Et ſequitur infra. ceſſante vero
periculo ſupra dicto accuſatoꝝ vt
teſtium noia. put in alijs ſit iudi/
cijs publicent. Attendant etiā cir/
cuſpectus iudex de potentia p̄ſo/
narum qz illa eſt triplex. ſcꝫ potē/
tia generis ⁊ familie. potentia pe/
cunie. ⁊ potentia malicie q̄ plus/
timēda eſt q̄ alie due q̄ ex illa tes/
tibus graua pericula poſſent im/
minere ſi eis cōtra quos depoſue/
runt eoz noia publicarentur. ⁊ rō
eſt. magis em̄ eſt periculū noia te/
ſtiuz publicare alicui delato pauſ

pen habenti in malis cōplices re
 belles ⁊ homicidas q̄ nihil habēt
 nisi psonam pdere q̄ generoso vl
 diuiti abū danti in tpa libus. quid
 autē sit graue periculum ⁊ quale
 declarat Jo an. super pdicto ver
 periculum. dicens ita periculum
 qz timetur mors vel detricatio i/
 psoz vel filioz vel parentū suoz
 vel deuastatio substantie vel his
 familia. Aduertat insup iudex qz
 cuz aplica auctoritate ex benepla
 cito ordinarij in his pcedit qz ad
 illud secretum sez de nō reuelādo
 testificacū noia tam ipse q̄ omnes
 alij assessores qui depositioni te/
 stium interfuerūt aut in futurum
 circa sententiam ferendā interesse
 poterūt tenentur sub pena excoica
 tionis quā contra eos si oppositū
 fecerint ep̄s fulminare poterit. et
 ita ne reuelent a principio proces
 sus ad minus implicite fulmina/
 uit. Unde i alle ca. statuta. §. ⁊ vt
 eozūdem. ita dicitur. Et vt eozū/
 dem accusatoz ⁊ testium pericu/
 lis efficacius occurratur ⁊ cautius
 inq̄sitionis negotio pcedatur p̄n
 tis cōstitutōnis auctoritate p̄mit
 timus qz ep̄us et inquisitores tu
 intellige sicut supra possint indu
 cere illis quibus vt p̄missum est
 p̄cessum huiusmodi applicabūt. et
 in eos archana consilij seu proces
 sus sibi sub secreto ab eisdem ep̄o
 ⁊ inquisitoribz patefacta preter i/
 psoz licentiam alijs patefacere
 excoicationis sententiam quā ex
 secreti violatōne ip̄o facto incur

rant si eis videbitur pmulgare
 Notandū vltorius qz sicut pe/
 na annexa est vbi noia testium in
 debite publicarent. ita pena ē an/
 nexa vbi indebite occultarentur.
 sez illis quibus merito sunt mani
 festanda sez peritis ⁊ assessoribus.
 de quozum consilio est ad senten
 tiam pcedendum. vel vbi nō pu
 blicarent vbi sine periculo testiu
 publicari possent. vt in dicto cap.
 statuta circa finem seq̄tur. Ceterū
 in oibus p̄cipimus tam ep̄os q̄ i
 quisitores puram ⁊ puidam intē
 tionem habere ne accusatoz vel
 testium noia su p̄sumendo. vbi ē
 securitas periculuz esse dicant. nec
 in eoz discrimine securitatez asse/
 rant. vbi tale periculum imineret
 sup hoc conscientias eoz oneran
 tes. vbi Archi. ita dicit. O tu qui
 cunqz iudex in tali casu bene adū
 te verba ista. nam nō dicit leue pe
 riculum si graue. noli igitur reum
 priuare iuris ordine sine magna cā
 quoniā hoc fieri non pōt sine off
 fensione dei. Et notandū est les
 ctori qz quia oia precedentia ⁊ et
 iam sequētia vsqz quo pueniatur
 ad modos sententiādi absqz p̄ca
 sanguinis in q̄bus ecclīasticus iu
 dex iudicare habet fieri p̄nt cum
 p̄sensu dyocesanoz p̄ secularē iudicem
 ideo nō impediatur lectorē si
 in ca. allegatur iudex ecclīasticus
 ⁊ non secularis q̄ modos senten
 tiandi super sanguinem. capiet ex
 modis sententiandi et penitenti
 nandi ordinarioz

tus esset. *Juxta ca. cōdicamus. i. s. credentes. Nec valet si dicat iudici q̄ non defendit errores sed p̄sonam. q̄ non debet defendere q̄ uisimodo v̄ nō procedatur sūma rie simpliciter ⁊ de plano. quod faceret si petere vellet oīno dilatio nes. vel imiscere appellatōnes. q̄ oīnia refutantur. vt ibi in questi one sexta recitatur. quia lz errore non defendat cum sic damnabi/ lioz ip̄is maleficis esset. ⁊ potius heresiarcha q̄ hereticus malefi/ cis. vt patet xxiiij. q. iij. qui illozū. Tum quia indebite defendit iaz suspicium de heresi tanq̄ fauto/ rem se facit ⁊ nō solum leuiter sed vt vehementer s̄m defensionem quam fecit. ⁊ debet abiurare pu/ blice coram ep̄o. *Juxta ca. accusa tus. frequenter allegatū. hec ad lō gum posita sunt nec p̄uipendat ista iudex. quia ex aduocato seu p̄curatore vbi false procedere niti/ tur. plurima pericula euenire so/ lent. vnde iudex oīno debet eum refutare ⁊ procedere s̄m acta ⁊ p̄/ b̄ata vbi rep̄hensibilis aduocat⁹ fuerit. Verūtamē si iudex habue rit aduocatum irrep̄hensibilē pro delato v̄rū. zelosum ⁊ iusticie a/ matozē noia testū ei indicare po terit. ad secretum t̄i tenendū sub preſtito iuramento.**

Questio. si. quid faciet aduoca tus cum sibi noia testium nō pu/ blicentur. Actus. vi.

Mod si que

ritur. Quid ergo aduocat⁹ etiam p̄curatorio noie p̄ delato faciet. vbi nec sibi nec clientulo suo no/ mina testū publicat̄ur. quā tamē publicatōem delatus sūme affe/ ctaret. Responſio. informatiōem capiat a iudice de singulis in p̄es su cōtentis. ⁊ siquidē copiam h̄re velit. sup̄ſſis tamē noibus testi/ um tradat sibi. ⁊ sic informat⁹ ac/ cedat delatū ⁊ singla sibi p̄ponat ⁊ si materia postulat vtputē quia multū onerosa delato. cui⁹ ad pa/ tientiaz q̄sum pōt horret. Et des/ latus vbi itez atqz itez instat. vt sibi testes publicent. R̄ndere pōt ex factis que cōtra te delata sunt cōiecturare testes poteris. nā tali maleficiatus ē puer aut iumentū. aut tali mulieri seu viro dixisti eo q̄ talē rem quā petebas tibi com/ prestare nolebat. tu senties q̄ me lius fuisset vt mihi rē accōmodaf ses. post q̄ verba talis infirmatus subito facta tua vt testimonia cla mant. q̄ plus ponderat̄ur q̄ testi monia verborū. vel etiā tu scis te infamatā. ⁊ a longo tpe suspectā de multis maleficis ⁊ dānis ho/ minibz illatis. ⁊ sic replicando s̄i/ maliter ad hoc dueniet. q̄ ip̄a aut inimicitias allegabit asserens s̄i/ bi ex inimicitia obiecta. aut dicet. fateor me dixisse hec verba. s̄ nō aio nocendi. Quare aduocat⁹ tūc iudici ⁊ assessoribus de primo vi/ delictet de inimicitia habet. p̄pone re ⁊ iudex inquirere. Et si quidem illa capitalis inueniretur. vt pote quā inter maritos v̄ consangui

B

neos fuisset mors intentata vel se-
cuta vel alicuius criminis inculpa-
tio. vt quis foret plectendus p pu-
blicam iusticiam. vel fuerit vulne-
ra graua ex cōtrarijs r̄ bzignis
illata. tūc p̄uidus iudex cū suis
assessoribz discutiet an ex pte dela-
te inimicia aggrauatur. vel ex p-
te deponentis. puta qz maritus
aut amici delate alios ex pre de-
ponentis iniuste o p̄p̄esserūt. tūc
q̄dem si non assunt indicia facti ī
pueris seu iumentis siue hōibus
maleficiatis. nec etiam assunt alijs
testes aut etiam qz publica infā-
mia non laborat. tūc p̄sumitur qz
rōne vindicte contra eā deponit
rit. r̄ est delata oīno absoluenda
r̄ libere dimittēda sub debita cau-
tione de nō vindicādo r̄c. vt mo-
ris iudicium est. Sed queritur.
Katherina habet p̄uez maleficiā-
tum: seu ip̄a per se est maleficiata
seu in iumentis p̄cepit plurima dā-
na. r̄ suspicaf̄ super illam cur̄ ma-
ritus aut consanguinei etiā p̄ pri-
us iniuste suū maritam aut p̄san-
guineū o p̄p̄esserūt in publico iu-
dicio. vnde cū hic duplex sit inimi-
cicia ex pte deponentis. qz inimi-
catur rōne maleficij illati r̄ rōne
infamie iniuste obiecte suo mari-
to aut consanguineo. est ne eius
depositio repellenda aut nō. et qz
dem ex vna parte videtur qz sic.
qz inimicia ibi est ex altera qz nō
qz profert indicia facti. R̄ndetur.
qz in casu quo nō assunt alijs depo-
nentes. nec etiāz publica laborat
infamis contra delatam. tūc non

statutur ei⁹ depositōni tūc sed repel-
litur. r̄ delata tamē redditur suspe-
cta si r̄ inq̄ntum moribus ē male-
ficiosus. r̄ non ex naturali defectu
r̄ qualiter hoc cognoscit inferius
p̄abit qz canonice est purgand.
Sed si iterū queritur. an alijs de-
ponentes etiam habent sup̄ indi-
cia facti p̄mū deponere que ip̄is
aut alijs contigerūt. aut soluz sup̄
infamiam. R̄ndetur qz si sup̄ alijs
qua indicia facti deponūt bene q̄-
dem: si autem tantū sup̄ infamiam
r̄ ita in re existit. tūc iudex licet res-
pulerit deponentē propter inimi-
ciciam tūc iudicium facti qd̄ pro-
lit r̄ ostendit iudex ex alijs testibz
que sup̄ infamiam deposuerūt ca-
piet pro intersigno sup̄ suspitōem
vehementez ex qua ip̄a delata de-
tenta iudicari poterit a iudice sup̄
triplicem penā. scz canonice p̄ur-
gatōnis: p̄pter infamiam. Juxta
ca. inter sollicitudines. extra d̄ pur-
ca. Item sup̄ abiuratiōez propter
suspitōnem. iuxta ca. accusatus. in
p̄nci. r̄ fm̄ varias suspitōnes ad
varias abiuratiōnes. vt patebit in
quarto modo sententiandi. Et p̄-
pter indicia facti si crimen fatetur
r̄ penitet. nō reliquitur brachio se-
culari ad punitōnem sanguinis.
sed p̄ ecclesiasticum iudicem ad p̄-
petuos carceres iudicatur p̄ secu-
larem tamē iudicē nō obstante qz
ad p̄petuos carceres sit p̄ ecclesia-
sticum iudicem iudicatus. potest
tamen ip̄m propter damna res-
poralia tradere igni. Juxta ca. ad
abolendam. §. p̄senti. r̄ iuxta cap.

excoicamus si de here que omnia
patebunt inferius circa sextum mo-
dum tententur. Epilogando.
Attendat iudex primo quod non sit
facilis ad credendum aduocato.
vbi pro delata allegat inimiciam
capitalē. eo quod rarissime in tali cri-
mine quis deponit sine inimiciam
cū malefice semper exose oibus ha-
beantur. Secūdo attendat quod cū
quattuor modis malefica potest co-
uinci. scilicet per testes. per euidentia fa-
cti. per indicia facti. et per confessio-
nem propriam. et hoc vel super infamiam
tū. quod tantū fieret hoc
per testes. vel super suspitionem tūc
per euidentia facti aut indicia fa-
cti fieret. et quibus suspitō potest iu-
dicari leuis vel vehemens vel vio-
lenta. et hec omnia absque confessione
propria que sic curreret tūc vt di-
ctum est pcederetur. Tertio ap-
plicet premissa ad suū propositū
super personam detentam ad obui-
andum aduocato. sed vici sit tan-
tū modo super infamiam delata.
aut quod ibi concurrant aliqua indi-
cia vnde redditur suspecta vebel-
lenter vel leuiter. et tūc aduoca-
to super inimiciam allegatā rīde-
re poterit. Et hec quæstum ad illam
partem vbi aduocatus pro dela-
to in inimiciam deponentiū al-
legauit. Sed vbi allegat secūduz
videlicet quod illa verba que protu-
lit contra deponentē. tu senties in
breui que tibi euient. aut tu nō
habebis plures dies sanos aut ve-
niet in breui quod tu velles mihi ta-

lem rem accommodasse aut veditū
se et similia. Tūc aduocatus ad iū-
gat licet malū aliquid quod fuerit subse-
cutū deponenti in rebus vel cor-
poribz non tū propter hoc lectur
quod illa delata huiusmodi mali sit cā tan-
quā malefica. eo quod infirmitates va-
rijs modis accidere possunt. Item
allegat quod cōmune est mulierum
verbis huiusmodi mutuo contendere.
et. Super istas allegationes iudex
habet obuiare per hunc modū si quod
dem infirmitas ex defectu nature
accidit. tūc excusatio locū haberi
poterit. Sed quod ex signis et expe-
rimentis opposituz constat vt pos-
te quod nullo remedio naturali cura-
ri potuit. Item quod iudicio medico-
rum iudicaf vt moribus malefici-
alis. vulgariter nachtschaden.
Item iudicio fortassis incantatricū
aliaz que asserūt seu asseruerunt
morbum esse maleficalem. Item
quia subito supuenit et absque aliq-
preuia debilitatōne cum tū natu-
rales infirmitates successiue solēt
debilitare. Item quod fortassis cura-
ta fuit. ideo quia reperit certa in-
strumenta sub lecto aut indumē-
tis seu alijs locis. et illis amotis
subito sanitati restituta fuit. per
sepiissime contingit. Ut supra i se-
cūda parte operis patuit vbi de re-
medijs tractatur. Et per hec seu si-
milia iudex facillime potest obui-
are quod talis infirmitas potest ex ma-
leficio quod naturali defectu conti-
git. Et per minas obiectas su-
spicatur de tali maleficio. Si
B ij

cut a simili si quis diceret. volo tibi
cōburere horreū. ⁊ effectus sub
sequitur. vtiq; violentam causat
suspicionem. q̄ ille q̄ minas ptu/
lit horreum succenderit. licet for/
tassis alius ⁊ nō ip̄e cōbussit

Sequitur ad idem questio duo/
decima magis declarans quali/
ter sit inimicitia capitalis inuesti/
ganda. Actus septimus.

Intento q̄

a testimonio ferendo tan
tūmodo inimici capitales repel/
lūtur. vt supra q̄nta questione ta
ctum fuit. Inimicitiam autē talē
deklarare ex his que in capitulo
precedenti tacta sunt iudici fortal
lis nimis obscurū ⁊ difficile vide/
atur. intento q̄ delatus vel eius
procurator nollent fac liter eius
acquiescere decisioni sup materiā
tactam. que dicatur inimicitia ca
pitalis. ⁊ que nō. Ideo exprimen
di sunt alij modi q̄bus in noticiā
talis inimicitie iudex deueniret. vt
infontem sic minime dānaret. q̄
tū reum p̄ debitam iusticiā puni/
ret. Et hi modi licet sint cautelo/
si seu etiam dolosi. tamē iudex il/
los practicare potest in bonū f. di
⁊ republice cum ⁊ apostolus di/
cat cū essem astutus dolo eos ce
pi. sp̄caliter etiam hi modi practi/
cātur super delatos non diffama
tos publice seu etiam nō notatos
per aliquod indic ū facti. licet etiā
iudex super quoscūq; delatos vbi

inimicitias contra deponentes al/
legarent ⁊ noia testium oīno scil/
re vellent. Primus modus est.
Nam datur delato seu suo aduo
cato copia p̄cessus ad partes suā
ses deorsum ⁊ noia deponentiū
seu deferentiū ad partem aliam.
nō tamē eo ordine quo deponūt
sed isto modo vt nomē testis qui
est primus in copia sit sextus vel
septimus in cedula. ⁊ qui secūdus
sit penultimus vel vltimus et sic
delatus. quis hoc deponat vel il/
lud. ⁊ quis sit primus vel secūdus
in sua copia. quo stante aut dabit
oīnes inimicos aut non. Si oīs
eo citius reprehendatur delatus de
mendacio vbi causa inimicitie p̄
iudicem scrutabit. si quosdā vero
tūc facilius causa inimicitie inue/
stigabitur. Secūdus modus est
a simili vbi daretur aduocato p̄
cessus copia ad ptem vnam ⁊ de
ponentiū noia ad ptem aliam et
adiūctis alijs extraneis que alibi
a maleficiis fuerūt p̄perata. ⁊ nō
a deponentibus seu testibus in
scriptis deposita. sic delatus non
poterit assertiue dicere illum vel
istum inimicum capitalem q̄ nes
seit que sint ab illis contra euz de
posita. Tercius modus q̄ ⁊ supra
tactus caplo q̄nto. Nam quādo
delatus examiatur in fine secūdi
examinis anteq̄ perat defensio/
nes ⁊ anteq̄ aduocatus sibi depu
tatur. Interrogatur. An repuret
se habere inimicos capitales qui
omni diuino timore postposito:
falso imponerent sibi labem bere

sis maleficarū Et tūc forte impre
meditatus ac improuūsus ⁊ non
visis deponentū arrestatōnibus
respondet q̄ nō reputet se habere
tales inimicos. v̄l si dicit puto me
br̄e. tūc nominat. ⁊ illi inscribātur
⁊ causa etiā inimiciē. vt postmo
dum iudex valeat eo certius inue
stigare. postq̄ copia p̄cessus ⁊ no
mina seorsum fuerint tradita mo
dis q̄bus supra. Est et quartus
modus vt iter in fine secūdi exa
minis aut confessionis de qua in
secta q̄stione circa secūda interro
gatoria anteq̄ dentur sibi defensi
ones interrogatur de testibus q̄
grauius deposuerūt contra eum
per hūc modū. Cognoscis tu talē
vnū noīando de testibus qui gra
uiora deposuit. ⁊ tūc dicit q̄ sic. v̄l
q̄ non. Si dicit q̄ nō. tūc nō po
terit ex post dando sibi defensio
nes ⁊ aduocātū ponere illū capi
talem inimicū. cuz dixerit medio
iuramento prius oppositum scilz
nō noscere illum. Si aut̄ dicit q̄
sic. tūc interrogat̄ si scit vel audi
uit q̄ ip̄e vel ip̄a egerit aliquid cō
tra fidem sicut malefice solent fa
cere. Si dicit q̄ sic. Talia ⁊ talia
fecit. Interrogatur si ē eius ami
cus vel inimicus. statim respōde
bit q̄ amicus. et hoc ideo vt eius
testimonio stetur. ⁊ ex tunc in illa
causa nō potest dare illum inimi
cum capitalem p̄ suū aduocatū
cum medio iuramento q̄ p̄ antea
dixit eum amicum. Si aut̄ez re
spōdeat q̄ nihil scit d̄ eo. tūc inter
rogatur an sit eius amicus v̄l inu

micus ⁊ ip̄e statim respondebit q̄
amicus. quia allegare inimicū de
quo nil mali nouit. nō facit. dicit
ergo sum suus amicus. Attamē
si scirem aliqua nō obmitterez q̄n
illa reuelarem. in tali ergo causa
nō poterit eum ponere expost ini
micum. vel ad minus allegabit
causas inimiciē capitalis a prin
cipio. ⁊ tūc aduocato adhibebit si
des. Quintus modus est. nā da
tur delato seu aduocato copia p̄
cessus suppressis noibus deponē
tium. ⁊ vbi aduocatus informa
bit eum de singulis. cōiecturatur
quis vel qui deposuerūt talia cō
tra eum. ⁊ frequenter venit in cō
gnitōnē. ⁊ tūc si dicit talis ē inimi
cus capitalis. ⁊ volo pbare per te
stes. tunc iudex habet considera
re si concorditer iuxta p̄cessus nos
minauit. ⁊ tūc quia dixit. velle. p̄
bare per testes illos examinat̄ et
causas inimiciē examinat̄. se
crete cōuocato ad hoc bono cōs
ilio peritorū vel antiquoz in q̄
bus latet prudentia. ⁊ si ita inue
nerit causas inimiciē capitalis
sufficientes. tūc repellat primo te
stes. ⁊ illi dimittetur si nō assunt
alia grauamina alioz testium.
Et hic modus q̄ntus ⁊ cōmunis
obseruatur. ⁊ de facto malefice
cōto ex copia processus elicit̄ qui
vel que aduersus eam deposuerūt.
et quia rarissime in tali causa in
uenitur inimiciē capitalis. quia
nisi ea que ex earum malis operi
bus oritur. Ideo iudex de facili
se habet per p̄fatos modos resol

uere attento etiam q̄ sepius depo-
nentes affectant se psonaliter ma-
leficia p̄sentare ⁊ in faciem obijce-
re ea que p̄ maleficia eis sunt illa/
ta. Et ⁊ alius ⁊ vltimus ad quez
finaliter iudex recurrere p̄t vbi p̄
dicti modi fortassis iudicarentur
ab aliquibz dolosi ⁊ p̄ astucia pra-
eticati p̄sertim q̄tuor p̄rimi. ideo
oīno ad satisfaciendū ⁊ quietādū
scrupulosas mentes ⁊ ne iudici q̄c
q̄ obijciatur. aduertat q̄ postq̄ p̄
p̄cedentes modos expertus est. n̄
esse aliquam inter delatum ⁊ de/
ponentem capitalem inimiciā /
am vult t̄n̄ hoc idem consilio alio-
rum assessor̄ cōcludere in finē ne
sibi quicq̄ obijciat. faciat hoc. det
delato seu eius aduocato copiam
p̄cessus. deponentiū n̄ ⁊ deferen-
tiū nominibz sup̄p̄ressis. ⁊ q̄ d̄fen-
dendo dicit se habere inimicos ca-
pitales ⁊ fortassis cās. inimiciā/
rum varias allegat siue in re ita
sint siue non congregat tamē iud/
dex consiliū peritor̄ cuiuscūq̄ fa-
cultatis si cōmode habere poreff.
vel ad iminus ex p̄uidis ⁊ hone-
stis p̄sonis quibuscūq̄ q̄ ad hoc
teneatur iuxta ca. statuta. frequen-
ter allegatum. ⁊ illis totū proces-
sum integraliter ⁊ p̄fecte p̄ nota-
rium seu scriptorē legi faciat. ⁊ cuz
testium seu deponentiū noīa pu-
blice exponant. ita tamē q̄ ad te-
nendū secretum sub p̄stito iura-
mento omnes astringat. ⁊ de illo
an hoc facere velint prius habet
inquirere. quia alias oīno nō sunt

eis noīa illa exponenda. Et post
dicat. qualiter p̄ talem ⁊ tale mo-
dum inquiredo de inimiciā nul-
lam potuerit p̄pendere. At tamē
subinferat si videbitur fiat e duo/
bus vnuz. aut p̄ consiliū discerna-
tur. qui sint ex deponentibz repel-
lendi tanq̄ inimici capitales ⁊ q̄s
modo aut eligātur tres quattuor
aut q̄nq̄. qui amplius nouerunt ī
villa aut oppido. amicitiaz v̄l in-
imiciā. delati ⁊ testiū ⁊ qui nō
sunt p̄ntes in consilio ⁊ publicen-
tur illis t̄n̄ modo noīa delati ⁊ te-
stium. non aut articuli p̄cessus. et
stabitur iudicio eozūdem. ex pri-
mo nō poterūt bene testes repel-
lere. Attento q̄ iudex suos modos
inquirendi p̄tracauit. et secūdo ve-
ro totaliter se imūne faciet ⁊ oēm
a se sinistra suspitōem excutiet. tes-
netur etiā hūc vltimū modū sua-
re vbi delatus in alieno loco ⁊ pa-
tria esset captus. Et hec sufficiant
ad discernendū sup̄ inimiciā.

Questio. riiij. sup̄ ea que ante
interrogatoria in loco carceris et
torture p̄ponenda. habz iudex ad
uertere. Et ē actus nonus.

Wid deni

q̄ iudice agendum sit cla-
re p̄tz. Si em̄ vt cōmunis erigit
iusticia ad penā sanguinis nō iud/
dicatur nisi p̄pria confessione con-
uincatur. quauis ex alijs duobus

habetur pro manifeste deprehensa in heretica prauitate scz ex euidencia seu indicia facti et ex testiu3 productione legitima vt supra q3 stione septima tactum fuit. et dicitur etiam delata ad pñs agitur. tñc vtriq3 questionib3 et tormentis p criminu3 passione exponetur. Et vt questio clara sit. ponatur casus qui et spire contigit et ad multozu3 noticiam puenit. Quidam bone stus dum qudam mulierem pertranseūdo non ei ad nutu in venditōne cuiusdā rei venalis cōplacere voluisset. illa indignata post tergum clamauit. in breui optasles vt ānuisset. et est visitans sic modus loquendi maleficaruz vlt a simili sensu qñdo maleficium p autamenta volūt inferre. tñc ille indignatus et nō imerito sup eaz vultum post tergum vertit vt eā quo animo verba ptulisset inspiceret. et ecce subito maleficio percussus os suū in obliquū horribili deformitate vsq3 ad aures extendit. sed retrahere potuit sed multo tempore in illa deformitate perstitit. Dic euidens factū iudici pponitur. casum ponimus et an p manifeste deprehensa in heresi maleficarū sit habenda queritur. Rñdere oportet ex verbis Bernardi in glo. ordinaria. et in ca. ad abolendam. vt supra qñstione notata tangitur q3 sic. eo q3 tribus modis vt ibi tangitur. quis vt taliter deprehensus iudicatur. et illa etiam tria si copulatiue. i. q3 oia tria habet in

simul cōcurrere sed vnūquo3 q3 p se scz euidētia facti. testiu3 legitima pductō et propria confessio. redit maleficam vt manifeste deprehensam reputari. Iudicium autē facti differt ab euidētia q3 cum minus sit q3 euidētia. tamē capiat etiam ex verbis et operib3 maleficorum. vt in illa questione septima tangitur. et iudicatur ex maleficijs nō ita subito sed pcessu rēp̄ illarū per minas tñ etiā precedētes. sicq3 cōcludamus. q3 de similib3 maleficijs delatis. et que sub defensionibus. vt pmissum est defecerūt etiam vel nō defecerūt. eo q3 nō fuerunt cōcesse. nō cōcesse autē q3 nō fuerit petite. iaz nostra questio versatur. quid iudici agendum et q3 lter ad questiones sit pcedendum pro dicenda veritate in puniōem sanguinis. Ubi plura sunt iudici propter ingentes labores contra maleficiū taciturnitatis aduertēda que etiam successiue p capitula deducuntur. Et primū est. Qd ad maleficam questionandā non sit pronus. habeat tamē ad certa signa que sequētur aduertentiam. Quare autem non debet esse facilis: causa est. quia nisi diuina coactio per sanctus angelum vt maleficium dyaboli abscedat. cōcurrat: ita insensibilis in illis doloribus efficitur. vt membratum citius discerneretur. q3 aliquid veritatis fateri valeat. Nec propter obmitēdū. tñ q3 nō eq̄lter oēs sūt bñi maleficijs irretite. tñ etiā q3 diabo

lus sponte interdum nō coactus
sancto angelo maleficam fateri
crimina pmitit. Pro cuius intel
lectu ea que supra in secūda parte
operis de modo p̄standi homa/
gium dyabolo tacta sunt aduertē
da. Sūt namq̄ que sub certis an
nis prius dyabolo militant vt sex
octo aut decem annis anteq̄, sibi
homagium prestant sc̄z in corpore
et aīa se eis deuouendo. vbi tamē
alie a principio sibi p̄fitendo fidei
abnegatōem etiam subito homa/
gium prestant. Cur autēz dyabo/
lus hoc spacium t̄p̄is postulatuz
acceptat vtiq̄ ea de causa. vt illo
intermedio maleficam experiat.
an ore t̄m̄i et non corde fidem ab/
negando simili mō etiam homa/
gium sibi prestaret. Nā cum dia/
bolus intima cordis nō nisi p̄ exte
riora et cōiecturaliter cognoscere
habet. vt in prima pte operis sub
difficultate an demones ad hodiū
vel amorem mentes hoīm inu/
tare possunt. plures etiam repian
tur que necessitate aliqua aut ege
state inducte p̄ alias maleficas et
sub spe cōfessionis et euasione a
fide in toto vel in pte apostatant
tales vtiq̄ etia3 nō coactus a san
cto angelo relinquit. vñ. et facili/
ter sua crimina fatentur. cum ta/
men alie que sicut ore imo et cor/
de sibi adheserūt. p̄ vinibus ab eo
defendātur et indurātur ad taci/
tunitatis maleficiū. Et p̄ hec pa
tet solutio ad q̄stionem. vnde pro
uenit q̄ certe malefice de facili sa/
rētur. alie vero minime. quia vbi

diuinitus dyabolus nō repellitur
adhuc tamen sponte illas relin q̄
vt per t̄palem confusionē et horri
bilem mortē ad despationem in/
ducatur. quos corde allicere nunq̄
poterat. Patent hec etiam ex sa/
cramentalibz eaz. confessionibz.
in q̄bus asserunt se nunq̄ volūta
rie adhesisse. et plura maleficia co
acte a demonibz intulisse. Est et
alia differentia q̄ cernuntur aliq̄
post passionē criminū sibi p̄p̄i mor
tem intētare vt laqueo vel suspen
dio vitam sibi p̄p̄is auferāt. qd̄ vti
q̄ inimicus ille opatur. ne per sa/
cramentalē confessionē veniaz a
deo cōsequatur. et hoc p̄cipue illis
que nō volūtariē sibi adheserunt
lz et alijs q̄ sibi volūtariē adheserūt
post criminū. passionem intentat.
sed tūc cernitur q̄ dyabolus coactē
maleficā habuit relinquere
Cōcludamus q̄ tantus vel etia3
maior p̄supponit labor ad q̄stio/
nandū pro dicenda veritate ma/
leficam q̄ntus ad extorcizandum
a demone possessum. Ideo iudex
nec volūtariē nec facilis ad hec
esse debet nisi vt dictum est in pu/
nitōnem sanguinis. Sed et i hac
causa faciat diligentiam prout se
quitur p̄rius ferēdo sententiā.

Questio decimaq̄nta. de mo/
do sententiandi delatam ad que/
stiones. et quomōs prima die sūt q̄/
stionanda. et an possit conseruatiō
nem vite compromittere. Actus
decimus.

Mid deni

q̄ secundo loco iudex h̄z
advertere stat post actus in eo q̄
feret sententiā p̄ modum q̄ sequit̄
Nos iudex et assessores attende/
tes meritis seu considerātes me/
rita processus facti p̄ nos contra
talem. talis loci. talis dyocesis.
et diligenter oibus examiat̄ in/
uenimus q̄ tu es varus in tuis
confessionibz v̄pote qz dicit̄ ta/
les minas. p̄tulisse non aut̄ eo no
cendi animo. et tamē nihilomin⁹
sunt indicia varia que sunt suffi/
cientia te ad exponendū quest̄ionibz
et tormētis. Et propter v̄t ve
ritas ab ore tuo p̄prio habeatur.
et vt deinceps aures iudicum nō
offendas. Interloquēdo declara
mus. iudicamus. et sententiā mu/
die p̄senti et hora tali te supponen
dum q̄stionibus et tormētis. La
ta fuit hec sententiā r̄c. Secūdo
stat actus in eo qd̄ vt p̄missum ē
adhuc non sit volūtarius ad que
stionandū. sed carceribus ad pe/
nam mācipatus. et nō iam ad cu/
stodiam tm̄ vt prius et adhibitis
eius am̄c̄is vt penas subterfugiat
et q̄ fortassis morti non tradetur.
licet alias punictur vbi veritatez
fatur. illis p̄ponat et q̄ ad hoc
ip̄m delatum inducere velint hoz
tatur. Nam meditatio frequens
et carceris calamitas ac repl̄cata
informatio probor̄ virozū dispo
nūt ad veritatem erudiciendam. et
a nobis ceptum est q̄ per h̄m̄di i/
formatiōnes malefice taliter con/
f

fortate fuerūt. vt in signū resisten
tie in terraz spūctes quasi in facies
dyaboli dicebant. creas maledi/
cte dyaboli faciā quod iustū erit
et cōsequenter crimina sua fatebā
tur. Si vero cōuenienter delato
expectato et tēpore cōgruenter p/
rogato et multipliciter in forma
to. Credat iudex bona fide ip̄m
delatum negare veritatem. que/
stionēt cum moderate v̄pote si/
ne sanguinis effusione. scientes q̄
questiones sunt fallaces. et sepius
vt tactum est inefficaces. Est aut̄
modus incipiendi talis. vt dū mi
nistri se disponūt ad q̄stionanduz
post expolient eū. vel si est mulier
prius anteq̄ ad carceres penosos
ducur̄ ab alijs mulieribz honestis
et bone fame expoliet̄. ea de cā
vt si maleficiū aliquod insutū est
vestimētis prout sepe et informa
tione demonū praticant. ex mē/
bris pueri non baptisati. in finem
vt pueri visione beatifica p̄uient̄.
Et dum instrumenta disponunt̄
iudex per se et p̄ alios bonos viros
fidei zelatores inducant quest̄io/
nandū ad fatendum veritatē libe
re. et si fateri noluerit mādet mini
stris q̄ ad cordas ligetur. vel ad
alia instrumenta applicetur. et ibi
statim obtemperēt nō leni sed q̄si
turbati. post itez solvatur ad pe/
tionem aliquoz et ad prem traha
tur et itez inducatur et inducendo
informetur q̄ nō tradetur morti
Ubi queritur. An hoc iudex sup
delatum infamati. et per testes et
indicia facti legitime p̄uiciuz. cuz

nihil desit nisi vt ore p̄rio crimē
fateatur. possit licite in p̄seruatio
nem vite compromittere cū tñ si
crimen fateatur vltimo supplicio
punit. Rñdetur a varijs vana
sententijs. Nam q̄dam ita sentiūt
q̄ si delata est plurimū infamata
z sup̄ indicia facti violenter suspe
cta. z q̄ ip̄a in magnū nocumen
tuz sit tanq̄s aliaz maleficaz ma
gistra etiā tūc securari posset de
vita sub his circūstantijs. vt p̄pe/
tuis carceribz in pane z aqua ad/
iudicari dūmodo alias malefi/
cas sub certis z verisimis signis
manifestaret. nec tñ illa penitētia
carceris vt ponitur ei manifestan
da esset. sed dūtaxat securitas vite
p̄mittenda. z liquali penitētia pu
nienda p̄ exilium vel alio mō pu
nienda. Et sine dubio p̄ maleficis
famosis z p̄ierim que malef. cis
medicaminibz insunt. z malefi
ciatos sup̄ stricosis actibz curāt ta
liter seruāde essent vt aut malefi/
ciatis subuenirent aut malef. cas
p̄derent nec tñ eorum p̄dit. onis ta
retur eo q̄ dyabolū mendax nū
pariter z alia indicia facti cū testi/
bus cōcurrerēt. Alijs videtur ad
idem in ea. u quo sic carceribz de/
putata esset ad t̄ps. p̄missio seruā/
da z post spacū t̄ps incinerāda.
Tercij sunt q̄ dicūt iudicem secu
re posse in p̄seruandēz vite cōpro
mittere. ita tñ q̄ exposit a sentētia
ferenda se exoneraret z in suū lo/
cum aliū subst. tueret. Inter q̄s
modos primus licet videret vti/
lis p̄ter maleficiatōz curatōem

tamē quia nō est licitum malefi/
cia per maleficia seu illicita opera
tollere licz vt in questione prima
z introductoria huius tercię pris
patuit plurimoz opinio sit. q̄ lici
tum sit maleficia p̄ opera vana z
sup̄stitiosa tollere. Sed qz in his
magis docet iudices exp̄ientia at
q̄ vltus z negocioruz varietas q̄
ars alicui⁹ seu doctrina. Ideo re/
linq̄tur hoc iudicibus. Certum ē
autem vt experientia pluries do/
cuit multi faterētur veritatem ni/
si q̄ metu mortis retrahūtur. Ter
cio stat actus in isto. Q̄d si nec mi
nis nec talibz promissis fateri vo
luerit veritatem. tūc ministri sen/
tentiam latam exequātur. z que/
stionē consuetis mōis z nō nouis
nec exquisitis leuius vel fort⁹ fm
q̄ crimen exigit delinquentis. z dū
questionat de certis articulis su/
per q̄bus questionatur. interroge
tur. z hoc sepe z frequenter a leui
det leuia q̄s grauiora. Et dūz hec
fiūt notariū totū scribat in p̄cessu
z quō questionatur z de q̄bus in/
terrogatur. z quō respondet. Et
nota q̄ si fateatur p̄ tormenta du/
catur postea ad alium locū. vt de
nuo recognoscat z q̄ nō t̄mmodō
vi tormentoz cognouerit.
Quarto stat actus in isto q̄ si que/
stionatus decenter noluerit fateri
veritatem. Ponatur alia tormē
torum genera coram eo dicendo
q̄ oporteat eum sustinere nisi fa/
teatur veritatem. Quod si nec po
teat ad terrorem vel etiam ad ve

ritatem induci. tunc pro secunda
aut tercia die questionada ad con-
tinuandum tormenta non ad ite-
randum. quia iterari non debent.
nisi noua superuenissent indicia fe-
retur coram eo sententia in modum
qui sequitur. Et nos prefati iudex
vt supra. Assignamus tibi tali. di-
em talem ad questiones continu-
andum. vt a tuo ore proprio ve-
ritas oriatur. et totum ponatur in
processu a notario. Et infra illud te-
pus assignatum iudex per se aut
per alios probos viros inducent
eum ad fatendum veritatem mo-
do premisso cum securitate vite si
ita videbitur expedire. Aduertat
etiam iudex vt infra illud tempus
continue apud eam sint custodes
vt videlicet sola non relinquatur.
quia a demone frequentabit. vt si
hijusmodi mortem inferat si et inquan-
tum dyabolus ipsam deserere in-
tendit. aut ad deserendum ipsam
diuinitus arceatur. hoc ipsum enim di-
abolus melius noscere potest quam
aliquis scriptis referare.

Questio ry sup tormenta con-
tinuanda et de cautelis et signis qui-
bus cognoscere potest iudex ma-
leficam et quomodo se ab eorum maleficiis
debet preuenire. Et quomodo sint abra-
dende et ubi sua sunt maleficia ab-
secundata cum declarationibus variis
ad obviandum maleficio taciturni-
tatis. Et est actus xi.

Wid autez

consequenter restat iudici super totam
ta continuanda. Est aduertendus
primo. quod sicut non omnium morborum
est eadem medicina sed potius diuisi-
sorum et singulorum sunt diuersae et sin-
gulares medicine. sic nec ad omnes
hereticos seu de heresi delatos. idem
modus interrogandi inquirendi et e-
xaminandi quo ad articulos est ser-
uandus. sed secundum veritatem sectarum et
personarum varius et diuisus mo-
dus examinandi. Idcirco ipse prudens
iudex et medicus qui putrida
membra et scabiosas oues reseca-
re et sequestrare ab innoxijs mem-
bris estumare potest delatam maleficio
taciturnitatis infectam. quam ta-
citurnitatem euellere non potest.
vna et infallibilis depingi regula
sive modus. imo etiam dare non
esset tutum eo quod cum illum mo-
dum consequenter assuetum ac re-
gulam generalem. dum tenebra-
rum filij preuiderent ipsum tanquam
laqueum sive perditionis facilius
euitarent seu etiam precauerent.
Cur et igitur prudens ac industri-
us iudex occasionem et modum in-
terrogandi accipere sive ex testium
responsis seu attestacionibus. sive
ex his que alias experientia eum
docuit. sive ex his que proprii in-
genij acumen aperit. subscriptis
cautelis vtendo. Nam si inuesti-
gare affectat an maleficio taciturni-
tatis sit inuoluta aduertat. an
lachrymare coram eo stando queat
aut tormentis exponendo. hoc in-
psum enim pro certissimo signo ex

fide dignorum antiqua relatione ac propria experientia docente adeo reperitur est. q. etiam si ad lachrymam diuinationibus horret et compellatur si malefica existit hoc ipsa lachrymas emittere non potest. dabit quidem flebiles voces et ex spuro genas et oculos linire ac si fletet attentabit super quo a circumstantibus caute aduertendum est. Modus autem diuinationis ad lachrymas veras si innoxia fuerit et cohibere lachrymas falsas. talis vel similis in sententia praeterea potest a iudice seu presbytero manum super caput delanti seu delate ponendo. Cuius te per amorem rosas lachrymas a nostro saluatore domino iesu christo in cruce pro salute mundi effusas. Ac per ardentissimas lachrymas ipsius gloriosissime virginis marie matris eius. super vuluera ipsius hora vesperina sparsas et per omnes lachrymas quas hic in mundo omnes sancti et electi dei effuderunt. et a quorum oculis iam omnes lachrymam abstergit. ut in quantum sit innoxia lachrymas effundas. si nocens nullo modo. in nullo patris et filii et spiritus sancti amem. Experientia docuit. quanto amplius coirabantur. tanto minus flere poterant. cum tamen ueuementer se ad fletum stimulabant et genas spiritu humectabant. Possibile tamen est ut post in absentia iudicis et extra locum et tempus torture coram iustis iudicibus flere valeant. Quod si causa impedimenti fletus in maleficis queritur. Potest dici quod quia gra

lachrymarum in penitentibus precipuis domis asseritur cum celum penetrare et inuincibile vincere humilis lachryma a bernardo asserit. nulli dubium quoniam et inimico salutis plurimum displicere noscitur. unde et sumis conatibus illas impedire nemo ambigat ut finalis impenitentia potius introducat. Sed quod si astutia dyaboli deo permittente est fieri nere et decipere etiam prius mulierum dicatur Responderi potest cum occulta sint dei iudicia. si alias non possit convinci per legitimos testes super aliqua indicia facti. nec etiam suspecta esset grauius aut uiolenter utique esset absoluenda. et pro leui suspitione in qua staret propter infamiam quam testes deposuerunt haberet heresim maleficarum abiurare. ut in secundo modo sententiandi discutietur. Secunda cautela non solum post hanc priusmam obseruanda. verum etiam omnino tempore iudicis a omnibus assessoribus aduertenda. quod non permittat se ab ea tangi corporaliter praesertim super nudam. uicturam manu et brachiorum. sed omnino secum deferat sal exorcizatum in die dominico palmam et herbas benedictas beati rellini simul cum cera benedicta inuoluta et in collo deportata. ut in secunda parte operis de remedijs contra maleficiales infirmitates et de sectis patuit. miram habet efficaciam praeservandi. non solum ex maleficarum testimonijs. verum etiam ex vi et consuetudine ecclesie. que

in hunc finem hmoi exorcizat et benedicit. ut patet in earum exorcismis cum dicitur ad effugendam omnem potestatem inimici etc. Et non videatur extraneum de tactu iuncturarum seu membrorum. quod divina permissione interdum per tactum: a liquando per visum aut per auditum verborum ab eis prolatorum maleficiare opere demonum possunt. precipue eo in tempore ubi questionibus exponuntur. Experientia nos edocente. Nouimus quosdam in castris detentas que nil aliud a castellanis instantissimis precibus flagitabant nisi ut in adactu iudicis aut alterius presidentis eis concederetur ut plurimum intuitum visus in ipsum iudicem dirigere possent. antequam ab eo vel alijs essent visis ex quo intuitu etiam forte quod tunc iudex aut alij sui assessores. ita alienati in eorum cordibus fuerunt quod omnem si quam habuerant indignationem amiserunt. nec ipsas molestare quoquo modo presumerent. sed libere abire permisit. qui scit et expertus est verum dat testimonium et vana talia procurare non possent. non parumper dant iudices talia auisamenta et remedia. cum vilipensio talium post tanta auisamenta in eternam eis cedit damnationem. iuxta saluatoris dictum. Si non venissem et locutus es non fuisset peccatum non haberet nunc autem et ceterum fatonem non habeat pro peccato. Muniant ergo se promissis ex ecclesie constitutione. et si comode fieri poterit a tergo dorsum ver-

tendo ad iudices et assessores introducantur. et non solum in presenti actu: verum in omnibus precedentibus et sequentibus signo crucis se muniendo et viriliter aggregiando frangantur cum dei adiutorio vires antiqui serpentis. Nec quis est immat supersticiosum ut a terra introducatur. cum ut sepe tacitum est canoniste ad tollendum et impediendum maleficia maiora concedunt et vana vanis contumere semper dicant esse licitum. Tercia cautela in presenti actu undecimo obseruanda ut pili ex omni parte corporis abradantur. et est eadem ratio. sicut supra de vestimentis et ceteris habent enim interdum per maleficio tactum. sicut aliquas supersticiosas aligaturas quarundam rerum siue in vestimentis siue in pilis corporis et interdum in locis secretissimis non notandis. quod si obicere tur. Nihil quid dyabolus ab homini ligaturis rerum posset mentem malefice indurare ut crimina non valeat fateri. sicut et alij scelerosi sepius inueniuntur. sub quibuscunque maximis tormentis quocumque per iudicia facti aut per testes sunt convicti Respondetur utique verum esse quod absque rebus quibuscunque demon valeat talem taciturnitatem procurare. illis tamen rebus vitium aut maius peccatum et offensam maiorem diuine maiestatis. quod ut clarius pateat. Malefica quedam in oppido Hagenorve. de qua et supra in secunda parte operis tactum est. tale maleficium taciturnitatis

C

procurare sciebat. vt masculus re-
center natus ⁊ nō baptisatus ⁊ cū
hoc primo genitus interemptus
⁊ in fornace assatus ⁊ cū alijs re-
bus quas exprimere nō expedit i-
cineratus et puluerisatus. si q̄ ma-
lefica aut flagitiosus ex his q̄cūq̄
secum deferret nullo mō sua crū-
mina fateri posset. Hic claruz est
q̄ si centum milia pueri adhibe-
rentur ex naturali inclinātōne nū-
quam talem effectuz taciturnita-
tis causare possent. vritur tamen
vt cuiq̄ intelligenti p̄z in aiaruz
perditōnem ⁊ diuine maiestatis
offensionem. Sed ⁊ hoc qd̄ alle-
gatur. q̄ sepe flagitiosi hoies ⁊ nō
malefici talem penes se taciturni-
tatem retinent. Dicendū est q̄ tal-
taciturnitas triplici ex causa pro-
uenire pōt. Primo ex naturali q̄
dāmmodo duricia mentis. q̄ sicut
aliqui sunt molles corde aut ve-
tordes. q̄ ad leuem torturā omnia
cōcederent etiā quecūq̄ falsa. ita
aliqui sunt ita duri q̄ quācūq̄
verentur. veritas ab eis nō habe-
tur. ⁊ p̄c̄puelli q̄ alias fuerūt q̄-
stionati. quoz brachia cito sicut
trahūtur ita ⁊ flectūtur. Secūdo
puenit ex maleficio penes se reten-
to put dictum est siue in vestimē-
tis seu in pilis corporis. Tertio q̄
interdū licet penes se nō habeant
maleficia insuta aut allegata ma-
leficiūtur tamē ab alijs maleficis
quācūq̄ remotis. prout male-
fica q̄ Jam in ysburch se tactare so-
lebat. q̄ vbi a d̄ minus filiū ex ve-
stimento alicuius detenti haberet

tū efficere posset. q̄ quācūq̄ tor-
mentare etiam vsq̄ ad mortem
nihil fateri posset quare p̄z respō-
sio ad obiectōem. Sed qd̄ in dio-
cesi Ratis bonensi casus cōtigit
asseritur. q̄ dum qdaz heret. ci ex
ppria confessione deuicti non so-
lum vt impenitētes imo vt defen-
sores illius p̄fidei morti fuissent
adiudicati. accidit vt illesi in igne
remanerent. tandē per aliam sen-
tentiā ad submersiōē ad iudica-
ti nihil. p̄ficere potuerūt stupenti-
bus oibus ⁊ fidem ipozum vt iu-
stam defendere dum qd̄dam cona-
bantur sollicitus p̄suli super gre-
gem triduanū ieiunium iudicat. q̄
deuote expleto cuidam notificat.
q̄ in certo loco corporis videlz sub
brachio vno maleficiū quoddaz
inter pellem ⁊ carnem in sutū hasi-
berent quo reperto ⁊ amoto con-
tinuo incendio consumpti fuerūt
licet ab alijs opinatur q̄ quidaz
nigromāticus ex demoms p̄sul-
tatōne q̄ sibi hoc indicauerat pro-
didisset. sed quocūq̄ modo factū
fuerit. verisimile est q̄ diuina vir-
tute demon coactus dū semp ad
subuersiōez fidei machinat hoc
manifestauerit. A simili vbi talis
iudici acciderit casus qd̄ faciendū
foret. elicere potest si vitz ad diuini-
num recurrere p̄sidiuz. vt ieiunū
⁊ orōibz deuotaz p̄onarum h̄
genus demonioz a maleficis exp̄-
pellatur in casu q̄ nec p̄ muratio-
nem indumentoz aut tonsuram
p̄loz ad veritatemarendā sub
tortura induci valeant. Et licz in

alemanie partibz talis abrafura
pferim circa loca secreta plurimū
tenetur inhonesta. qua de causa
nec nos inquisitores vfi sumus s3
tonsis capillis capitis cum calice
aur citho aque benedictę guttu/
lam cere benedictę imittendo et
inuocatōne sanctissime trinitatis
icamo stomacho trinites in potū
ministrando p dei gratiam a ple
risqz taciturnitatis maleficiū ab/
stulimus. tamē in alijs regnis in/
quisitores talem p totum corpus
abrafuram fidei mandant: vt de
z Cumanus inquisitor nobis in si
nuauit q anno elapso qui fuit. **N**
eccl. xxxv. xl. z vnam malefica s i
cinerari mandasset oibus p totū
corpus abrafatis. z hoc in districtu
z comitatu burbie vulgarit̄ dicit̄
zyurmsfer bad. in confinibz archi
ducis austre versus mediolanū.
Quod si querit̄. an tpe necessita
tis quo nullis remedijs congruis
maleficiū renoueri vt pmissum
est licitum foret diuinatrices que
etiam maleficia curare z tollere
solent pro amotione talis malefi
cij consilere. Responsio. quicqd
sit de negotio rati bone pacto et
hortamur in dño vt in nullo ca
su qntūcūqz necessario p republi
ca diuinatrices p̄sulentur. z hoc p
prei magnā offensam d uinc ma
iestatis cum tor alia sint nobis re
media concessa. p que oīno asseq
poterimus aut in propria petiti
forma. aut in equi valenti ita q oī
no veritas experietur vel ab eius

ore vt incinerari valeat. vel deus
auferet ipam de medio aliā mor
tem sup eam pmittendo. Nec at
nobis remedia pponitur. vt pri/
mo faciat homo id qd potest ex p
pria industria et ex ppria virium
suarum exercitatōne modis sup
tactis insistendo pluries z p̄sertim
certis diebus vt iam in sequenti
questione patebit. **ij. Corinth. ix.**
Abūdetis in omne opus bonum.
Secūdo q si deficit recursum ha
beat pro consilio ad alios boies.
qui forte ibi remediuz de quo nū
quā cogitauerat impartiret. eo q
uarij sūt mōi ad maleficia tollēda
Tertio si predicta deficiunt hēat
recursum ad deuotas p̄onas. ius
pta illud. Eccl. xxxvij. Cum viro
sancto assidu^o esto quēcūqz a gues
ris obseruantē timorē dei. Item
vt sancti in patria inuocentur per
eos. Que si omnia defecerint recur
sum habeat imediate ad deuz ius
der z oīs populus ieiunijs z oīo
nibz vt tale maleficiū sua pietate
amoueat. sicut iosaphat. ij. palip.
xx. Cū ignoramus qd agere debe
amus hoc solū habem⁹ residu: vt
oculos n̄ros dirigam⁹ ad te z si
ne dubio d̄s in necessarijs n̄ris n̄
deficiet. Un̄ z aug⁹. et habet̄ xxvi
q. vii nō obseruabit̄. Qui has z
q̄scūqz d̄inatōnes aut fata aut au
guria obseruat aut attendit aut
consentit obseruantibus aut tal
libus credit. scil cet opere profes
quendo aut ad domum earum
vadit. aut in domū iuam. p. n̄a

introducitur aut interrogatur. sciat se
fidem xpianam et baptisimū pres-
uaricasse et paganum et apostatā
et dei inimicum iram dei in eter-
num grauius incurrere nisi eccle-
siastica penitentia emendatus do-
recone letur. Non deficiat ergo
iudex semplicitatis vtendo iuxta p-
missa remedijs et finaliter iudicri-
ptis cautelis.

Questio. xvi. de tempore et de sel-
cūdo modo interrogandi. Est est
actus xij. sup. finales cautelas a
iudice obseruandas.

Oper pre //

missa sunt aliqua aduer-
tenda. Primo qd sacratiozibz di-
ebus et infra missaz solennia sūt
interrogande. ita vt et popul⁹ ad-
hortetur ad implorandū diuinū
auxiliū in generali: nihil specifi-
cādo nisi vt contra quascūqz de-
monū infestatiōnes sancti inuocē-
tur. Secūdo ea que supra tacta sūt
fale et alijs rebus benedictis cum
septem verbis que xps protulit ī
cruce in cedula conscriptis et in sil-
colligatis collo eius alligentur.
longitudo christi sup nudum cor-
pus et extra benedicta circūcinga-
tur. siquidem lōgītudo ipa cōmo-
de hri potest. expientia docuit mi-
ro mō hīs rebus ipas molestare.
vixqz re-inere p̄cipue autē. reliqas
setōrū. His sic dispositis et aqua
bñdicta in potū porrecta. dispo-
tur itez ad q̄stiones. cōtinuo ex-

hortando vt prius. dū autē a terra
eleuaf. et si p̄ talem modū tormē-
tatur. iudex legat vlt legi faciat di-
cta testiū submissis noibus. talis
ter dicēdo. ecce p̄ testes puicta es
Item si testes vellent se facie ad
faciē adfrōntare. tūc iudex interro-
garet an fateri vellent si testes sibi ī
faciē p̄itarētur. vbi si ānueret tūc
inducendi testes eētnt et coram eo
statuendi si forte rubore seu vere-
cūdia quicūqz fateret. Ultimo si vi-
deat ipam nō velle detegere flagi-
cia sua. interrogabit an p̄ sua ino-
centia iudicia candētis ferri vellz
subire et quia illud oēs affecant
scientes qd p̄ demones a lesione
p̄seruantur. vñ etiā qd vere malef-
fice exstant cognoscūtur. replicas-
bit iudex qd temeritate se tantz pe-
riculis submittere possit. et oia cōs-
scribātur. sed qd illud candētis fer-
ri iudiciū nō sit eis p̄cedendū. infe-
rius patebit. Aduertat etiā iudex
qd sextis ferijs p̄cipue vsqz dūz sit
cōpulsus. p̄ exp̄tatiōne nri saluato-
ris interrogare. epe false fuerit Sz
qz sup extremū nos. p̄cedere opoz-
tet. v. c. sup oimōdā eius negati-
uā in qua si p̄stiterit iudex relata-
bit eā. et sequētibz adhuc vtrā cau-
telis educēdo eā de carcere peno-
so ad alij. p̄ custodia tñ bene mu-
nitū. ita tñ qd sibi oimō caueat qd
nullo mō tradať cautōmbz seu fi-
deiusforzibz nec alias manulētena
decreto. quia a talibz manulētena
datis veritas nunqz haberēť imo
semp̄ peiores efficiūtur. Sed hoc
primo procuret qd hūaniter in cas-

bo et potu tractetur et interim in-
trent honesti et non suspecti qui etiam
am frequenter de dueris in pri-
nentibus ei colloquatur. et tandem
ut confidenter consultant quod fateatur
veritatem. promittendo quod iudex sibi
faciet gratiam et quod velit esse tam me-
diatores. Et si sine hoc irabit iudex
et promittet facere gratiam sub intellige-
do vel sibi aut reipublice in cuius con-
servacionem totum quod sit est gratio-
sum. si vero sibi ad vitam promitte-
ret que supra questione quarta decima
sup tres modos tacta sunt. scribatur
singula a notario et sub quo for-
ma verborum ac intentio sit gratia pro-
missa. Et si quidem delata sic gra-
tiam petierit et facta detegerit. di-
cantur verba generalia quod ampli-
fiet sibi quam ipsa petierit in finem.
ut ampliori confidentia loquatur.
Secunda cautela in hoc actu quod si
oimino noluerit detegere veritatem
habeat iudex ut supra tactum de
eius complicibus sine ipsius scitu ex-
aminatis et si quid hinc deponit
sent per que iurari possit. hec iu-
dex proponat. et diligenter de singu-
lis inuestiget. et ad idem si qua in-
strumenta vel vnguenta et pirdes
in domo fuissent reperta. sibi offe-
rentur. et ad que usque fuerit etc.
Tercia cautela si adhuc perseverat
in sua pertinacia et habeat confoda-
les examinatas que contra et non
pro ea deposuissent. vel si non ha-
bet procuret alium fide dignum
que nouit detente non ingratum. sed
tanquam amicum et fauorem. qui
quodam sero intrat ad maleficas.

protrahendo locutiones. et tandem
si quidem non est de complicibus. sin-
gar nimis esse tarde pro recessu et
remaneat in carcere cum eadem
et de nocte pariter colloquatur. si
vero de complicibus tunc edentes et
bibentes mutuo etiam conferunt
de rebus commissis et tunc sit ordina-
tum quod stent extra carcerem in lo-
co congruo explorantes eos aus-
cultantes et verba colligentes. et
si opus fuerit scriptor sit cum eis de-

Quarta cautela ut si tunc inci-
piet dicere veritatem. nullo modo
do dimidiet iudex recipere eius con-
fessionem etiam media nocte sed con-
tinet quantum potest. et si in die non
curet si prozoget prandium vel cenam
sed instet quoad usque dixerit veri-
tatem saltem quo ad principalia.
nam per dimidiationes et interruptio-
nes frequentius est repetitum quod
redeunt ad vomitum et non aperunt
veritatem quam detegere inceperunt
habito consilio deteriori. Et
aduertat iudex quod post confessio-
nem nocumetorum hominibus aut
iumentis illatorum inquirat quot
annis incubum demonem habue-
rit. et a quanto tempore fides abnega-
uerit quia sicut de his nunquam fate-
tur. nisi prius alia fuerint fassa. ita
etiam oimino in fine sunt interroganda
de Quinta cautela si predicta om-
nia deficerent. tunc si fieri potest du-
catur ad aliquod castrum et ibi cer-
tis diebus custodie mancipata sin-
gat se castellanus ad partes lon-
ginquas peregrinatorum et inter-
rum familiares aliqui vel etiam mu-
C. iiij.

heres honeste eam visitantes p/ mitant ei q velint eam oino di/ mittere libere abire dūmodo in/ formet eos vel eas de certis expe/ rimentis. Et aduertat iudex q se/ pissime p talem modum fuisse fue/ runt 7 pūcte. Et nouissime in di/ ocesi Argentinensi prope oppiduz Sletstat 7 castro lynnigshem. malefica detenta nullis to: mētis 7 questioibus induc. poterat ad fatendum sua crimina. tandē mo/ do supradicto de castellano serua/ to licet p̄sens erat in castro ipsum tamē malefica estimabat abesse. tres familiares intrabant 7 ei li/ beram relaxatōnem promiserunt dūmodo sup certa experimenta eos informaret. Et lz prima fron/ terenueret. 7 q dolose cuz ea age/ rent p̄poneret tandem interro/ gans de quibus informari vellēt vnus dixit iuper grandinem exci/ tandum alter sup carnalia facta eādem ybi iuper grandinem illū informare volebat 7 scutella aq̄ plena appoztata malefica sibi in/ iūpisset vt digito paululum aquā moueret 7 ipa certa s̄ba ptulisset subito ad locū quē exploratoz no/ miauerat lēz siluā adiacētē castro tanta tempestas 7 gando reple/ uit scut a multis ānis visum non fuerat. In casu tñ quo oia defice/ rent vel etiā in casu quo crimina fateretur qd vterius iudici p̄ ten/ tentiā facienduz sit vt totus p̄ces/ sus i neatur in quo vltima p̄s bu/ us operis terminatur restat t̄e/ clarare.

Sequitur tertia pars hui⁹ vlti/ time partis operis qualiter p̄ces/ sus iste fidei sit debito sine p̄sentē/ tiam diffinitiuā termināndus

Er dei gra

tiā his expeditis q ad p̄gni/ tionē p̄rietatū sup heresim male/ ficaz d̄seruiūt simul etiā qualiter p̄ces/ sus fidei adūsus illā sit initiā/ dus 7 p̄tinuādus restat nūc discu/ tere q̄liter talis p̄cessus p̄ debita 7 s̄niām sit congruo sine terminānd⁹. Tbi primo notandū q cū heres̄ hec vt in principio hui⁹ vltime p/ ris tactū est p̄re alijs heresib⁹ sim/ plicib⁹ hoc habeat q nō est pura: sed mixta crimine eccl̄astico 7 ca/ suli. vt de se patet. Ideo de modis sententiandi tractādo primo tra/ ctandū est de q̄dam sententiā ad quā malefice solent appellare. de qua secularis iudex p̄ se irrefixto ordinario agit. Secūdo de his i/ q̄bus sine ordinario agere nō po/ test. Et sic tercio quō ordinarij se/ exponere p̄nt patebit.

Questio. xvij. sup purgatiōem vulgare 7 p̄cipue sup examē can/ dēt⁹ ferri ad qd malefice appellāt

Maūt male

fica vulgari purgatiōe de qua ij. q. iij. p̄suluisti. 7 ca. mono/ machiā sit sup reatū tentatiē pur/ ganda 7 p̄ iudicem secularē ad h̄ astringenda vel admittenda ad iudicium candentis ferri ad hoc appellat 7 videtur q sic. Nā sicut duellum ad cōseruatōem vite. 7

pre in causa criminali vel rerum
inartu in causa civili ordinatur ita
et iudicium candentis ferri per ta
ctum vel aque bullientis p potu
sed primu licitum est in aliquo ca
su. iuxta sanctu Thbo scda secude
q. xcv. i sine vltimi articali vbi di
cit. q. tuc duellum pot esse licituz
vbi ad coem roem sortiu appropi
quat. ergo etiā in aliquo casu iudi
cium ferri candentis. Item multi
principes sancte vite et qui bono
rum psilio vtebatur vt scituz hen
ricus impator erga iuges & ginē
lunigūdam quā de adulterio su
specta habuerat exercuit. Item si
cut iuder qui hz curam cōtatū li
cite potest minora mala pmittere
ad vitandū peiora vt meretrices
in ciuitatibz ne oia turbentur l. bi
bidimbo. iuxta Augusti. in l. b. ar.
bi tolle meretrices et oia turbabil
libidine. Ita p tale iudicium vbi
qz ab insultibus et iniurijs al. cui
cōtatū sup causam criminalem
aut civilem liberari possz. Itē qd
minus est lesio manū p candent
ferrum qz vite interfectio p duel
lum. ideo et si duellū admittit vbi
cōuetudo habetur a fortiori et ex
amen candentis ferri. Contrariū
habet. ij. q. v. monomachiaz. vbi
dicitur hec et hmoi sectantes deū ten
tare videntur. vbi attendendū eē
dicūt doctores qz quia nō soluz a
malo iuxta apostolū. i. thessal. v.
sed etiā ab habēte spēm mali ab
stendū est. ideo non dicitur in illo c.
omnes hec sectantes tentant deū.
sed videtur tentare vt intelligat

qz posito casu qz aliquis talia exer
cens intendat aliū finem forte re
ctum qz tamen apparatus est ma
la cauendū est. Rūdeo qz tale iud
diciū seu examen sit illicitū pres
cipue candentis ferri. Deducitur
ex duobus primo. quia ordinant
ad iudicandū occulta qd diuino iu
dicio reseruatur. Secūdo etiam
quia hmoi iudiciū nō est aucto
ritate diuina aut etiā documentis
sanctorū patz sanctū. Uti in ca.
psul. i. i. q. v. qd sanctorū patz
documento sanctū nō est. super
stitiosa adinūctio est psumendū
et Stephanus papa in eodē ca. spō
tanea cōfessione. vel testū a pro
batōne delicta pcessa sunt vzo res
gimini iudicari occulta em et inco
gnita illi sunt relinquēda qd solus
nouit corda hoim. Est tū diffes
rentia inter duellū et ferri canden
tis exāmē. seu etiā potū bulientis
aque qz duella magis accedunt
ad cōem roem sortiu. vtpote quia
pugiles sūt parituz pares stute et
arte qz exāmē candentis ferri qz li
cet vtrūqz ordinat ad aliquid facti
occulti inq̄sitōem p aliqd factum
ab hoie tū qz in iudicio candentis
ferri aliqd miraculosus effectus
pectat qd non ptingit in duello.
vbi solūmodo ptingit interfectō
vni vel amboz. ideo exāmē illd
est oīno illicitū. licz duellū non sit
ita illicitū. Incidentaliter tū pter
principes et iudices seculares su
per duellum admittendum est
Notandum qz occasione horuz
verboz sancti Thome qd hanc i

C iij

ffinctionem ponit Nico de lyra i
postilla sua super bibliam. i. Re.
xvij occasione etiam duelli seu cō
flictus ipsius dauid cum philisteo
vult elicere q̄ in aliquo casu duel
lum possit esse licitus ideo q̄ hoc
non sit de mente docto. Tho. sed
pot. us opositū probat Paulus
burdegalsis contra nicolaū pre/
satu cui⁹ pbatōnem bñ aduerrere
debēt principes et iudices secula/
res. Primo p hoc qz duellū sicut
z examen altez ordinat ad iudi/
cādum occulta que diuino iudicō
reseruat̄ vt supra tactus est nec
pōt dici q̄ institutōnem habuerit
ex confictō dauid. qz sibi reuelatū
fuit a dño interiori instinctu vt ta
le certamē inire deberet z q̄ inu/
riam sibi illatam p euz vindicare
cōtra philistēi volebat. qd̄ ex ver
bis dauid elicit. Ego venio ptra
re in noie dei viuentis. z sic nō fuit
prie duellatoz sed diuine iusticie ex
ecutor. Secūdo ex hoc qd̄ p̄cipue
iudicibz est aduertendū. qz in du/
ello datur potestas vel saltim cō/
ceditur licētia vt qz interficiendi
se mutuo z cū alter eozz sit inno
cens. ideo p̄statur auctoritas vel
saltim licētia interficiēdi innocē/
tem. qd̄ cū simpliciter ē illicitū qz
contra dictamē iuris naturalis et
diuinū preceptū. Ideo oīno illicitū
tā ex pte appellantis q̄ recipi
entis q̄ etiam iudicantis z p̄sulē
tū qui oēs homide reputat̄.
Tertio ex hoc qz cū duellū sit sin
gularis pugna duoz vt p victori
am vni⁹ ppareat iusticia tanq̄ p

diuinū iudiciū z alteri⁹ iniusticia
nō obstante q̄ tūc deus tentat. vñ
reddid̄ illicitū ex pte appellantis z
recipiētis. tñ cum ipsi iudices alijs
medijs iustū iudiciū aut termina
tionē litis pcurare possent. cū hoc
non faciūt sed p̄sulūt seu oīno p/
mittūt cum phibere possent vt qz
ad interfectōem innocētis consen
tiūt. Uez quia nō est verisile po/
stillatozē nicolaū hec latuisse aut
ignorasse. Ideo vbi dicit in aliq̄
casu duellū absqz peccato p̄mitti
morali. loq̄tur ex pte iudicantiū
aut cōsulū. vbi nō per ipoz indu/
ctiōne aut p̄siliū sed p ipos appel/
lantē z recipientē tale examen ex/
ercetur siue alio respectu. z qz non
est nre speculatiōnis his imozari.
sed de ipis maleficis differere. cla
re p̄tz q̄ si in alijs criminalibz cau
sis circa furtuz aut latrocinū tale
examen inbibet. quātomagis hic
vbi constat maleficas cuncta ma
leficia auxilio demonū pcurare. si
ue in lesionibus inferēdis. siue cu/
randis seu tollendis. aut impediē
dis. Nec mirū q̄ opere demonūz
a lesionibz in tali examine p̄seruā
tur malefice. cuz vt naturales tra
dunt. succus cuiusdam herbe vbi
manus inūguntur a cōbustione
possit p̄seruare. z cū ipsi demonē
fures herbarū minime latent.
dato q̄ p̄ interpositōem alicuius
corpis inter man⁹ deserētis z ipz
ferrū. lesionē nō intercipet. put in/
uisibiliter pcurare p̄t tñ p hmoi
naturales rez. p̄petates h̄ efficere
possz. vñ minus q̄ q̄buscūqz alijs

malefactoribus ipsi maleficiis pro
per unam familiam quaz
cum demonibus tenent tali examine
sunt purgandi se a ipso facto ubi ad
hoc appellat iam ut suspecte ma-
lesceant habet de Dieruit ad h
factum quod in constantensi dyocesi
tribus annis vix iam elapsis contigisse
fertur. Nam in domino comitatu
de fursenburg p[er]tinet nigre illius.
malefica quidam famosa et pluri-
mum ab incolis diffamata ubi p[er]
comitem ad instantiam plurimorum
fuisse comprehensa et de plurimis
iudicijs super varia maleficia dela-
ta tandem inter tormeta et questi-
ones interrogaretur man[us] oim vo-
lens evadere ad examen canden-
tis ferri appellavit. Juvenis co-
mes nec multum in his expetitus e-
xamen admisit. et dum candens fer-
rum p[er] tres duntaxat passus deser-
re a iudicata fuisset p[er] sex deporta-
vit offerens se denuo ad ipsum lon-
giori spacio deportare. Qua ex re
dum manifestum habuissent iudi-
cio maleficii iudicare quod nullus san-
ctorum presumpserit taliter divina
assistentia temptare ipsa tamen ab-
soluta a vinculis et illesa usque in pre-
sens non vixit in partibus fidei scan-
dalum p[er]severat.

Questio. xviii. de sententia dis-
finitiva in se qualiter est ferenda

Consequen

ter ad tractandum de his in
quibus secularis iudex p[er] se cognos-

scere et sententiarum potest dyocesanis
si libet manentibus exoneratis hoc
ipsum cum ipso proponimus ut nedum
nos ipsi inquisitores salva fide et ius-
ticia sumus ab his sententiandi mo-
dis exonerati vix et ipsos dyocesa-
nos eadem sinceritate exoneratos
affectamus ipso facultate et iuris-
dictionem minime amputando. qua-
rum si vti vellent necesse foret et nos
inquisitores iuxta ea multorum que
relata de here. in cle. pariter occurre-
re. Attendant tamen quod hoc crimine
maleficarum non est mere ecclesiasticum.
Unde nec potestantibus et divinis t[er]mi-
nibus ad iudicandum et sententi-
andum. ut in ea. ut inquisitionis s. p[ro]p[ri]is
benus. de here. li. vi. interdictum.
In quibus tamen premissa potestas dis-
finire et cognoscere sine dyocesanis
non potest sibi deducet. Sed primo
videndum de ipsa sententia in se secundo
qualiter sit ferenda tertio quod modis.
De primo Cum fin. Aug. v. h.
q. i. ca. i. Nos in quibus sententiam
ferre non possumus nisi aut convictum
aut sponte confessum. Et sententia sit
triplax. ut dicit glo. sumaria. in pri-
cipio questio omnis. scilicet Interlocutoria
diffinitiva et preceptiva. Ray-
mundus exemplicans dicit. Inter-
locutoria sententia dicitur. que non
sup[er] p[ar]te p[ar]ti sed sup[er] alijs questionibus
prefertur inter principium cau-
se et finem emergentibus. ut est de tes-
te repellendo vel de dilacione da-
da vel non. et huiusmodi. Uel for-
te dicitur interlocutoria quia in-
ter partes loquendo profertur s[er]i-
ne scripture solemnitate. Diffinitiva

ua autem sententia dicit. qñ principi/
palis questio diffinitur. ff. de re iu/
di. l. i. Sententia pcepti est quan/
do maior pceptit minori. De pris/
duabo nostra cōsequenter erit spe/
culatio. pceptue sup sententiā diffi/
nitivam. Notandū secūdo q licz
in glosa p̄fata dicatur. q si senten/
tia diffinitiva fuerit lata obmisso
ordine iuris. ip̄o iure nulla est. ij.
q. vi. Si quādo § diffinitiva Et
post dicatur scias q duplex est or/
do iuris. Unus qui est de necessa/
ria substantia iudicior. vt fiat li/
ris contestatio ⁊ testes recipiātur
Si contra hūc ordinē feratur sen/
tentia non tenet. Est alius ordo
qui nō est de substantia iudiciorū
vt scz sententia nō feratur sub con/
ditione. ⁊ vt prius nō pronūcietur
de possessione q̄z de proprietate. si ta/
men hoc nō seruetur tenet senten/
tia. vt. ij. q. vi. Anterior. §. biduū
In hac tamē causa. quia ē causa
fidei ⁊ heredis crimen. lz mixtum
pceditur sūmarie simpliciter ⁊ de
plano. vt patet in ca. statuta. li. vi.
⁊ qualiter. ista verba intelligātur
habes supra q̄stione sexta. ⁊ vt ibi
deducitur. iudex necessario bellū
non erigat. litis contestatōem nō
postulet. ⁊ sequitur probatōnes ta/
men necessarias admittat. sū cita/
tionem ⁊ prestatōem iuramēti de
calūnia ⁊c. Unde ⁊ alius modus
pcedendi iam pura noua decla/
ratur. De secūdo. autē qualiter sit
ferenda. Nota q̄ profertur debz a
iudice ⁊ non ab alio. al̄s non va/
let.

Item in lo co publico ⁊ hone/
sto etiaz sedendo. vt. ij. q. ij. indu/
cie. §. spacium. Et similiter de die
⁊ nō in tenebris. ⁊ sic de multis q̄
ibi notantur. Tum qz ibi contine/
tur q̄ non diebꝝ feratis. ⁊ q̄ non
in scriptis feratur. Notandum q̄
quia hic sūmarie simpliciter et de
plano vt supra tactum est. pcedit
⁊ de verbo signi. ca. Sepe cō/
tingit. in Clemen. dicitur. q̄ tēpo/
re ferarū ob necessitates hominū
indulcatz a iure procedere valeat
⁊ q̄ iudex amputet d. larōnem.
Ideo si iudicialiter seruare illa po/
terit. Nec cripto profertur tenef.
cuz fm Jo an. Plures sint casus
in q̄bus sine scripto sententia va/
let ⁊ inter illos enūceratur cōsue/
tudo loca vel fori. distin. xi. cōsue/
tudinis. Ep̄us etiam si est iudex
potest p alium sententiā recitare
ad instar illustriū. Item nota. q̄
licet in actionibꝝ criminalibꝝ exe/
cutio sententię nō sit differenda.
fallit tamē hoc in aliquibꝝ casibꝝ.
precipue quatuor. sed p̄ hac ma/
teria capiuntur duo. Primus si la/
ta est in muliere pregnante differ/
tur em̄ vsqz ad tempus partus ff.
de re. u. l. pregnantis. Itē cum q̄s
est confessus crimen ⁊ postea ne/
gat. intellige. si confessio prius nō
fuit reiterata modo quo supra ta/
ctum fuit questione xv. De tertio
autem quor scz modis sit ferēda.
quia consequēter vsqz in finem o/
peris de his tractabimus sūt ta/
men adhuc aliqua premittenda.

de modis quibus persona delata
redditur suspecta eo quod varie sen-
tentie super varias suspitiones sunt
ferende.

Questio decimanona. quot
modis capitur suspitio pro senten-
tia ferenda.

Inspecti de

heresi vel alio crimine quod
modis et quibus dicendi sunt. et an
in tali casu pro tali crimine ex illis
indicandi et sententiandi sunt ubi quod
ritur. Respondendum est. et per an-
tiqua et noua iura. Nam glo. sup
ca nos in quibus in precedenti
stione allegato dicit quod quatuor sunt
modi puniendi reum aut scilicet iure.
ut instrumentis et testibus aut fa-
cti euentia. et extra de cohabi. de.
ca tua. Aut iuris interpretatione.
ut sepius citatum esse reum. iij. q. ix.
de reuimus. Aut violenta suspi-
tione xxxij. q. i. dixit. Notant etiam
canon. iste quod triplex est suspitio
Prima temeraria de qua cano-
non. Nullum iudicetis suspitionis
arbitrio ij. q. i. primo. Secunda p-
babilis et hec purgationem inducit
non aut prima ut. ij. q. iij. presby-
ter. Tercia est violenta que condem-
nationem inducit. et de hac intelli-
gitur dictum Hieronimi. quod vxor
dimitti potest propter fornicatio-
nem aut fornicationis suspitionem.

xxxij. q. i. dixit. Nota insup quod secun-
da que est probabilis admittitur
ad semiplenam probationem. ut
extra de presump. in multis. Un-
de coadiuuat ad probationem si
assunt alia amunicula. unde non
solum admittitur ad purgationem
indicandam. De violenta etiam
que ad condemnationem sufficit. nos-
ta quod est duplex. dum quedam iuris
et de iure. ut cum ius fingit et stat-
tuit aliquid super facto et extra hanc
non admittitur probatio extra de
sponsa. nec qui fidem. ubi dicitur.
quod si quis dederit fidem mulieri de
contrahendo matrimonium cum ea
et postea copula sequitur. minimo-
num esse presumitur. et probatio
in contrarium non admittitur.
Quedam est iuris sed non de iure.
ut ubi ius presumit sed non statuit
aliquid. ut si vir diu mulieri coha-
bitauit presumitur ab eo cognita.
xxxij. q. i. dixit. Et contra hanc ad-
mittitur probatio. Applicando
ad propositum nostrum sup heresim
malesicarum et super noua
iura. dicimus quod in iure triplex suspi-
tione seu crimen heresis habetur.
prima est modica. secunda magna
tertia maxima. Prima que est mo-
dica in iure vocatur suspitio leuis
ita habetur ca. Accusatus de heresim
re. li. vi. in principio. ubi dicitur.
Si autem leuis et modica suspi-
tione illa fuit quantus ex hoc sit gra-
uiter puniendus non tamen debet pena
in heresim relapsoz puniri. Et hec
suspitio ideo dicitur modica siue

leuis. tum qz modica ⁊ leui defen-
sione tollitur. tum qz ex modicis
⁊ leuibus oritur cōiecturis. Un/
de dicitur modica a modicis iudicijs.
⁊ dicitur leuis a leuibus p̄icturis.
Utpote in simplici heresi circa si/
dem si aliqui reperiantur occulta
cōuenticula celebrantes vel vita
vel moribus a cōmuni cōuersatō
ne fidelium deuiantes. vt pr̄ ca.
ex cōicamus primo. extra de here-
ti. circa maleficaz heresim. Sili
modo vbi p̄uenticula in angarijs
aut sacrationibus anni tēporibus
in campis aut siluis siue de die si
ue de nocte p̄uenirent. aut alique
seorsuz reperirētur. aut nō frequē/
tare diuina temporibz consuetis
⁊ modis consuetis. aut cum suspe-
ctis maleficis familiaritates secre-
tas cōtrahere. tales em̄ leuiter ad-
minus de heresi habētur suspecti
eo qz talia frequenter facere huius
modi heretici cōprobantur. de q̄
etiam leuis suspitiōe habetur. C. d.
here. l. ij. in fine. vbi dicitur. Here-
ticorū vocabulo continētur. ⁊ la/
tis aduersus eos sententijs debēt
succūbere. qui vel leui argumēto
a iudicio catholice religiōis ⁊ tra-
mite detecti fuerint deuiare. Et
huic sententię cōcordat Hostien-
sis in sūma. ti. de p̄sumpt. §. finali
vbi dicit. Notādum qz q̄uis her/
etici leui argumento deregātur. s.
ad hoc qz suspecti habeātur. tamē
nō debent vt heretici haberi. et p̄-
bat per p̄cedentia. Secūda suspi-
tio que est magna i iure vocatur
vehemens siue fortis. de qua ite/

rum in allegato caplo. Accusar.
in principio. Iterum sic habetur
accusatus de heresi vel suspectus
contra quem de hoc crimine ma-
gna ⁊ vehemens suspitio orta est
rat. Ibi em̄ hec p̄unctio ⁊ nō
tenetur copulatiue. sed expositiue
vt notat Jo. andree. ibidem. Uel/
hemens autem idem est qd̄ for/
tis. vt dicit Arebidi. sup. allegatū
ta accusatus. ⁊ verbo. vehemens
vt dicit Papias ⁊ Hugutio qz
vehemens idem est qd̄ fortis siue
grandis. Allegat etiam Grego-
rium primo moralium. Uentus
vehemens irruit. Unde dicimus
aliquem vehementem habere ca-
sum cum habet fortem. Nec ibi.
Ergo suspitio magna dicitur veh/
emens siue fortis ⁊ sic noiatur.
quia nō nisi vehemētibz ⁊ fortibz
defensioibz repellit ⁊ etiā quia ex
magnis ⁊ vehementibz ac fortis/
bus oritur p̄icturis argumentis
⁊ iudicijs. Utpote in simplici her/
esi. si aliqui comperiātur qui eos
scūt hereticos fore occultant fas-
uorem impendant. associant. vi-
sitant munera offerant recipiant
defensant ⁊ similia exercentes ta-
les nanqz vehemētē de heresi sus-
pecti sunt. ⁊ similiter cognoscun-
tur circa heresim maleficarum eo
qz suspitio oritur qz participant cū
eis in crimine ⁊ p̄cipue notant.
hic mulierisant viri qui ad amos/
rem vel odium inordinatum lū-
cer non ad alias lesiones hominū
tendant aut iumentorum solent
maleficare. Similia em̄ vt p̄c̄

missum est in quacūq; heresi eter-
gentes uehementer sunt suspecti.
vt patet p allegatum ca. accusat.
z. S. illo vero. z. p notata ibidem
per Archidiaconū. Cum nō sit
dubium eos talia facere in fauo-
rem heretice prauitatis. Tercia
suspectio hec est maxima. z. in iure
uocatur uolenta. ca. cum contu-
macia. z. ca. Accusatus. li. vi. d. he-
re. z. per notata p Archidiaconū
z. Iohānem andree. sup. cap. Ac-
cusatus. z. uerbo. uehemens. ubi
dicit. Dicit uehemens nō uolē-
ta. supra de presump. ca. litteras.
De hac suspitōne loquitur canō.
distin. xxxiij. quorūdam. Et hec
presumptio seu suspitio dicitur ui-
olenta. tum quia uolentat cogit
z. artat iudicem ad credendum.
Nec tergiversatiōne refellitur qua
licūq; Tum quia ex uolentibz
edūcentibus atq; cohercentibus
ozitur pecturis. Exempli gratia
in simplici heresi si aliqui reperi-
tur qui hereticos adorauerint id
est reuerentiā suo amore exhibue-
rint consolatiōnem uel cōmunio-
nem ab eis acceperint. uel similia
que ad ritum eorū pertinent ppe-
trauerint. tales nanq; uolenta su-
spitōne de heresi z. hereticorū cre-
dentiā sunt uicti. per cap. filij et
per cap. Accusatus. de here. libro
vi. z. per notata per Archidyaconū
num super cap. quicūq; hereticos
z. uerbo. credentes eo libro. vi.
cum non sit dubium eos talia fa-
cere in credentiā heretice prau-
tatis. Super heresim uero male-

ficarum a simili qui perpetrant ea
que ad ritum maleficarum perti-
nent. z. talia cum sint uaria uide-
licet aliquando per uerba solum
contumeliosa. dicendo. Tu sentis
in breui que tibi euentient uel
similia in effectu. z. per tactum so-
lum tangendo hominem aut be-
stiam manibus aut per uisum tā-
tum se manifestando nocturno
uel diurno tempore. certis dor-
mientibus in cubilibus. z. hoc ubi
homines aut iumenta nituntur ma-
lesciare. licet circa grandines uas-
rios alios obseruant modos se as-
lijs offerendo ceremonijs. circa
flumen aliquo d se agitando diuisi-
simode. vt in precedentibus circa
modos maleficia inferendi pas-
tuit. tales utiq; uolenta suspitio-
ne super heresim maleficarū ubi
reperiuntur et fama laborat sunt
cōuicti. presertim ubi effectus est
subsecutus in maleficio siue stati-
siue per successum temporis. quia
tunc euidens factum concurrat si-
ue iudicium facti. ubi instrumen-
ta maleficij in aliquo loco reposita
reperirentur. licet successus tem-
poris non ita aggrauaret ad cui-
dentiam facti. manet tamen suspi-
cta uehemēter z. a fortiori ampli-
us q̄ circa simplicem heresim.

Et si queritur. nūquid dyabo-
lus absq; uiso aut tactu mulieris
maleficari possit homines seu
iumenta. Respondetur utiq; si
deus permittit. sed quia maior di-
permissio ubi creatura deo dicat
ta per fidei abnegatiōnem et alijs

D

dines. extra de pur. ca. 7. per ca. lit/
teras. extra de presump. Quod si
postmodum relabatur vel in pri/
stinam vel in aliam. vel in eos
quos scit maleficos aut hereticos
associet visiter vel deducat. vel con/
sulat munera donando. vel mit/
tat. seu fauorem eis impendat. re/
lapsorum penam non euadet. p. al/
legatum ca. Accusatus. Ubi dicitur
sic. Eius vero q. in vna heresis spe/
cie vel secta comisit. aut in vno ar/
ticulo fidei seu sacramento ecclie
errauit. Et postmodum heresim
simpliciter vel generaliter abiura/
uit. Si ex tunc in aliam spem here/
sis siue sectam ac alio articulo seu
sacramento comittat. volumus
vt relapsus in heresim iudicari.
Ille ergo de cuius lapsu in here/
sim ante aburationem constiterit
vel nunc constat. si post illam abiu/
rationem receptat hereticos dedu/
cat. visiter siue associet ac dona vel
munera eis donet vel mittat. seu
fauorem eis impedit. et infra me/
rito debet iudicari relapsus cum
illum ex approbato a se prius er/
rore non sit dubium illud fecisse. hec
ibi. Et quibus verbis apparet q. in
tribus casibus in genere suspectus
de heresi vehementer. postquam ab/
iuravit pena pleccitur relapsorum.
Primus est quando relabatur in ea/
dem et pristinam heresim de qua
suspectus fuerat vehementer. Se/
cundus quasi heresim simpliciter vel
generaliter abiuravit et relabatur
tamen in alia heresim. esto q. de ea an/
tea nunquam suspectus habitus fuerit
nec delatus Tertius quasi hereticos

receptat. et eos deducit et fauorem
impedit. Et hic casus plectitur
multos casus et habet multos sus/
sus. vt patet in allega. §. Eum. fo.
in ca. Accusatus frequenter repe/
tito. Sed queritur. quod agendum
si talis vehementer suspectus ad
mandatum sui iudicis non penses
rit continue abiurare. An traden/
dus sit seculari arbitrio potestatis
aia diuersione debita puniendus.
per ca. ad abolendam. §. pñi. vero.
Rñdetur. nequaquam q. ca. illud. et
§. eius expresse loquitur non de suspe/
ctis. sed de manifeste deprehens/
is in heresi. et rigorosius contra
deprehenos manifeste quam contra
suspectos tamen modo est agendum
Et si querit. qualiter ergo sit pces/
dendum contra talem. Rñdetur
q. pcedatur contra eum. p. ca. ex/
coicamus. i. et per. §. q. vero sola su/
spicione et. superius inserto et exco/
municabit in qua excoicatione si
per animum steterit est vt hereticus
condenandus p. allega. ca. Quis/
dam aut suspecti sunt violenter. et
sunt illi qui talia violenta pagunt.
quod ex illis oritur violenta suspicio
contra eos talis vt hereticus est
habendus. et sicut de dephensio in
heresi est de eo per omnia iudican/
dum. per ca. excoicamus i. extra de
here. §. q. vero. et p. ca. cum prima/
cia. et p. ca. vt officium li. vi. Nam vel
fatetur crimem. vel non. si sic. et voluit
redire et heresim abiurare ad peni/
tentiam recipiendi sunt p. ca. ad abolendam
et p. ca. excoicamus. ii. §. finali

D. ii.

gitariorum et armoꝝ incantatoꝝ in
cerimendo leraliter.

Uel reperitur vt malefica ob/
stetrix infantes demonibꝯ execra/
do hostiliter.

Uel reperitur remedio appella/
tionis fetuendo fruole et fraudu/
lenter.

Et si q̄dem reperitur imunis
totaliter erit p̄ sequentem modꝯ
sententiāda finaliter. Ubi notan/
dum. q̄ persona delata tūc reperi/
tur imunis totaliter q̄si processus
meritis diligenter cū bono consi/
lio peritoꝝ discussis nō puincitur
nec confessione ppria. nec facti cui/
dentia nec testium p̄ductōne legi/
tima. quia vicꝯ discrepant in prin/
cipali. nec etiam alias illa p̄sona
fuit suspecta aut diffamata publi/
te de antedicto crimine. q̄z secus si
de aliquo alio crimine esset diffā/
mata. nec etiam sunt iudicia facti
contra talem p̄sonam. Circa talē
talis practica seruaf. quia absol/
uenda est per ep̄m aut iudicem p̄
sententiā tenozis sequētis

Os. R. mi

seratōne diuina ep̄us talis
ciuitatis aut iudeꝯ talis rē. Attē/
dentes q̄ tu talis de tali loco et ta/
lis dyocesis fuisti nobis delatꝯ vt
delata de tali heretica prauitate.
scꝯ maleficaz. Attendentes etiaz
illa esse talia q̄ nō valebamꝯ nec
debuimus p̄nūentibꝯ oculis per/
transire. descendimus ad inq̄ren/
dum si predicta fulcīrēt aliqua
veritate testes recipiendo te ep̄a

minando et alia faciendo que de/
cebant fm̄ canonicas sanctōnes
capropter vilis et diligenter ep̄a/
minatis oibus actis et acitatis i
bac causa. habitozqꝯ consilio peris/
toꝝ in iure ac etiam in theologica
facultate illoꝝ sepius reperito ses/
dentes p̄ tribunali more iudicis
iudicantis ac habētes pre oculis
solum deū et negociꝯ veritatem sa/
cro sanctis euangelis positis col/
ram nobis vt de vultu dei iudicis/
um n̄m prodeat et oculi n̄ri vide/
ant equitatem ad n̄ram diffinitio/
uam sniam p̄cedimus in hūc mo/
dum x̄pi noie inuocato. Quia p̄
ea que vidimꝯ et audiuimꝯ et pro/
ducta et oblata. acta et acitata sūt
coram nobis in p̄senti causa. non
inuenimus aliquid p̄tra te legit/
ime. p̄batum fore de his de q̄bus
delatus fueras coraz nobis. Pro/
nūciamus declaramus et senten/
tialiter diffinimꝯ contra te nō esse
actum legitime corā nobis. p̄pter
q̄d possis et debeas vt hereticus
aut maleficus iudicari nec suspe/
ctus haberi aliquialiter de hereti/
ca prauitate. quare a p̄senti instā/
tia inquisitōne et iudicio totaliter
te relaxamus. lata fuit hec senten/
tia rē. Caueatur vt nō ponatur in
sentētia quacūqꝯ q̄ delatus sit in/
sons vel imunis. sed q̄ nō fuit p̄/
batum legitime contra eū. Quia
si postmodū ep̄is processu iterum
deferatur et legitime probatur p̄e
nō obstante predicta absolutoria
sentētia p̄denari. Nota etiā q̄ eis
dem moꝯis absolūedus est q̄s q̄i
D iij

est delatus de receptatione defen-
satione seu alia fautoria heretice p-
uitatis vbi nihil probatur legitime
contra eum. Secularis iudex co-
missione episcopi modo suo iudi-
cabit.

Questio. xxi. sup. secundum mo-
dum sententiandi delatam et tan-
tissimo modo diffamatum.

ecundus mo-

dus sententiandi est qui de-
latus vel delata pcessus mentis
diligenter discussis cum bono co-
silio peritorum reperitur tantissimo
de tali heresi diffamatus in aliqua
villa ciuitate vel prouincia. Et hoc
est quando delatus talis non conuin-
citur nec propria confessione. nec fa-
cti euidentia. nec testimonio. pductio-
ne legitima. nec sunt quecumque indi-
cia alia probata contra eum nisi
precise sola infamia ita quod in spem
nullum probat maleficiu ppe-
tratum. quod quidem probare po-
test super vehementer aut violentas
suspitionem quoniam verba cominatoria
super lesionem inferendam protulisset
dicendo in effectu vel in sententia.
In breui tu senties que tibi eueni-
ent et post effectus aliquos fuisset sub-
secutus in lesione corporum aut in-
uentorum. Circa istum igitur contra
quem nil probatur nisi precise infam-
ia talis practica est seruanda In
talium casu quia sententia non po-
test pro delato ferri absoluedo eum
dem sicut in primo modo tactus
est. sed contra indicendo sibi cano-

nicam purgationem. Ideo episcopus seu e-
ius officialis aut iudex aduertant
primo quod in causa heresis non refert
si aliquis sit tantissimo apud bonos
et graues personas diffamatus. imo
atceditur hic quod etiam apud quos-
cumque viles et simplices sit diffama-
tus. Et ratio est. quod a quibus quis po-
test accusari in crimine heresis as-
pud illos etiam potest quis infama-
ri. sed quilibet hereticus potest a qui-
buscumque personis accusari. cum tan-
tissimo modo inimici capitales vris
patuit excipiuntur. ergo apud illos
potest infamari.

Feret ergo episcopus seu iudex super
cano. pur. sententiam per hunc mo-
dum vel similem.

Os. R. mi-

seratione diuina episcopus talis
ciuitatis aut iudex talis domini.
Considerantes quod meritis pcessus
facti per nos contra te talem talis di-
ocesibus nobis delatum de tali heresi
ca prauitate diligenter discussis et
non inuenimus te pcessum nec con-
uictum de predicta labe. nec alius sus-
pectum ad minus leuiter nisi quod te re-
perimus legitime et veraciter in talis
villa ciuitate vel diocesi et apud
bonos et malos publice diffama-
tum. Et propter ad purgandum huiusmodi
infamiam et ut bonus odor in cetu si-
delum existas. tibi indicimus cano-
nicam purgationem vbi iuris assis-
gnado tibi talem diem talis mensis
et talem horam talis diei In qua
compareas personaliter coram no-
bis ut purges tuam infamiam tanta

manu ordinis tui. qui q̄dem cō/
purgatores sint hoies fide catho/
lici ac vita probati ⁊ qui p̄uersatō
nem tuā ac vitam nouerūt nō taz
moderno tpe q̄ trāfacto. Signi/
ficantes q̄ si in purgatione defecerit
te habebimus p̄ iurico. put vo
lūt canonice sanctorēs

¶ Sc̄ aut̄ con

siderandū est q̄ q̄n aliquis
reperitur legitime de aliq̄ heresi
publice diffamatus ⁊ extra cū ali
quid nō probat. nisi infamia ipsa
sola indicat sibi canonice purgati
o hoc est q̄ habeat aliq̄s viros.
Septem decē viginti; vel triginta
fm q̄ plus vel minus ⁊ in locis
pluribus vel pauciorib; magi vt
minus insignibus fuerit diffama
tus. qui sunt sue p̄ditionis seu or/
dinis. vt si diffamatus religiosus
⁊ illi sint religiosi si clericus secula
ris ⁊ illi clerici seculares si milites
⁊ illi milites. qui purgāt euz a cri/
mine. de quo est diffamatus q̄ com
purgatores dicuntur esse hoies si/
de catholici ⁊ vita probati qui et
illius p̄uersatōem ⁊ vitā non taz
moderno tpe q̄ antiquo nouerūt.
vt habeat extra de pur. ca. inter sol.
licitudines. Si autē se purgare
noluerit excōicetur. quā excōmu/
nicatōem si per ānum sustinuerit
aio indurato ept̄ic vt hereticus cō
dēnatur. Iuxta ca. excōicam⁹ ita
q̄ s. qui aut̄. Si aut̄ se purgare d̄
creuerit sed in purgatiōe defecerit
hoc est q̄ purgatores tales ⁊ tan

tos prout ei iniunctum fuit qui euz
purgēt. nō inuenierit p̄ iurico has
betur. ⁊ sic vt hereticus dēnatur
vt habeat extra de here. excōicam⁹
i s. ad hūmā. ⁊ ver. q̄ nō se. ⁊ de
purga. ca. Cum dilectus. Cōside/
randū aut̄ est hic q̄ q̄n dicit. q̄ in/
dicat diffamato quaten⁹ purget
se trina vel quarta manu ordinis
sui q̄ ordo sumit̄ ibi in genere ⁊ si
in sp̄. vii si ep̄us purgādus ē non
negatur q̄n cum ep̄is purgādus
possit admitti. Abbates ⁊ religio/
si p̄ byteri ⁊ in alijs pari forma
de pur. ca. Quotiens purgabit at̄
se diffamatus p̄ modū qui seq̄tur
vt colligit extra de purga. ca. quo
tiens. s. porro ⁊ ca. accepimus.
Quo ad secūdum.

¶ Dueniente

aut̄ termino eidē diffama/
to ad se purgandū canonice affiḡ
to cōparebit p̄sonaliter purgādus
cum suis iuratorib; coram ep̄o
⁊ inquisitore in loco vbi noscitur
infamatus ⁊ ille q̄ diffamatus ē
ponens manū sup̄ librū euāgelio
rum añ eum positū. dicit sic. Ego
iuro sup̄ ista q̄ttuor euāgelia sc̄ā
dei q̄ talem heresim exprimēdo e
am de q̄ sum diffamatus nunq̄
tenui nec credidi nec docui nec tes/
neo nec credo. Negabit sc̄ illud
cū iuramēto de. q̄ est diffamatus
quicq̄ sit illud Quo facto oēs cō
purgatores ponent manum sup̄
librū p̄dictū euāgelioꝝ. Et q̄ libz
dicit ita Et ego iuro sup̄ ista san
D uij

cta dei euangelia q̄ credo ip̄m ve-
rum iurasse. Et tunc canonice est
purgatus.

Considerādū est etiā diffama-
tus de heresi ibi ea purgādus vbi
noscitur diffamatus. ⁊ si fuerit in
multis locis infamatus impona-
tur sibi q̄ in oibus illis fidē catho-
cam publice profiteatur ⁊ deteste-
tur heresim de qua noscitur infamatus
de pur. ca. inter sollicitudi-
nes. nec contēnāt q̄ canonice se d̄
heresi purgauit. nam si post pur-
gatōem incidit in heresim iā pur-
gatā p̄ lapso habet ⁊ vt relapsus
tradendus est curie seculari. Jux-
ta. ex cōmunicamus. i. §. ad h̄c im̄
⁊ ver. vel si est post purgatōem. et
ta. ad abolendam. §. illos quoq̄
secus autē si in aliam heresim in-
cidit de qua se ante nō purgauit.
Juxta cap. allegatum.

Questio. xxij. sup̄ tercium mo-
dum sententiandi diffamatam ⁊
questionibus exponendā.

Tercius mo-

dus p̄cessum fidei finien-
di ⁊ terminandi est q̄n delatus d̄
heresi processus meritis diligēter
cōsideratis cum bono p̄silio peri-
torū reperitur varius v̄ h̄is indi-
cia contra se ad questiones vt sc̄z
exponatur questionibus ⁊ tormen-
tis. vt si questionatus nihil cōfess-
erit pro inuini ⁊ innocente habes-
atur. Et hoc est quando delatus
nō est deprehensus nec propria
confessione nec etiā facti euiden-
tia nec testū legitima p̄ductōne.

nec sunt indicia ad talē suspitōem
vt habeat heresim abiurare. Est
tū in suis cōfessionibus varius. Ut
alias sunt indicia sufficientia ad q̄-
stiones ⁊ tormenta. Circa istum
talis practica est seruanda. In ta-
li autē casu quia snia interlocuto-
ria est contra delatū ferenda ⁊ nō
pro eo. Ideo p̄ inq̄sitorē p̄iūctū
⁊ nō diuulsum est ferenda. iuxta ca.
multoz. In primis si talis stete-
rit in negatiuis firmiter ⁊ nullate-
nus licet inductus p̄ probos vi-
ros fateri voluerit veritatem fere-
tur sentētia q̄ videtur sape vim dif-
finitue sententię p̄ modum teno-
ris sequentis.

Os. N. mi-

seratōne diuina ep̄us tal-
lis ciuitatis aut iuder in terris dis-
tioni talis domini subiectis. Et q̄
tendentes meritis processus fas-
cti per nos contra te tales talis lo-
ci talis diocesis ⁊ diligēter exami-
natis q̄ tu es varius in tuis cōf-
fessionibus ⁊ nihilominus sūt in-
dicia multa que sunt sufficientia
te ad exponendum questionibus
⁊ tormentis. Lapsopter vt veri-
tas ab ore tuo pp̄rio habeatur. et
vt deinceps aures iudicum nō of-
fendas! interloquēdo declaram⁹
iudicamus ⁊ sentētiamus die p̄n-
ti ⁊ hora tali te supponēdū q̄stio-
nibus ⁊ tormētū lata fuit hec snia

Si vero questionandus re-
periat varius ⁊ in simul sint indi-
cia alia ad questiones sufficien-
s

ria ponetur utrūq; in sentētia. vt
in predicta positum est. si autē hec
duo nō concurrāt sed vnū tñ. vt
pote varietas sine alijs indicijs vl
alia indicia sine varietate ponet
in sentētia vt inuenitur. sentētia
autem lata mox exequatur vl ere
qui simulatur. Non sit tamen iu/
dex multū volūtarius ad questio/
nandū aliquē. nam questiones
et tormēta nō inferūtur. nisi in de/
fectu aliaz probationū. Et ideo p/
quirat alias pbationes q; si nō in/
uenerit et teneat pbab lictor q; dela/
tus est culpabilis sed metu negat
veritatem bonis mōis et qñq; cau/
telosis interdum adhibitis eius
amicis inducentibus ad veritatē
dicendam faciat suā diligentiam
vt ab ore eius habeat veritatez et
negocium nō festinet. nam medi/
tatio frequens et carens calami/
tas ac replicata informatio. pbo/
rum viroz disponūt ad veritatez
erudiendā. Qd si delato puenien/
ter expectato et tēpore congruēter
purogato ac delato mltipliciter
informato. Credant fide bona e/
piscopus et iudex oibus considera/
tis ipm delatum negare veritatez
questionent euz moderate sine ta/
men effusione sanguinis scientes
q; questiones sunt fallaces et ines/
ficaces. Nam aliqui sūt ita mol/
les corde et yecordes q; ad leuem
torzuram oia cōcederent quecum/
q; falla. Aliqui autē sunt ita ptna/
ces q; qntumcūq; verarentur ab
eis veritas non haberetur. Aliq;
sunt q; faciūt alias questionati et

istoz aliq; melius sustinent qstio/
nes qz brachia statim trahūtur et
flectūtur. aliqui autē remanēt debi/
liores. et sic minus sustinēt qstio/
nes. aliq; etiam sunt maleficiati et
in qstionibus maleficijs vtūtur q;
ante mozerētur qz aliquid faterē/
tur. efficiūtur em̄ quasi insensibiles
Quare in questionibus cum maxi/
ma prudentia est agendum et ad/
conditōem questionandi qsp luri/
mū attendendū. Cum autem las/
ta fuerit mox ministri se disponāt
ad questionandū delatum. Et cū
disponūt se eps aut iudex et p se et
per alios bonos viros fidei zelato/
res inducant questionandū ad fa/
tendum libere. etiam cōpromittē/
do ad pseruatōem vitē si opus sit
vt supra tactum est. Qd si nec sic
poterit ad terrores vel etiā ad ves/
tatem fatendā induci poterit se/
cūdam diem vel terriā assignare
ad continuādūz tormēta nō ad/
iterādū quia iterari nō debent nisi
si nouis supuententibus indicijs cō/
tra eum et tūc possunt sed p̄tinuā/
ri nō prohibetur. dicitur ergo sic.
Et nos. N. eps. et. N. iudex si alq;
sit p̄fati assignam⁹ tibi tali diem/
talem ad qstiones p̄tinuādū vt a/
tuo ore pprio veritas eruat et totū
ponat in p̄cessu. Et infra tps eidē
assignatū et p se et p alios p̄bos vi/
ros inducēt eū ad fatendū verita/
tē. Q; si fateri noluerit die assigna/
poterūt qstiones p̄tinuari et sic q/
stiones eidē vel alijs grauibz tor/
mētoz fortius vel leu⁹ fm maio/
rem culpaz grauitatē. Et poterit

confiliū indicata. ppter que vt su/
spectus leuiter de heresi pōt r de/
ber vt talis illam heresim de q de/
lanus extitit abiurare r talis si re/
labatur pena relapsi deb. ca. nō pu/
nitur. licet grauius tunc fuerit pu/
niendus q̄ si non in ante abiuras/
set. Juxta ca. accusatus. in prin. de
de here. li. vi. Circa istum tal pra/
ct. ca. est seruāda. Talis em̄ si ha/
betur respectus publice. abiurabit
publ. ce in ecclesia per moduz qui
sequitur in sententia.

Bo talis di

oces talis habitator ciuitatis vt
loci talis in iudicio cōstitutus co/
ram vobis dño ep̄o talis ciuita/
tis. sacrosanctis euāgelijis positis
coram me r. p̄ijs. manib. eis p
me tactis. Juro me credere corde
et p̄iteor ore illam sanctā fidem
catholicam r apostolicā quā sa/
crosancta rhomana ecclia credit
confitetur p̄dicat r obseruat. Itz
iuro me credere corde r profiteor
ore q̄ dñs iesus christus cum oib.
bus sanctis detestat heresim pesti/
mam maleficaz r q̄ oēs illaz in/
sequētes seu illi adherētes ete. nisi
ignib. cruciabitur. cū dyabolo r
angelis eius eternaliter nisi resipis/
cant r ecclie sancte p penitentiam
recoaliari fuerint. Et psequenter
abiuro abnego r reuoco illā here/
sim de qua habetis me suspectaz
vos dñi ep̄s r officialis vicz q̄ fa/
miliaritatē cum maleficis habui
eoruz errorem ignorāter defendi

od. o habui inquisitores r illaruz
psecutores seu etiam q̄ corz crimi/
na non detexi. Item iuro q̄ nūq̄
predictā heresim credidi neq̄ cre/
do nec illi adhes. nec adhero nec
vnq̄ credam neq̄ berebo nec ill/
lam docui nec docere intendo q̄
si aliquid p̄dicatorum fecerim i su/
turum. q̄ deus auerrat penis iuri/
taliter abiuratis prompto nō me
submitto patus subire oēm peni/
tentā quam pro his q̄ feci et dixi
merito me habetis suspectū volu/
eritis mihi inūgere illam iuro. p
virtus adimplere vt nullatenus
cōtrauenire. sicut me deus adiu/
uet r hec euāgelia sacrosancta.

Predicta autē abiuratio fiat
in vulgari vt ab oibus intelligat.
Qua facta iudex si adest aut offi/
cialis pōt sibi dicere publice i vul/
gari talia verba vel silia in effectu
fili vel filia tu suspitōnem quaz te
habebam? vt non imerito abius/
rasti r purgasti p abiuratōem p̄li/
batam de cetero caueas tibi q̄ nō
incidas in hanc heresim abiuratā
Nam licet si peniteres nō trades/
ris brachio seculari qz abiurasti
tanq̄ suspectus leuiter r nō vehe/
mēter. tamē tūc multo fortius pu/
nieris q̄ si nō abiurastis r āmos/
do pro modico habetis suspecta
vehemēter r vbi vt talis abiura/
res r plaberis pena relapsi debi/
ta punieris r absq̄ misericordia
traderis curie seculari vltimo sup/
plicio ferienda. Si autem ab/
iurat secrete in camera ep̄isopi vt

camera iudicis quādo scz non est factum publicum modo cōsimili adiurabit. Quibus pactis feretur sententia in hūc modum.

Os misera

tione diuina eps talis ciuitatis aut iudex si adest in terris talis dñi ditioni subiectis. Attendentes q̄ vilis r̄ diligenter consideratis processibus meritis p̄ nos facti contra te talem delatum nobis de heretica prauitate reperiimus te talia r̄ talia cōmisisse dicantur illa que te reddunt suspectum leuiter de heresi r̄ propter q̄ te talem merito habentes te fecimus vt leuiter suspectum de predicta labe eandem heresim abiuurare. Verum ne p̄dicta parte cōmissa remaneant impunita r̄ vt efficiaris cautior in futurū de mulcorum r̄ magnoꝝ consilio in iure peritorū ac etiam religiosoz. In r̄ sup̄ his habito maturo pariter r̄ digesto habentes pre oculis solū deum ac irrefragabilem sancte fili dei catholice veritatem sacrosanctis euangelis positis coram nobis. Ut de vultu dei iudicium nostrum prodeat r̄ oculi nostri videant equitatem sedente q̄ p̄ 20 tribunal' more iudicium iudicantū te talem hūc nostra p̄sentia p̄sonaliter constitutū per modum q̄ sequitur cōdēnamus sententiam r̄ seu potius penitentiam? scz ne de cetero vnq̄ scienter teneas associas r̄ bis defendas legas seu habeas talem. r̄ ne deinceps r̄c. po/

natur illa que cōmisit propter q̄ suspecta fuit habita de p̄dicta heretica prauitate lata fuit hec sententia seu penitentia.

Caueatq̄ notarius q̄ in processu ponat q̄ talis abiuratio ē facta tanq̄ per suspectū habitum d̄ heresi leuiter r̄ non vehementer. alias periculū magnū esse possz.

Questio. xxiiij. super q̄ntū modū sententiandi suspectam vehementer.

Quintus mo

dus processus fidei finiendi r̄ terminandi est quādo delata de heresi processus meritis diligenter discussis cum bono consilio iure peritorū reperitur suspecta d̄ heresi vehementer. Et hoc est quādo delata de heretica prauitate si reperitur legitime deprehēsa nec confessione propria nec facti cuiusdēntia nec testium p̄ductione legitima sed sunt magna r̄ graua probata indicia contra eam. r̄ talia p̄ consiliū indicata que illā reddunt suspectam vehementer de p̄dicta heretica prauitate. Circa istum talis practica est seruanda Talis nanq̄ debet vt suspectus vehementer de tali heresi ab iuratore illam hereticā prauitatē. ita q̄ si post modū relabatur pena relapsi debita puniatur. hoc est q̄ tradatur brachio seculari vltimo supplicio ferenda. Juxta ca. Excusatus. in prin. de here. li. vi. Et ab

iurabit publice vel secreta fm q
suspectus est habitus publice vel
secrete ⁊ apud plures vel paucio
res ⁊ graues vel leues. vt dictus
est statim de illo qui ē suspect⁹ le
uiter de heresi ⁊ habet vt talē he
resim abiurare. Modus autē di
sponendi ad abiuratōem talis est
Adueniente namq; die dñica ad
abiuratōem faciendā ⁊ ad audiē
dam sententiā seu penitentiā ab
iurādo iponendā. p̄dicator fmo
nem faciet generalem Duo facto
legātūr publice p̄ notariū vl̄ cleri
cum ea de q̄bus ip̄e abiurāndus ē
cōuicatus ⁊ alia ep̄e q̄bus habitus ē
suspectus de heresi uehementer
Post dicitur sibi p̄ iudicem vl̄ of
ficialem. Ecce q̄ et hic recitatis
tu es nobis suspectus de tali here
si uehementer quare oportet q̄ tu
purses te ⁊ abiures heresim sup̄
dictam ⁊ tūc ponetur corā abur
rando liber euangelioꝝ r̄p̄e po
net manū super illum ⁊ si scit lege
re cōpetenter tradetur sibi sequēs
abiuratio in scriptis ⁊ leget corā
om̄i populo. Si aut̄ neiciat lege
re cōpetenter notarius legat ea spa
tiose ⁊ abiurandus respondebit
alta ⁊ intelligibili uoce p̄ hūc mo
dum. Nā notarius vel cleric⁹ di
cet sic. Ego talis de tali loco. Et
iste respondebit p̄ eadem s̄ba et
ille in iudicio cōstitutus ⁊ iste r̄s
debit p̄ eadem s̄ba in vulgari sp̄
Et sic quousq; abiuratio sit finita
⁊ abiurabit p̄ formam tenoris se
quentis.

Ego talis de tali loco talis di

ocestis in iudicio p̄sonaliter const
tutus. Coram uobis reuerendis
dñis episcopo talis ciuitatis ⁊ tal
li iudice in terris ditōni talis do
mini subiectis sacrosanctis euāge
lijs positis coram me pp̄rijs ma
nibus p̄ me tactis. Juro me crede
re corde et profiteor ore illaz san
ctam fidem catholicam ⁊ aposto
licam quā sacrosancta Rhoma
na ecclesia docet profiteatur predi
cat et tenet.

Item iuro me credere corde et
profiteor ore q̄ r̄c. Explicetur ar
ticulus catholicus contrari⁹ illi
heresi de qua uehementer est sus
spectus. vt uerbi gratia. Si est d̄
heresi maleficaꝝ dicitur sic. Jus
ro me credere q̄ nō solum simpli
ces heretici aut scismatici eternis
ignibus cruciabitūr. uerū super
om̄es heresi maleficarum infecti
demonijs fidem quā in sacro font
e baptismatis p̄ceperūt abnegā
tes ⁊ spurcijs dyabolicis pro im
plendis eoz prauis desiderijs in
sistūt hominibus iunctis terrefi u
gibus plurima nocumēta inferē
tes. Et sequēter abiuro abnego
⁊ reuoco illā heresim seu pot⁹ in
fidelitatē que false ⁊ mēdacter as
serit nō aliquā maleficā in terris.
⁊ q̄ nemo credere debeat illas pos
se nocumēta inferre auxilio demo
nū eū talis infidelitas exp̄sse mili
tat vt iā cognosco aduersus deter
minatōes sancte mris ecclēie om̄
catholicorū doctorū imo ⁊ aduersus
leges impiales q̄ hm̄oi p̄burēdas
decreuerūt. Item iuro q̄ nunq̄
E

E

et nonnulla que si committeret incidere
ret leuiter in relapsum sed alia si-
bi imponatur prout negocij vari-
etas exposulat et requirit. Ut po-
te qd nunq̄ sciēter habeat talia ex-
ercitia vel ne eos quos sciuerit ab-
iurasse receperit et similia. lata fuit
hec sententia.

Et tendēdū autē qd suspecti de
heresi et nō deprehensū siue sint sus-
pecti uehementer siue leuiter nō
debent p̄peruo incarcerari nec p̄-
petuo iniurari. qz hec est pena illo-
rum qui fuerūt heretici et postea
penituerūt. vt patet in ca. excoīca/
mus. ij. de here. et in ca. qm̄ de he-
re. li. vi. sed p̄nt̄ propter illa q̄ com-
miserūt ex q̄bus habiti sunt in pe-
cti ad certum t̄ps̄ carceri mācipa-
ri et postmodū vt videbitur dispē-
sari. Juxta ca. vt cōmissi de here.
li. vi. Nec h̄mōi suspecti sunt cru-
cibus consignandi. nā cruces sūt
insignia heretici penitentis. suspe-
cti aut̄ non fuerūt heretici habiti.
quare nō sunt consignādi. p̄t̄ ta-
men eis imponi qd stent certis di-
ebus solemnibus in valuis talium
ecclesiar̄ vel circa altaria dū mis-
sārum solennia celebrantur habē-
tes in manib̄ cereum ardentem
tanti ponderis. vel qd vadant ad
talem peregrinatōem et similia. p̄-
ut negocij qualitas expedit et re-
quirit.

Questio xxx super sextum mo-
dum sententiandi delatam violē-
ter suspectam.

Extus mo

us processus fidei termi-
nandi est qm̄ delatus de heretica
prauitate. p̄cessus meritis diligen-
ter discussis cum bono cōsilio iu-
re peritor̄ reperitur de heresi sus-
pectus uehementer. Et hoc est
qm̄ delatus ip̄e non reperitur legit-
ime deprehensus confessione p̄pria
nec facti euidētia nec testium p̄-
ductōne legitima. sed sunt iudicia
nō leuis solū vel uehementia. sed
fortissima et violentissima q̄ ip̄m
delatū reddūt merito suspectum
de dicta heresi uolenter. propter
que talis debet vt suspectus vio-
lenter de dicta heresi iudicari. Et
vt modus iste clarius intelligat̄
demus exempla tam de simplici
heresi in fide q̄s et de heresi malefij
carum. Nam in simplici heresi ca-
sus cōtingeret qm̄ delatus ip̄e nō
reperitur legitime deprehensus cō-
fessione p̄pria rē. v̄s̄ t̄i. p̄pter aliū
qd̄ quod dixit vel egit v̄tpote cita-
tus in nō causa fidei sustinuit exco-
municatōez p̄ ānū vel pl̄. talis ē
iā suspect̄ leuiter de heresi qz h̄ n̄
caret scrupulo heretice prauitatis
de penis. c. grauē. Citatus āt̄ r̄isu-
rus de fide vbi nō p̄paret. sed ren-
nuit cōtūaciter cōparere. p̄pter qd̄
excoīcatur tūc fit suspect̄ de here-
si uehemēter. nam tūc leuis suspi-
tio transit in uehementē. et si suspi-
net illam excoīmunicationem per-
simum animo pertinaci tunc fit
suspectus de heresi uolenter.

Nam et tunc uehemens suspi-

Et ij

tio transit in violentā cōtra quā non admittit defensio imo ex tūc talis est vt hereticus p̄dēnandus vt p̄t̄ per ca. cum p̄t̄umacia. ⁊ notatur ibidem li. vi. In heresi h̄o maleficarū exēplificat sup̄ violētā tam suspitōem q̄m dixit ⁊ egit ali/ qua q̄ a maleficis practicant quā do volūt aliquē maleficare. ⁊ q̄ hoc cōmune est vt verbis cōmīatorijs aut factis p̄ visum vel tactū se habeant manifestare ⁊ triplici ex causa vt peccatū a iudicibz aggr̄ uetur. ⁊ vt simplices eo facilius se ducāt ⁊ vt deus p̄ amplius offēndat ⁊ maior se uendi in hoies sibi facultas relinquat. vñ violēter malefica sit suspecta q̄m post s̄ba cōminatoria dicēdo. faciam tibi que in breui senties vel s̄lta in sententia ⁊ post verba effectus aliquis in ip̄o vel in alio fuit subsecutus. tūc em̄ non leuiter sit suspecta sicut q̄ propter familiaritatem habitā cum maleficis fuerit suspecti. aut q̄ procare ad amores inordinatū aliquē voluissent. vi/ de supra de tribz suspitōibz leui uehementi ⁊ violenta. Nūc vidē dum est q̄lis practica sit cum talibus seruanda. Nā circa violēter suspectū in simplici heresi hec practica seruatur. Nam lz in re fortalis nō sit hereticus. vtpote qz non hz errorem in mēte nec de illo p/ tinaciaz in voluntatem. vt notat Archi. sup̄ ca. alle. nihilominus est vt hereticus p̄dēnandus propter p̄dictam suspitōem violentā cōtra quā nō est p̄batio admittē

da. p̄dēnatur aut̄ heretica sic. qd̄ si nolit resistere ⁊ heresim abiurare ⁊ satisfactōem p̄dignā exhibere traditur brachio seculari ad aduersionē debita puniendus. Iuxta ca. ad abolendā. s̄. p̄t̄i. Si autē velit ⁊ consentiat cū effectu adiurat heresim ⁊ carceri p̄petuo mancipatur Iuxta ca. excoīcamus. ij. de here. Pariforma ille q̄ sic est suspectus de heresi violenter. Circa suspectū aut̄ violenter sup̄ heresim maleficarū licet idem modus eēt obseruandus. tamē m̄tiori mō p̄cedendo. Aduertendū q̄ si stabit in negatiua asserens pur̄ facere solent. q̄ nō ea intentionē verba illa p̄tulerit. sed ex uehementi ⁊ muliebrī passione. vñ ⁊ iudici non videtur ip̄am igni posse adiudicare nō obstante violenta suspitōne. tunc iudex ea in carceribz detenta inq̄rat ⁊ p̄clamare faciat si in similibz dudum notata fuisset. ⁊ si sic vtrum publice sit de tali heresi diffamata ex q̄bus p̄cedere ad vltiora pōt taliter vt ante oīa questionibz tormētis exponat ⁊ si indicia ap̄paruerint sup̄ talem heresim aut sup̄ maleficiū taciturnitatis. puta qz lachrymas nō effudit. imo ⁊ q̄ si insensibilis ad tormenta reperitur qz vicz cito post tormenta oibus viribz restituit. tūc procedat p̄ varias cautelas supra positas vbi d̄ silibus agitur. Et in casu quo oīs deficerēt tūc aduertat q̄ si s̄lta dudum perpetravit. tūc oīno nō est dimittenda sed per annum ad minus squaloribus carceris m̄cupā

da et crucianda. sepissime etiã est
aminanda p̄cipue sacratiozibz di
ebus. Si autẽ diffamata cū hoc.
licet tūc iudex per ea que supra ta
cta sunt circa simplicem heresim
ip̄am posset igni adiudicare. p̄
cipue p̄pter multiplicatōem testiū
z quia sep̄us i similibz vel in alijs
maleficijs fuit notata. n̄ quia cū
pietate p̄cedere vult. Ideo indi
cet ei canonicam purgatōnem vt
viz. xx. aut. xxx. purgatores h̄eat
et procedat. put in secūdo mō sen
tentiandi tactū est. ita viz indicā
do sibi q̄ si in purgatōne defecerit
q̄ tūc tanq̄s rea igni adiudicabit.
z s̄m hoc iudex p̄cedere potest
In casu vero quo se purgaret. tūc
abiuratōem ois heresis cum p̄ca
relapsoz ac p̄petua penitētia per
modū qui sequitur in sentētia for
manda faciat z modus dispen
di ad abiuratōnem talis est vt di
ctum ē in quarto z q̄nto modis p̄
cedentibz processum fidei termi
nandi. Nota etiã q̄ in sequētibz
mōis oibus sententiã di vbi iudi
ces p̄ viam pietatis p̄cedere vel
lent. tūc p̄ modum iã tactū pro
cedere possent. Sed q̄z seculares iu
dices varijs suis vt̄atur modis iu
sta rigorem z nō semp̄ iusta eq̄ta
tem p̄cedentes. Ideo ip̄is infalli
bilis regula z modus assignari n̄
potest sicut iudici eccl̄astico q̄ ab
iuratōez recipere potest sub p̄petua
penitētia p̄ modū q̄ sequitur. Ego
talis de tali loco talis dyocesis in
iudicio p̄sonaliter cōstitutus corā
vobis venerabilibz dñis ep̄o ta

lis ciuitatis z iudicabo sacrosanct̄
euangelijs positus coram me eis /
q̄z prop̄ijs manibz p̄ me corpali
ter tactis iuro me credere corde et
p̄fiteor ore illã sanctã fidem ca
tholicam z apostolicã quã sacrosan
cta romana eccl̄ia tenet. p̄fiteor
tur credit predicat atq̄ docet. Et
consequēter abiuro oem heresim
z abnego z reuoco extollentes se
aduersus sanctã rhomanã z apl̄i
cam eccl̄iã cuiuscūq̄ secte fuerit
vel erroris. Item iuro z p̄mitto
talia z talia exprimātur illa q̄ egi
seu dixi. p̄pter que z ex culpa mea
habebis me suspectū de dicta here
si violenter. deinceps nunq̄z faciã
vel dicã vel q̄ fiant op̄ani dabo.
Item iuro z p̄mitto q̄ oem peni
tentiã quã mihi iniūgere volueri
tis pro predictis viribus adimple
bo. nec cōtraueniam in aliquo. sic
me deus adiuet z ista sacrosctã
euangelia. Qd̄ si contra abiurata
fecero in futurum qd̄ deus auer
tat extūc penis de iure relapsis de
bitis nūc pro tūc obligo z astrin
go q̄tenus illis serior. Sit cautus
notarius q̄ scribat in actis q̄ deã
abiuratio est facta p̄ vnum de he
resi violēter suspectū. vt si p̄bare
post relapsus vt tūc talis iudica
retur talis z traderet brachio se
culari. Ego talis de tali loco ta
lis dyocesis in iudicio p̄sonaliter
cōstitutus coram vobis venerabi
bus dñis. N. ep̄o talis ciuitat̄ iu
dicabys in terris talis dñi sacros
sanctis euangelijs positus coram
me eisq̄ prop̄ijs manibz per me

corpaliter tactis. iuro me credere corde et profiteor ore illam sciam fidem catholicam et aplicam quam sacrosancta rho. ecclesia tener profitetur credit predicat atque docet. Et sequenter abiuro abnego et reuoco oem heresim extollentem se aduersus sanctam rhoma. et aplicam ecclesie. cuiuscumque secte fuerit vel erroris. Item iuro et promitto talia et talia exprimat illa que egi seu dixi propter que et ex culpa mea habetis me suspectum. de dicta heresi violenter deinceps nunquam faciam vel doceam quod fiant operam dabo.

Item iuro et promitto quod oem penitentiam quam mihi iniungere volueritis pro predictis pro viribus adimplebo. nec proueniam in aliquo. sic deus me adiuuet et ista sacrosancta euangelia. Quod si contra abiurata vel iurata fecero in futurum diabolo in stigare quod deus auertat penitentiam de iure relapsis debitis nunc pro tunc me obligo et astringo quatenus illi inferiori cum legitime presiterit me contra fecisse. Sit cautus notari quod ascribat in actis quod dicta abiuratio est facta pro talem tanquam pro habitu suspectum de heresi violenter. ut si probaretur abiuratio relapsus iudicaretur et ut talis traderetur brachio seculari.

Mibus sic

actis absoluat eum a sententia excommunicationis de qua est suspectus habitus violenter quod incidit sicut in heresibus super dictis. Ut si sicut hereticus cum rediit et abiurat est a sententia excommunicationis absoluetur quia

ois hereticus est excommunicatus. Iuxta ea. excommunicamus. i. et si. de here. et etiam iuxta ea. ad abolendam. in principio. Sic talis de quo agitur cum sit vel hereticus et demerendus ut dictum est prius postquam abiurauerit est ab excommunicationis sententia absoluetur. Et absolutio facta feretur sententia pro modo tenoris sequentis.

Os. M. epi

scopus talis ciuitatis et si adest iudex in terris talis domini. Attendentes quod tu talis de tali loco talis dyocesis fuisti nobis delator de talibus et talibus fidem sciam tanquam gentibus exprimat illa et quod nos processimus ad informandum nos super illis ut iusticia suadebat et meritis processus diligenter examinetur et oibus actis et actitatis in causa presentibus inuenimus te talia et talia promississe explicent illa. Expropter et si in merito de tali heresi explicet illa te suspectum violenter habentes fecimus te. ut taliter suspectum oem heresim generaliter publice abiurare. pro nobis mandare canonicas sententias. Sane cum in eadem canonica instituta ois talis sit ut hereticus et demerendus et tu saniori consilio inherendo et ad gremium sancte matris ecclesie redeundo abiuraueris ut promittitur oem hereticas prauitates propter quod absolui te a sententia excommunicationis qua ut obnoxius dei ecclesie astrictus merito tenebaris. Si tamen de corde et fide non ficta reuerteris ad ecclesie unitatem Idcirco inter penitentes deinceps

computaris ad misericordie sinu sacrosan-
cta ecclesia te recipiens de pñenti.
Uex quia indignus valde existit
offensas diuinas impunitas con-
niuentibus oculis pransire iniuri-
as hoim castigare cu grau⁹ sit di-
uinam q̄s hūana ledere maiestātē
z ne tua crimina inuentiuū existāt
alijs delinquēdi z vt efficiat cau-
rior in futurū ac minus p̄liu⁹ red-
daris in postēz ad p̄dicta san silia
mittēda vt in futuro seculo leui-
us patiaris Nos eps z iudex p̄ze
fatus p̄habito In z sup his sano
z maturo p̄silio peritoz sedētes p̄
tribunali more iudiciū iudicantiū
hñtes p̄ze oculis solū deum z san-
cte fidei irrefragabilē veritatē sa-
crofantis euāgelijs positis coraz
nobis vt de vultu dei iudiciū no-
strū prodeat z oculi n̄ri videant e-
quitatē te talem in n̄ra p̄ntia p̄so-
naliter cōstitutiū hac die z hora ti-
bi in antea assignatis sentēcialiter
per modū qui seq̄tur p̄dēnamus
seu potius penitēciamus In pris
q̄ statim induaris sup vestes oēs
quas defers veste liuida ad modū
scapularis monachi sine capucio
facta ante z retro hñte cruces de
p̄ano croceo longitudinis palma-
rum triū z latitudinis duoz quā
vestem deferre habeas sup omnes
vestes alias p̄ tantū tēpus exp̄ria-
tur vnus annū vel duoz v̄l plus
ad minus prout culpa erigerit de-
linquentis z nihilominus cū di-
cta veste z crucibus stes in porta
talis ecclesie tali et tāto tēpore seq̄

in quattuor festis principibus
virginis gloriose vel talibus z ta-
libus ciuitatibus in valuis talis
z talium ecclesiaz teq̄ ad talem
carcerem ad perpetuū vel ad tale
tēpus sentēcialiter p̄dēnamus.
Ponant illa que videbūtur ma-
gis ad honorem fidei exp̄dite at-
tenta culpe maioritate seu mino-
ritate seu p̄sumacia delinquētis z
seq̄tur retinētes nobis ex certa sci-
entia repressē vt nobis cōcedunt
canonica instituta q̄tenus dictas
penitentiā possum⁹ mitigare ag-
grauare mutare tollere in toto et
in parte totiens quotiens nobis
v̄lūm su erit faciēdū. la ta fuit he-
sententia.

Qua lecta mox executōni de-
bite demandet et induatur veste
p̄dicta cruces h̄mōi p̄nente.

Questio. xxvi. sup modū sentē-
tandi debitam suspectam et dis-
famatam.

Eptim⁹ mo

duo p̄cessum fidei finēdi
et terminādi est q̄n delatus de he-
retica p̄auitate p̄cessus meritis
diligenter discussis cum bono cō-
silio peritoz i iure rep̄itur suspect⁹
de heresi et etiam diffamatus. Et
hoc est q̄n delatus ip̄e nō reperi-
tur legitime deprehensus nec pro-
pria confessione nec facti euiden-
tia nec etiam testium legitima p̄-
ductione. sed reperitur publice

E iij

diffamat⁹ ac etiã reperit̃ur indi/
cia contra eũ que ip̃m reddũt su/
spectum alias de heretica prauita
te leuiter vel vebementer. Ut po/
te quia habuit magnã familiari/
tatẽ cum hereticis qualis fuit ille
de quo agitur. In ca. inter sollici/
tudines. de pur. ca. Et tali rōne i/
famie est indicenda canonica pur/
gatio ⁊ ratōne suspitōnis debz h e/
resim abiurare. Iuxta ca. alle. in/
ter sollicitudines. Circa istũ talis
practica est seruanda. Talis em̃
sic publice de heresi diffamatus ⁊
vltra infamiam ex alijs indicijs
suspectus habitus de heretica pra/
uitate in primis purgabit se pu/
blice p̃ moduz quo in secũdo mo/
do tactũ est. Qua purgatōne ex/
pleta per ip̃m diffamatũ mox idẽ
diffamat⁹ vt suspectus aliter ⁊ ex
alijs indicijs heresi de q̃ est suspe/
ctus habitus p̃dictum h̃is librũ
euangelioꝝ coram positis abiura
bit p̃ hunc modũ.

Et ego talis de tali loco talis
dyocesis corã vobis venerabilibz
dñis meis. N. ep̃o talis ciuitatis
⁊ iudice in terris talis dñi in iudi/
cio cõstitutus p̃sonaliter sacrosan
ctis euangelijs positis corã me eis
q̃ pp̃ijs manibz corporaliter p̃ me
tactis. Iuro me credere corde ac
profiteor ore illam sanctã fidez a
pl̃icam quã rho. ecclesia credit. p̃/
fitetur p̃dicat ⁊ obseruat. Et dñr
abiuro detestor abnego ⁊ reuoco
oẽm heresim extollentẽ se adũsus
sc̃tam ⁊ apl̃icam ecclesiam cuiuscũ/
q̃ secte fuerint seu erroris. ⁊ postea

vt̃s tactũ est. Itẽ iuro ⁊ p̃mitto q̃
talia ⁊ talia q̃ egi p̃pter que ⁊ me/
rito sum de tali heresi diffamatus
⁊ vltra vos me habetis suspectuz
erprimatur illa nunq̃ deinceps
faciã seu dicam neq̃ opam dabo
q̃ fiant. Itẽ iuro ⁊ p̃mitto q̃ oẽs
pniam quã mibi iniungere, decre
ueritis. p̃ predictis. p̃ vincto adunq̃
plebo nec p̃traueniam in aliq̃. sic
me deus adiuuet ⁊ ista euangeliã
sacrosancta. Qd̃ si contra p̃dicta
iurata ⁊ abiurata fecero in futurũ
qđ deus auertat a penis talibz d̃
iure debitis me nũc pro tũc libere
suppono obligo ⁊ astringo q̃ten⁹
illis plectar cũ. pbatum legitime
extiterit me talia cõmisisse. Ad
uertendũ n̄ hic q̃ si indicia sũt ra
lia ⁊ tam fortia q̃ cũ infamia pre
dicta vel absq̃ ea reddãt p̃dictuz
diffamatũ suspectuz de heresi ves
hemẽter tũc abiurabit oẽm heresim
generaliter vt habitũ ẽ ⁊ si res
labatur in quãcũq̃ heresim pena
relapsis debita puniet. vt in ca. in
ter sollicitudines. de pur. ca. ⁊ in. c.
accusatus. de here. li. vi.

Si aut̃ indicia illa sunt ita mo/
dica ⁊ leuia q̃ etiã cum p̃dicta in/
famia nõ reddant eũ suspectũ de
heresi vebemẽter sed solũ leuiter.
tũc sufficiet q̃ abiuret. nõ generali
ter nec simpl̃r sed singulariter here
sim de qua habitus ẽ suspect⁹. ita
q̃ si. pbatur i aliã sp̃em heresis pe
na relapsis debita nõ puniet. sed
si in eadem ratione abiurationis.
quia sez suspect⁹ leuiter abiurauit
p̃ea relap⁹ debita nõ puniet. lz du

rius q̄ si a' s nō abiurasset. vt oīa
hec patent in ca. accusatus. in pri.
de here. li. vi. Rōne aut purgatio
nis canonice est dubiū. an si post
purgatōem canonicam in eandem
spēm here? de qua se purgauit ca/
nonice. plabatur pena relapsis de
bita hoc ē vlt. mo supplicio feriat.
Et videt q̄ sic per ca. excōicamus
i. § ad hūcimus. ver. vel si post pur
gatōem. 7 per ca. ad abolendā. §.
illos q̄ de here in antiquis. Sic
cautus notarius q̄ scribat i actis
an talis abiurauerit tanq̄ suspe/
ctus de here si leuiter vel vehemē/
ter. qz multum interest vt a' s fre/
quenter dicitū est. Quibus sic actis
feretur sententia seu penitētia per
formā tenoris sequentis.

Os. Nēps talis ciuitatē
aut iudex in terris ditioni
talis dñi subiectis. Diligē
tius attendentes q̄ tu talis de tal/
li loco 7 talis dyocesis fuisti dela/
tus nobis de tali heret. ca prauis/
uitate exprimatur illa Et nos vo
lentes vt tenebamur iudicialiter
informari an tu incidisses in p̄di/
ctam here. s̄m p̄denatam ad inq̄/
rendum testes examinādum. te/
q̄ citandū 7 interrogandū medio
iuramento 7 ad alia faciendā q̄ fi
enda erant p nos descendimus 7 p
cessimus vt decebat. Quibus pacē
visis et diligenter inspectis p̄ter
et discussis p̄cessus meritis h̄mōi
cause 7 oibus e' singulis. p̄ductis
actis 7 acitatis habitoz in 7 sup
illis theologoz atq̄ in iure perito
rum pluries maturo consilio ac

digesto reperimus te de predicta
heresi in tali loco seu talibus locis
apud bonos 7 graues publice dif
famatū propter qd̄ vt nobis mā/
dant canonica instituta. Induxi
mus tibi purgatōem canonicam
qua corā nobis hic publice te pur
gasti. et ipi cōpurgatores pariter
te purgarūt. Inuenim⁹ etiā te ta/
lia cōmisisse exprimant illa p̄o/
pter q̄ et nō in merito suspectū te
habuimus vehemēter vel leuiter
dicatur si est istud vel illud. 7 hoc
de predicta heretica prauitate p̄/
pter que fecim⁹ te vt taliter suspec/
tum heresim abiurare dicat om
nem heresim si abiurauit vt suspe
ctus vehemēter vel heresim sup
dictam si vt suspectus leuiter. Ce
rum qz nō possumus 7 debemus
talia que pegisti nullatenus toles
rare sed cogimur ea vitare iustit
cia sua dente ad hoc vt reddaris
cautior in futurum 7 vt crimina si
remaneant impunita 7 vt ceteri nō
reddantur p̄liuiores ad sūta cō/
mittenda. Et vt creatoris iniurie
nō eq̄nimitur tolerētur. Eaprop̄
talem p̄dictum purgatū 7 abiura
tum hic in nra p̄sentia p̄sonaliter
constitutū in hoc loco 7 hora tali
tibi in antea assignatis. Nos eps
aut iudex p̄fati sedentes p̄ tribus
li more iudicum iudicantiū sacro
sanctis euangelis positis coram
nobis vt de vultu dei iudiciū nos
strum p̄deat 7 oculi nri videant
eq̄tatem sententiamus seu penitē
tiamus p̄ modum qui sequitur.
Ic q̄ tenearis 7c. Ponantur illa

si interrogatur tu tot annis p̄ue/
raſti in tali heresi maleficarū ⁊ ille
ridebit ita ⁊ post tu hec ⁊ hec fe/
cisti vt confessus es. ⁊ ille ridebit
ita ⁊ sic consequenter. ⁊ tunc post
oia abiurabit fletis gēibus. Et
qui suspecti de heresi nullatenus
habeantur. Et quia iste q̄ est sic d̄
prehensus in heretica prauitate ē
excoīcatus. iuxta ca. excoīcamus. i.
⁊. h. de here. ⁊ per abiuratōem re/
d̄it ad gremiū ecclesie. Ideo est ei
absolutōnis beneficiū impenden/
dum. Juxta. ca. vt officiū. in prin.
de here. li. vi. quare post p̄dictam
abiuratōnem est absoluendus vt
moduz habent ep̄i absoluendi a
maiori excoīmunicatōe qz v̄t̄itur
apostolica auctoritate ⁊ statim fe/
ratur sentētia p̄ hūc modum

Dstalise

p̄scop⁹ talis ciuitatis aut
iudex in terris talis d̄ni d̄itōi sub
iectis. Attendentes q̄ tu talis de
tali loco talis diocesis fuisti nobis
fama publica referente ac fidedi/
gnorū insinuatōne delatus de he/
retica prauitate. Et quia illa infe/
ctus fueras multis annis in ma/
gnum tue anime detrimentū que
delatio nostra p̄cordia acn⁹ vul/
nerauit nos quibus incūbit ex of/
ficio nobis tradito sanctā fidem
catholicam in cordib⁹ hominuz
complantare ac prauitatem here/
ticam ab eorū mentibus enerua/
re. volentes vt tenebamur et tene/
mur. In ⁊ super bis certius infor

mati ⁊ videre si clamor qui ad au/
res nostras pueniat veritate ali/
qua fulciretur. Ut si sic veritas se
haberet prouideremus de salubri
remedio oportuno deicendū ad
inquirendū testes examinādū
teqz vocanduz ac vt congrētus
potuimus in ⁊ sup contra te denū/
ciatis te interrogandū medio iur/
ramento ⁊ ad pagendum om̄iar
singula que p nos erant fienda iu/
sticia exigente ac vt nobis manū/
dant canonice sanctōnes. Sane
cum vellemus cause tue h̄mōi cō/
gruū finem dare ⁊ videre clare q̄
comptum fuerat an scz ambula/
res in tenebris vel in luce ⁊ an fo/
res infectus heresis labe necne p
cessus meritis acitatis solēntaz
in sacra theologia facultate q̄ in
iure canonico ⁊ ciuili peritorz cō/
ram nobis p̄silium ordinauim⁹
cōgregari scientes q̄ fm canonis/
ca instituta integz est iudiciū qd̄
plurimoz sentētis cōfirmatur et
habito in ⁊ sup omnibus ⁊ singul/
lis actis ⁊ actitatis in causa p̄sentis
sano maturo ac digesto cōsilio pe/
ritoz p̄dictorum v̄siscz ac dilige/
ter inspectis p̄cessus mentis omi/
busqz ⁊ singulis in eo contentis li/
bratis inuenim⁹ te p̄pria confessi/
one in iudicio recepto p nos me/
dio iuramento multiplici prauita/
te maleficaruz d̄p̄hensum exp̄ri/
mantur articuli. Verum cum mi/
sericors ⁊ miserator domin⁹ non
nullos prolabi permittat aliquā
do in hereses ⁊ errores nō solū vt
viri catholici s̄ranq̄ i sacz eloqujz

referentur. Verū etiam vt fide la-
pli humiliores deinceps fiant ac
in penitentie operibz excitentur et
iusdem pcellus meritis diligēter
discussis reperimus q tu ad infor-
matōem nostrā frequētē nreoz &
alioz proboz adherendo consi-
lio saniori ad gremiū sancte ma-
tris ecclesie & ad eiusdem vnitatē
salubriter euolasti predictos erro-
res & hereses detestando ac fidei
sancte catholice agnoscens irrefra-
gabilem veritatē tuis internis vi-
sibus infligendo ppter quod il-
lius vestigijs inherentes q nemi-
nem vult perire te admisimus ad
adiuratoriā & abiuratoriā publi-
cam cautōem faciendo te in pñtia
rum pñtas hereses & aliam oēta
heresim publice abiurare q cōple-
ta absoluumus te a sententia exco-
municatōnis maioris qua ex la-
psu in heresim extitisti innotatus
& te recōaliādo sancte mñ ecclesie
restituimus ecclesiasticas sacram-
tis dum tñ de corde vero & fide n̄
ficta redieris ad ecclesie vnitatem
prouit te fecisse credimus & spera-
mus. Sane cum indignū valde
existat dñozum tpalum iniurias
vlesi dei qz celoz creatoris oim
iniurias equanimiter tolerare cū
multo grauius sit eternā qz tpalē
ledere maiestātē & vt ipse pctozuz
miserator tui misereat sūqz cere-
ris in exemplū Et vt a iurina nō
remaneant impunita & vt effica-
ris cautioz in futurū & vt non red-
datis p̄ocluioz sed difficilioz ad
predicta & quēcūqz alia illicita cō-

mittenda. Nos ep̄s & iudex seu iu-
dices in causa fidei antefati seden-
tes pro tribunali more yr̄s. Qd̄
induatut veste liuida & Item te
sententialiter condēnamus ad p̄-
petuū carcerem & ibi semp pane
doloris & aqua angustie crucier̄
retinentes nobis ex certa sciētia &
expresse quatenus possimus libe-
re dictā sententiā seu penitentiā
mitigare aggrauare cōmutare tol-
lere totaliter vel in pte si & quādo
& prout nobis & totiens quoties
videbitur facienduz lata fuit hec
sententia &c. Qua lecta iudex as̄
sumet p̄ puncta & dicat sententia
to hec vel similia in effectu s̄ si sen-
tētia vel penitētia tua stat in h̄ qz
scz portes toro tpe vite tue crucez
qz stes in scala cū eis in porta tali
um ecclesiaz & qz sis in carcere p̄-
petuo ad panes & aquā sed si ne
sit tibi graue qz certifico te qz si p̄-
tēter tolleres misericōdiam aq̄ d̄ nos
inuenies nō dubites nec deperes
sed firmiter speres q̄ bus dicta sen-
tentie executōi debite demādes
& stat in vestris p̄dicta sibi induat
& in scala in alto ponatur vt ab e-
gredientibz eminenter videat̄ ar-
cūdantibz cū ministris curie secul-
laris. Hora aut̄ prandij ducatur
a ministris ad carcerē & post fiant
alio put ponitur in snia. Dñ̄ aut̄
ipse induit & ad portā eccleie deducit̄
etur. Iudex ecc̄last̄ n̄ eapl̄
intromittat s̄ curia secularis cons-
tentatur bene quidem. si nō agat
ad libitum.

Questio. lxxviii. super modum
sententiandi heresim confessam:
sed relapsam licet penitentē

Qnus mo

modus p̄cessum fidei termi-
nandi ⁊ sententiandi est q̄n delat⁹
pro heretica p̄auitate p̄cessus me-
ritis diligenter discussis cū bono
consilio reperitur p̄cessus heresim
⁊ penitens sed relapsus realiter
Et hoc est q̄n delatus ip̄e confite-
tur iudicialiter coram ep̄o aut iu-
dicibus als se oēm heresim abiu-
rassē ⁊ ita legitime reperitur. Et
q̄ post credit tali heresi seu erro-
ri. Vel q̄ specialiter heresim abiu-
rauit scz maleficaz ⁊ post redijt ī
eandē sed post adherens consilio
saniori penitet credit catholice et
reueritur ad ecclēie vnitatem tali
em̄ nō sunt si humiliter petat de-
negande penitentie ⁊ eucharistie
sacramēta sed q̄ntūcūq; peniteat
nihilomin⁹ vt relapsus est tradē-
dus brachio seculari vltimo sup-
plicio feriendus. Hoc aut̄ intellu-
gitur vbi reperit q̄ abiurauerit tā
quā deprehēsus in heresim seu tā
q̄ suspectus de heresi vehementer
non autē ceuiter t̄m. Circa autem
istū talis practica ē seruāda. Naz
conclusio in consilio penitorū ma-
turo pariter ⁊ digesto ⁊ si oportu-
erit replicato q̄ p̄dictus delatus
de iure est relapsus. Ep̄us aut iu-
dex mittent ad dictū relapsuz de-
latum in carere inclusum duos
vel tres probos viros ⁊ p̄sertim
religiosos seu clericos fidei zelato-

res eidem relapsus non suspectos
nec ingratos sed familiares ⁊ gra-
tos. et isti intrabūt ad eū captata
hora cōpetenter ⁊ loquētur sibi d̄
contemptu mūdi ⁊ miserijs vite
presentis et gaudijs ac gl̄ia paradī-
si ⁊ demū his premissis indicabūt
sibi ex p̄episcopi seu iudicis q̄ n̄
potest euadere mortē t̄palem et
ideo q̄ curet de salute aīe sue ac di-
sponat de peccatorū suorū p̄fessio-
ne ⁊ sacramenti eucharistie p̄cepti-
one ⁊ isti frequentabūt eū inducē-
tes illum ad penitētiā ac etiam
ad patientiā. Cōfirmātes eū p̄ vi-
ribus in catholica veritate taliter
vt ip̄m diligenter faciāt p̄fiteri ac
conferri eidem petēti hūiliter eu-
charistie sacramētū nā hmōi sac-
ramenta nō sunt talibz denegā-
da. Iuxta ca. sup̄ eo. de here. li. vi.
Quibz sacramentis receptis eo q̄
bene disposito ad salutem iudico
p̄dictorū post duos vel tres dies
In q̄bus per p̄dictos in fide cas-
tholica confirmet ⁊ ad p̄niam in-
ducatur. Ep̄s seu iudex loco eius
mandabūt balno loci seu potesta-
ti curie secularis q̄tenus tali die ⁊
hora scz nō festiua sit cū sua fami-
lia in tali platea seu loco extra ec-
clesiā t̄m ad recipiēdū de foro p̄o
q̄ndā relapsuz quē ip̄i ep̄s ⁊ iudex
tradēt ei. Et nihilomin⁹ q̄ die p̄fi-
xa de mane seu p̄cedere faciat pu-
blice p̄comitari p̄ ciuitatē seu locū
in locis illis seu vicis in q̄bz p̄co-
nifationes alie cōiter solent fieri
Dd tali die ⁊ hora in tali loco p̄-
dicatoꝝ pro fide sermonē faciet ⁊

f

ep̄s et aliq̄ iudices ꝑ demnabūt q̄n
dam relapsū in hereticā praui/
tatem tradendo eū brachio secu/
lari. Considerandū aut̄ hic est.
q̄ iste qui sic relapsus est si fuerit ī
sacris ordinibz constitutus vel a/
lias sacerdos vel cuiuscūqz ordi/
seu religionis obrūbratōne fusca/
tus prius anteqz tradatur est toti/
us ecclesiastici ordinis ꝑrogatia nu/
dandus. ⁊ sic om̄i officio ecclesiasti/
co expoliatus relinq̄ur secularis
arbitrio potestatis aiaduersione
deb̄ita puniendus. ⁊ in ca. ad abo/
lendū. § p̄nti. de here. Qñ igitur
talīs est a suis ordinibz degradā/
dus ⁊ seculari curie derelinquēdus
Ep̄us cōuocet prelatos ⁊ viros
religiosos sue diocesis. qz licet nō
olim nūctamē solus ep̄s cū prela/
tis ⁊ alijs viris religiosīs ⁊ peritis
sue diocesis pōt in sacris ordinibz
constitutū degradare cū est relin/
quendus brachio seculari vel per/
petuo imurādus ꝑ heretica praui/
tate. Iuxta ca. qm̄ de here. lib.
vi. Adueniente aut̄ die prefixa de/
gradando relapso ac tradendo si
fuerit in sacris ordinibz constitu/
tus in brachio seculari aut relin/
quendo si fuerit laycus ad audiē/
dum diffinitiuā sententiā in ali/
qua platea seu loco extra ecclesiam
pplo cōgregato ⁊ facto s̄mone ꝑ
inq̄sitorē accipi relapso inibi in
alto loco cōstituto ⁊ p̄nti curia se/
culari si degradādus ip̄e relapsus
fuerit. Ep̄s in pontificalibz indu/
tus ⁊ platus sue diocesis eides a/
sistentibz ip̄m degradandū coraz

eo existentē ⁊ indutū ac dispositū
ac si deberet ī suo ordine ministra/
re a suo ordine degradabit a supe/
riori ordine incipiendo ⁊ sic gra/
datim vsqz ad infimū ⁊ sic conse/
rendo ordinem s̄bis vitur ep̄us
ad hoc ꝑ ecclesiam ordinatis. ita
degradādo in qualibet depositō/
ne ⁊ casule ⁊ stole ⁊ sic de alijs po/
terit vti aliq̄bus verbis cōtrarijs
primis. Qua q̄dem degradatiōe
facta vbi fienda sit ꝑ modum s̄m
quē de iure seu consuetudinis est
fienda. officialis mandabit nota/
rio seu religioso vel clerico q̄tenus
legat sententiā que sn̄a siue rela/
plus laycus siue clericus est de qz
datur feretur ꝑ modum tenorū
sequentis.

Ns. R. mi

seratōne diuina ep̄us talis
ciuitatis ⁊ iuder in terris talis do/
mini ditioni subiectis. Astenden/
tes legitime informati q̄ tu talis
de tali loco ⁊ talis dyocesis fuisti
cozam nobis si ita fuerit. seu ꝑtra/
talibus ep̄o ⁊ iudicibus delat^r de
tali heretica praunitate seu talibus
explicitur. In q̄bus heresibus vt
legitime fuit comptum fuisti a cō/
fessione ꝑpria dep̄bensus ac etiā
testibus ꝑuictus. ⁊ q̄ tu in illis ꝑ/
stiteras tanto tpe animo indura/
to dicatur. pur fuit sed post adhe/
rens consilio saniorū illas hereses
in tali loco publice abiurasti ⁊ for/
ma ecclesie consueta abnegasti et
reuocasti ꝑpter que ꝑdicti ep̄o ⁊ in/
quisitor: credentes te veraciter eōs

uersum ad gremiū ecclesie sancte
dei te ab excoicationis sentētia; q̄
astrictus tenebaris absoluentes
si tñ de corde vero ⁊ fide non ficta
reuersus esses ad sancte ecclesie vni
tatem inuiperū tibi penitentiā sa
lutarem vez post omnia supradcā
⁊ tot ānorū curriculis iaz elapsis
nūc nouiter itez delatus nobis ex
stitisti q̄ iterū incideras i tales he
reses abiuratas explicetur nosq; li
cet displicenter de te talia audisse/
mus tñ iusticia nos cogente descē
dimus ad inq̄rendum testes era/
minandū teq; vocandū ⁊ interro
gandū medio iuramento necnō
ad omnia ⁊ singula faciēda q̄ per
nos siēda erant sm canonica in
stituta. Sane cum vellemus p̄si/
tem causam sine debito termina
re solēne consiliū tam in tbeologi
ca facultate q̄ in iure canonico ac
ciuili peritorū iussimus cōgregari
⁊ habito predictoz consilio ma/
turo pariter ⁊ digesto. in ⁊ sup oī/
bus ⁊ singulis actis actitat; ac vi/
sis ⁊ diligēter discussis p̄cessul me
ritis ⁊ oibus equa lance libzatis
put fieri exigebat reperim⁹ legiti/
me tā per testes q̄ p̄ ppriam tuaz
confessionē iudicialiter receptā q̄
tu incidisti in hereses abiuratas.
Nā reperim⁹ q̄ talia ⁊ talia dixi
sti vel fecisti. Explicetur oia Pro
pter q̄ ⁊ merito de p̄dictozum cō/
silio te habuim⁹ ⁊ habemus. p re
lapso Juxta canonica instituta q̄
dolenter referimus ⁊ referēdo do
lemus. sed qz ad inforzmatioez no

stram ⁊ proboz viroz catholico
rum diuina grā inspirante iteruz
es reuersus ad gremiuz ecclesie et
ad eiusdem fidei veritate p̄dictos
errores ⁊ hereses detestādo ⁊ creh
dendo catholice fidemq; catholici
cam. p̄stādo admisim⁹ ⁊ ad re
cipiendū penitentie ⁊ eucharistie
petita p̄ te hūiliter ecclīastica sa/
cramenta. Tūc cum ecclīa dei
in te et circa te vltra nō habeat qd
faciat cū ita misericorditer se ha/
buerit erga te vt p̄diximus ⁊ tu
illa abusus fueris in abiuratas he
reses incidendo. Eapropter nos
episcopus ⁊ iudices antefati sedē/
tes pro tribunali more iudicium
iudicantium sacrosanctis euangelijs
posuits coram nobis. vt de
vultu dei iudicium nostrum pro/
deat ⁊ oculi nostri videant equi/
tatem habentes pre oculis soluz
deum ⁊ sancte fidei irrefragabilē
veritatem ac extirpatōnem here
tice prauitatis te talem hoc loco
die et hora tibi ad audiēdas dif
finitiuam sententiam in antea as
signatis sententia liter iudicamus
te esse veraciter relapsū in here/
ticam prauitatem licet penitētē.
Et vt veraciter relapsū in eam/
dem de foro nostro ecclīastico te
p̄icamus ⁊ relinq̄mus brachio se
culari traditus. rogamus tamen
et efficaciter dicam; curiam secul/
larem quatenus circa te circa san
guinis effusionem et mortis pe/
riculum suam sententiam mode
retur. Et sic episcop⁹ ⁊ sui assesso
f ij

res recedentes curia secularis sui
officium exequetur.

Advertendū est quāuis ep̄us
inquisitor debeant esse sumopere
diligentes et per se et per alios fa-
cere vt relapsus peniteat et ad fi-
dem catholicā p̄uertatur. n̄ post
q̄ penituerit et cōclusum fuerit in
consilio q̄ licet peniteat nihilomi-
nus veraciter est relapsus et vt ra-
lis tradendus est brachio secula-
ri ipsi p̄sonaliter q̄ tali sn̄a debet
plecti eidem nō indicent. qz facies
iudicis terret condēnandū. Et s̄
ba sua magis inducūt plectendū
ad impenitentā q̄ ad patientiā
et iō nec ex tūc nec ante sn̄am nec
post eum sibi faciant p̄itari vt n̄
moueat̄ aīo contra eos q̄ in ca-
su tali mortis diligentius est cauē-
dum. sed vt est dictū mittant ad e-
um aliquos viros probos p̄serti
religiosos seu clericos ei nō ingra-
tos sed gratos qui futuram sentē-
tiam atqz mortē infligendā indi-
cant eum ad fidem confirmēt ad
patientiā exhortēt̄ et post senten-
tiā eum associēt. consolēt̄ur cū eo
exortent et ab eo nō discedāt donec
ip̄m reddiderit creatori. Sint igit̄
cauti et auisati ne qd agent seu
dicant p̄pter qd relapsus mortem
p̄ueniatur et ip̄i efficiātur irregula-
res. Et vñ debebāt meritū depor-
tare d̄ferāt secum penā pariter at-
qz culpā. Considerādū est etiaz qz
tales sentētie tradēdi aliq̄e curie
seculari nō p̄sueuerūt fieri die fe-
stiva vel solenni nec etiā in ecclesia
sed extra in aliqua platea. qz sn̄a

est que ducit ad mortē. et honesti-
ter est q̄ feratur in die feriali et extra
ecclesiam cum dies festiva et eccle-
sia dño sunt dedicata.

Questio. xxx. sup̄ modum sen-
tentiandi heresim confessam: sed
impenitentē et n̄ relapsū.

Ecim^o mo^o

dus. p̄cessus fidei terminā-
di et sentiendi est qñ delat^o de
heretica p̄auitate processus mes-
ritis diligenter discussis cum bo-
no consilio peritorū in iure reperit̄
tur confessus heresim et impenitē-
tis non tamē relapsus. Sed qz raris-
sime inuenitur talis casus licet in-
terdum nobis inq̄sitoribus conti-
gerit tamē ep̄us et iudices cum tal-
li non debent festinare sed bñ cu-
stoditam et compeditā ad cōuersi-
sionem inducere etiam p̄ plures
menses p̄ponendo q̄ in corpe et a-
nima sic impenitens dānabitur.
Qui si tandem nec prospis nec ad-
uersis nec minus nec blādicijs po-
terat emolliri vt resiliat ab erro-
ribus suis et fuerit predicto cōgruo
tpe expectatus. Ep̄s et iudices di-
sponēt se ad tradendū eū seu relē-
quendū brachio seculari et mādā-
būt per cedulas nūcio seu balino
seu potestati curie seculari q̄tenus
tali die nō festiva et tali hora sit i
tali loco extra ecclesiam tamē cuz
sua familia et ip̄i tradent sibi que-
dam hereticum impenitentem.
Et nihilomin^o q̄ ex parte eorum.

Q. 3.

seruatiōe
p̄tatis et d̄ferat
non. Responsum q̄
hereticus heresim
lanus tunc p̄uolū
de digno in iura
ca p̄uolū. Et
et p̄ illis heresim
traus multas sn̄as
mentis. Vñ qz
cō debet p̄uolū
p̄t. Q̄tenus vñ
ip̄us contrasit
in m̄ditate in de
ludicium. Vñ
p̄tatis vñ tunc
in m̄ditate in
lata m̄ditate heresim
tunc et p̄tatis
videtur b̄lino m̄ditate
dem heresim et catholicis
et p̄tatis cōp̄lū
tunc p̄tatis m̄ditate
m̄ditate et p̄tatis
tunc p̄tatis m̄ditate

faciat publice p̄conisari in illis vi-
cis seu locis in quibus alie p̄conisa-
tiones sunt fieri consuete q̄ die et
hora ac loco p̄dictis. Predicator
faciet sermonem p̄ fide ac tradet
hereticū quendā brachio seculari
et ideo q̄ oēs veniant et intersunt
et habebūt indulgentiā consuētā.
Quibus expletis tradetur curie se-
culari p̄ modū tenoris sequentis.
sepius tñ amonēdo p̄ prius vt re-
siliatur et peniteat. q̄ si oino nolue-
rit fertur sententia.

Os. R. mi

seratione d̄ uina epus talis
civitatis. et iudex in terris talis do-
mini. Attendetes q̄ tu talis de ta-
li loco talis diocef̄ fuisi nobis d̄
latus fama publica deserēte ac fi-
dedignoz insinuatione de hereti-
ca prauitate. Explicētur hereses
et q̄ in illis heresibz et factis p̄sti-
teras multis ant̄is in tue aie detri-
mentū. Nosq̄ quibus ex officio in-
cūbebat prauitatē hereticā extir-
pare. Volentes vt tenebamur in
et sup̄ his certius in formari vide-
re an ambulares in tenebris vlt̄
in luce diligenter. In quibus d̄
predictis teq̄ citantes et efficaci-
ter interro gātes reperim⁹ te pre-
dicta infectū heretica prauitate
Sane cū pre cūctis nostre mēt̄is
desiderabilibz insidat cordi n̄ro fi-
dem sanct̄i catholicā in pp̄ozum
p̄. ordiis cōplātare eradica ta he-
retica prauitate mōs diuersos va-
rios et congruos tā per nos q̄ p̄
alios adhibym⁹ q̄renus resilires

ab heresibus et erroribz antedict̄
i quibus steteras atq̄ stabas pro-
ut et nūc stas cōrumaciter ac p̄ti-
naciter animo indurato. Terum
cū humani generis inimico tuis
p̄cordiis assistenteq̄ in dictis er-
roribus voluente et inuolente
nolueris neq̄ velis a sepe dictis
heresibus resiliere plus eligēs mor-
tem aie incurrere gebennalem. et
corporis tēporalem q̄ antefatas
hereses abiurare ac ad gramū ec-
clesie aduolare et aīam lucrifacere
in reprobum sensum datus. Eas
propter cum sis ab ecclesia sancta
dei excōicationis vinculo inno-
datus et merito et numero a gre-
ge d̄nico seperatus ac p̄cipatio-
ne bonoz ecclesie priuatus et ec-
clesia cūca te nō habeat vltra qd̄
faciat cum ad te p̄uertendum se-
cerit iuxta posse. Nos epus et ius-
dices in causa fidei sepefati seden-
tes pro tribunali more iudicum
iudicantium sacrosanctis euāgel-
ijs positis coram nobis. vt d̄ vul-
tu dei iudicium nostrz prodeat et
oculi nostri videant eq̄tatem has
benefesq̄ pre oculis solum deum
et sancte fidei veritatem ac extir-
pationē heretice prauitat̄ hac die
hora et loco tibi in antea assigna-
tis ad audiendā sententiam. Diffi-
nituam condēnamus ac senten-
tialiter indicamus te esse veraci-
ter hereticum impenitētem et vt
veraciter talem tradendū et relin-
quendus brachio seculari et sic vt
hereticum impenitētem p̄ hāc no-
strā s̄niam de foro n̄ro ecclesiastico

te p̄icimus ⁊ tradimus seu relin-
quimus brachio seculari ac potestati
curie secularis dicta curia seculari
rem efficaciter deprecantes quatenus
circa te citra sanguis effusiones
mortis periculum suam finiam mo-
derez. lata fuit hec sententia.

Questio xxx. up heresim p̄fes-
sam ⁊ relapsam ⁊ impenitentē

¶ Decimus

modus p̄cessum fidei ter-
minandi ⁊ finiendi ē q̄ndo dela-
tus de heretica prauitate p̄cessus
meritis diligenter discussis cū bo-
no consilio in iure peritoꝝ reperit
cōfessus heresim ac impenitens ⁊
relapsus. Et hoc est q̄n delatus o-
re p̄prio confitetur iudicialiter talia
⁊ talia se credere ⁊ p̄ticasse circa
istum ē practicādū v̄s ⁊ seratur
sentētia corā ep̄o ⁊ iudicibꝫ q̄ ta-
men sunt heretice manifeste p̄-
ormā tenoris sequentis.

Os. ¶. mi //

seratione diuina ep̄us ta-
lis ciuitatis aut iudex in terris ta-
lis dñi. Attendētes q̄ tu talis de
tali loco talis diocesis fuisti nobis
seu talibꝫ predecessoꝝ n̄ris delat-
atus de heretica prauitate expli-
cetur. In quibus vt legitime est cō-
fessus fuisti confessione p̄pria iudi-
cialiter ac fidedignis testibꝫ de p̄-
benitus ⁊ q̄ in illis p̄stiteras tāto-
pe animo indurato dicat̄ prout
fuit sed q̄ post sano consilio inbe-
rendo illas hereses publice abiu-

raisti in tali loco in forma ecclesie
consuetu p̄pter que p̄dicti ep̄us ⁊
iudex credentes te veraciter resili-
se ab erroribꝫ antelatis ⁊ ad gres-
sum ecclesie tradendo catholi-
ce aduolasse tibi absolutōnis b̄n̄i-
ficiū impririt̄ absolūtes te ad ex-
cō:catōnis snia qua astrictus i an-
tea tenebaris si tñ de corde vero ⁊
fide nō ficta p̄uersus exiteris ad
sancte ecclesie vnitatem tibi saluta-
rem p̄niam inuigentes ad miseri-
cordiā receperūt. quia ecclesia san-
cta dei non claudit gremiū reuer-
tenti. Verū post oia antedicta fui-
sti nobis delatus q̄ displicenter
accepimus q̄ itez incideris in dā-
natas hereses p̄ te publice in an-
tea abiuratas seu talia ⁊ talia cō-
misisti cōtra abiuratum p̄hibitas
in tue anime detrimentū. Expli-
cent. Nō q̄ quāq̄ displicētia sau-
riati q̄ de te talia audissemus nisi
hilominꝰ iusticia nos cogente de-
scendimus ad inq̄rendum testes
examinādum teqꝫ vocandū ⁊ inq̄-
terrogandū vt decebat medio iu-
ramento ⁊ ad faciendū om̄ia et
singula que p̄ nos fieda erāt f̄m
canonica instituta. Sane cū vel-
lemus p̄item causam sine debito
terminare sollempne taz peritoꝝ in
theologica facultate q̄s in iure cas-
nonico ⁊ civili consiliū fecimꝰ cōs-
gregari. Et habito cū predictis ē
et sup̄ om̄ibꝫ et singulis in presen-
ti causa p̄ductis deductis actis et
acritatis p̄silio maturo p̄iter ac di-
gesto ac etiā replicato v̄s q̄ ac di-
ligēter discussis p̄cessus meritis hu-

tuis cause ac oibus put ius: et iusti/
cia sua debant sperim⁹ legitime tam
per testes dignos fide q³ p⁹ tua co
fessionem ppria pluries p nos rece
ptam te incidisse ac recidisse in he
reses abiuratas. Na regimus q³
talia et talia dixisti vel egisti. Ex
plicetur oia ppter que et merito de
pdictoz consilio te habem⁹ tuis
erigebus excessibus pro relapso
fm canonicas sanctiones qd dolen
ter referim⁹ et referendo dolem⁹ no
uit ille q³ nihil ignorat cordiu inti
ma oim intuetur et cuz totis nris
pcedijs cupemus put adhuc cu
pimus te reducere ad sancte ecclie
vnitate ac enervare a tuis visceri
bus p⁹fatam hereticam prauitatem
vt sic saluares aiam tua ac morte
cuaderes corporis et aie gehenales
conatus nros exercuim⁹ ad te sa
lubriter puerrendu mos p⁹gruos
varios adhibetes sed tu in repro
bum sensum datus maligno spu
ductus piter et seductus p⁹legisti
torqueri diris ac ppetuis cruciati
bus in infernu et hictpalibus igni
bus corporaliter consumari q³ adhe
rendo psilio saniori ab erroribus
danabilibus ac pestiferis; resilire et
ad gremiu et ad misericordias sete ma
tris ecclie aduolare. Et propter cu
ecclia dei vltra no habeat erga te
qd faciat cum ad te puerrendu to
tum exercuit posse suu. Nos eps
et iudices in hac fide ca memoza
ti sed et res p tribunali more iudicu
iudicantiu sacrosanctis euagelijs
positis coram nobis vt de vultu di
uid. c. u. n. m. p. deat et oculi nri v

deant eqtatem hntesq³ pre oculis
solu deum et honore sancte fidei
orthodoxe. Hac die hora et loco
ad audienda sniam diffinitua ti
bi in antea assignatis te talem in
nra p⁹sencia pstitutu snialiter con
denamus et pdenando iudicam⁹
esse veraciter impenitentem hereticu
cum et relapum et vt talem reali
ter tradendu seu relinqndum bra
chio seculari et sic vt vez hereticu
impenitentem piter et relapum per
hanc nram sniam diffinitua de
foro nro ecclesiastico te p⁹icimus
et tradim⁹ seu relinqm⁹ brachio
seculari ac potestati curie seculari
dep⁹cantes efficaciter seculari curi
am antelata. qtenus citra sangui
nis effusione et mortis periculuz
erga te suam sententia moderef.
lata fuit hec sententia

Questio. xxxi sup quicu et de/
prehesum oia tu negant.

Modicum?

modus p⁹cessum fidei ter/
minadi et finiedi est qn delatus d
heretica prauitate p⁹cessus meritis
diligeter discussis cu bono psilio
in iure peritoz reperitur in here
sim deprehensus facti euidencia
vel testium productione legitima
non tamen confessione propria: et
hoc est quando ipe delatus cons
uincitur legitime de aliqua hereti
ca prauitate vel facti euidencia.
Utpote qui: heresim publice
practicauit. vel per testes legit
mos contra quos excipere delatus

f iij

legit'e nō potuit tamē ip̄e sic con-
 uictus ⁊ dephensus p̄stitit firmi-
 ter in negatiua ⁊ confitē' constā/
 ter iuxta notata p̄ Hosti. in sum.
 ti. de here. §. qualiter quis in here-
 sim dephēdatur. patuit supra. q.
 xxiii. Circa istum talis practica
 est seruanda. Talis duro carcere ē
 tenēdus in cōpedibz ⁊ cathena,
 frequēter ab officialibus iunctim
 ⁊ diuisim ⁊ p̄ se ac p̄ alios ⁊ effica-
 citer admonēdus q̄ eis detegat ve-
 ritatē indicēdo ei q̄ sic faciat ⁊ cō-
 fiteatur errorem suum q̄ ad miser-
 cordiam admittatur abiurando
 primitus illam hereticam prauis-
 tatē. Si autē noluerit sed steterit
 in negatiua q̄ ad finem relinque-
 tur brachio seculari ⁊ mortē non
 poterit euadere tēporalem. Qd̄ si
 diutius infamatus ⁊ expectatus
 steterit in negatiua ep̄us ⁊ officia-
 les modo iunctim modo diuis-
 sim nunc p̄ se nunc p̄ alios pbos
 viros trahant ad se modo vnuz
 testē modo alium informando e-
 um vt attēdat quid deposuit. Et
 si dixerit verum vl' non. quia nō sei-
 p̄sum damnat eternaliter ⁊ aliuz
 tēporaliter. ⁊ q̄ si vereat salti eis
 secrete dicere ne ille delatus mo-
 riatur iniuste ⁊ verba talia stude-
 ant ei dicere vt dare videant si de-
 posuerūt veritatē necne. Qd̄ si te-
 stes sicut informati steterint in af-
 firmatiua ⁊ delatus in negatiua.
 nec ad hoc statim velint ep̄us et
 officiales negocium p̄ sentētiām
 determinare ⁊ tradēdo taliter dephē-
 bēum brachio seculari. s; diutius

eum teneant nūc inducēdo dephē-
 bēum ad affirmatiuā nūc testes
 diuisim tamē ad executēdum bñ
 sciētiām suā. Et singulariter
 attēdant ep̄us ⁊ officiales ad il-
 lum testem quē viderint melius
 deponēt tam ad bonum ⁊ q̄ viderit
 tur melioris consciētiē. Et circa il-
 lum instēt diutius si res ita se hab-
 buit vt deposuit necne eius sciēti-
 ām onerando ⁊ si viderint teste
 aliquē vacillare vel aliō habeāt in-
 dicia contra eum p̄pter que suspes-
 ctus q̄ falsitatem dixerit merito
 habeat de bono consilio peritoꝝ
 arrestent eū ⁊ procedant vt iusti-
 cia suadebit. Comproū nanq; ē
 frequēter ⁊ frequētius q̄ sic dephē-
 bensus testibz fidedignis postq̄ in
 negatiua diuisitit ad cor redus-
 ctus p̄sertim veraciter informatus
 q̄ non tradetur brachio seculari.
 sed ad misericordiā admittit
 suā detegit prauitatē ⁊ veritatē
 quā iam diutius negauit tūc
 libere confitē' ⁊ frequenter reprū
 est q̄ testes malicia agitati ac ini-
 micicia supati se ad inuicē colliga-
 rūt ad imponēdum insonti here-
 ticaz prauitatē. Postq̄ ad infoꝝ-
 matōem frequētē ep̄i ⁊ officiales
 remorsu consciētiē fatigati ac dis-
 uinitus inspirati reuocant quam
 dixerūt ⁊ fatētur maliciose se illi in-
 posuisse tantā labē p̄pter cōd talis
 ⁊ taliter dephēsus nō est p̄ sentē-
 tiām festinādus s; diutius q̄ per
 vnū annū ⁊ plures expectādus aū
 q̄ sic tradat curie seculari. Duo
 expectato tpe p̄p̄tenti ⁊ adhibi-

Aperitio de
 se p̄p̄tenti
 vni. altum la
 curiose dicitur
 cum rege p̄p̄tenti
 re ad illam dē
 fore dicitur t
 trum q̄ in m
 dicitur q̄ in
 suo q̄ p̄p̄tenti
 legem p̄p̄tenti
 p̄p̄tenti dicitur
 dicit p̄p̄tenti
 non nisi p̄p̄tenti
 terminandi v
 Si vero sic cōf
 in heretico sed
 naq; vt impetū
 t̄p̄tenti cog
 modum q̄o
 nō p̄p̄tenti
 det talibus ag
 p̄p̄tenti hanc
 t̄p̄tenti q̄o testē
 affirmatiua suā
 tando ac culpa
 de q̄m t̄p̄tenti
 fieri t̄p̄tenti
 q̄o t̄p̄tenti
 t̄p̄tenti q̄o
 t̄p̄tenti
 in mltis v
 here in de t̄p̄tenti
 p̄p̄tenti q̄o
 dicit q̄o t̄p̄tenti
 tales falsos testē
 p̄p̄tenti q̄o t̄p̄tenti
 t̄p̄tenti p̄p̄tenti
 les p̄p̄tenti

ea diligentia concedēti si sic delatus legitime dephensus recognoverit culpam suā ac confessus fuerit iudicialiter se fuisse illaqueatum tpe prefata heretica, pravitare ac illam ac oēm heresim cōfesserit abiurare et satisfacere ad arbitrium ep̄i et inq̄sitoris congruū exhibere tanq̄m in heresim dephensus et p̄pria confessione et testium legitima p̄ductione. Ut hereticus penitens abiuret oēm heresim publice p̄ formam. De q̄ agit Octavo mō supra posito, p̄cessum fidei terminandi, vbi de talibus agit. Si vero sic cōfessus q̄ incidit sic in heresim, sed stat in illo q̄o priuari ut impenitēs relinquet brachio seculari et agatur circa illū p̄ modū quo supra agit in decimo mō p̄cessum fidei terminandi, vbi de talibus agit. Si autē ip̄e delatatus steterit p̄stanter in negatiua sed ip̄i testes resilierint a sua affirmatiua suū testimoniū reuocando ac culpam suā recognoscendo, q̄z infonti tantā labem impofuerūt rancore et odio agitati p̄ se seu p̄recio deducti ip̄e delator ut immune a iudicio relaxato punient ipsi ut falsi testes accusantes seu deferentes, ut notat Paul⁹ supra multa, et ver. illos, in prin. de here. in cle. et feretur sententia seu p̄nia p̄tra eos ad arbitriū ep̄i et iudicū, oīno tñ ad p̄petuos carceres tales falsos testes p̄dēnādo et in pane et in aqua ad dies vite penitentiādo ponēdo etiā post ad scellas añ portas eccl̄ie tales et. ha/

bent tamē potestate ep̄i mitigare aut etiam aggrauare post annū. et tempora p̄ formam tenoris sequentis.

Autē tali

ter dephensus p̄ annū vltimus vel alio maiori p̄gruo tēpore expectatus p̄stiterit in negatiua continue et testes legitimi in affirmatiua disponāt se ep̄s et iudices ad relinquendū eūdem brachio seculari mittēdo eidē aliquos probos viros fidei zelatores et p̄ferti religiosos eidem nō ingratos sed familiares et gratos q̄ sibi indicēt q̄ mortē non pōt euadere t̄pales dum sic stat in negatiua sed tradetur tali die ut hereticus impenitēs potestati curie secularis. Et nibi⁹ lomin⁹ ep̄s et officialis mittat balino seu potestati curie secularis, quatenus tali die et hora et in tali loco extra eccl̄iā tamē, veniat cū familia sua ad recipiendū quēdam hereticū impenitentē quem tradent ei. Et etiā q̄ faciet publice p̄conisari in locis illis in quibus p̄conisatiōnes alie fieri p̄sueuerūt q̄ oēs sint tali die et hora in tali loco ad audiendū s̄monem quē p̄dicator faciet de fide et tradēt ep̄iscopus et officialis quādam hereticū p̄tinacē brachio seculari. Ad ueniētē autē die p̄dicta, ad ferēdus s̄niam assignatā erūt ep̄us et officialis in loco p̄dicto ip̄so tradēdo ibidem ex̄item alto clero et populo congregato ut eminēt̄ ab oībus videatur ac p̄sente potestate

curie secularis stando ipso traden-
do. Quibus lectis feretur senten-
tia per hunc modum

Os misera

tionis diuina eps talis ci-
uitatis aut iudei in terris talis do-
mini. Attēdentes q̄ tu talis de ta-
li loco talis dyocesi fuisi nob̄ des-
latus de tali heretica prauitate
Exprimātur. Et vellemus certō
ram an ea que de te ⁊ contra te no-
bis dicta fuerant veritate aliqua
fuleūretur ⁊ an tu ambulares in te-
nebris aut in luce descēdim⁹ ad
nos informandū testes diligētius
examinādum teq̄ vocandū ac in-
terrogandū sepius medio iuramē-
to defensionelq̄ exhibēduz ac ad
oīa ⁊ singula faciendū q̄ per nos
fienda erant fm̄ canonicas sancti-
ones. Neq̄ cum vellem⁹ p̄is tu-
um negociū sine debito termina-
re solenne consiliū tam in theolo-
gica facultate q̄ in iure canonico
⁊ civili corā nobis fecimus ⁊ gre-
gari ⁊ visis ac diligenter discussis
p̄cessus meritis ⁊ oīnibus ⁊ singu-
lis in p̄nti causa p̄ductis deductis
actis et actitatis predictoz̄ consi-
lio digēto pariter ⁊ maturo repe-
rimus contra te legitime p̄batuz
q̄ fuisi tanto tpe infectus hereti-
ca prauitate ⁊ hom̄ rep̄mus q̄ fe-
cisti ⁊ dixisti talia ⁊ talia. Expu-
mātur et d̄ctus apparet manifeste
q̄ es legitime d̄p̄bensus i pre-
dictā hereticam prauitatē. Sane
cū cupremus p̄ut ad huc cupim⁹

te veritates fatendo resilire ab he-
resi antedicta ⁊ reduci ad gremiū
ecclesie sancte ac ad scē fidei vni-
tatem vt sic saluares aiām tuam
⁊ tam aiē q̄ corp̄is mortem eua-
deres gebēnalem tā per nos q̄ p̄
alios n̄ram diligentiā exercentes
ac p̄ te longa tpa expectantes tu i
reprobū sensum datus ⁊ temp̄si-
sti acquiescere nostro consilio sa-
niori uno persististi ⁊ persistis in
negatiua p̄tinacia ac contumaci
animo indurato qd̄ dolentes res-
ferimus ⁊ referendo plangim⁹ ac
dolemus. Tenū cum ecclia dei tā
to tempe expectauerit q̄tenus res-
silires recognoscēdo p̄p̄iam tuaz
culpam ⁊ nolueris neq̄ velis et
nō habeat vltra qd̄ tibi gratie fa-
ciat ac mercedis. Expropter vt sis
ceteris in exemplū ⁊ alijs ab h̄mōi
heresibz arceant ⁊ tanta facinora
nō remaneant impunita. Nos e-
piscopus ⁊ iudices in causa fidei
mēozati sedentes p̄tribunali mo-
re iudiciū iudicantiū sacrosanctis
euāgelis positis coram nob̄ vt d̄
vultu dei iudiciū nostrz̄ prodeat:
⁊ oculi n̄ri videant eq̄tatem habē-
tes p̄re oculis solum; dei; ⁊ sancte
fidei gl̄iam ⁊ honozes totalem in
n̄ra p̄sentia constitutū hac die ho-
ra ⁊ loco ad audiendā diffinitiuā
s̄niam assignatis diffinim⁹ decla-
ramus ac sentētiām⁹ te esse here-
ticū impenitentē tradēdum seu re-
linquēdum vt talem brachio se-
culari ac p̄ n̄ram s̄niam vt se he-
reticam p̄tinacem impenitentē a
foro eccliastico te p̄iciamus ⁊ tra-

omnis de
collan apoc
Eccle canon
de p̄contemp
p̄m̄ d̄cti
colijs cum la
lata d̄cti

Q

ep̄o ⁊ u
q̄ aliqui p̄ob
p̄re d̄cto. Cum
nos sed famili
cent d̄cti re
lans in al iur
am ⁊ d̄cti
q̄ h̄mōi ven
do culpam h̄m
bus h̄m d̄cti
⁊ iam relictis
hereticis d̄cti
letem veritate
culpam h̄m ⁊ tra
fuert h̄m d̄cti
adurare h̄m p̄
at p̄m̄ d̄cti
tata credet q̄ ca
nape v̄p̄torez
lucem. Tota gl̄
d̄cti h̄m
et ca d̄cti
de negre cum me
m est magis fidei
ad d̄cti h̄m
la illatū q̄ p̄m̄

Quia h̄m
sed h̄m

dimus seu relinquitur brachio se-
culari ac potestati curie secularis.
Eandē curiaz secularē efficaciter
deprecantes quatenus circa et circa san-
guinis effusionem et mortis peri-
culuz inam sententiā moderetur.
lata est hoc sententiā.

Osterūt autē

ep̄s et iudices disponerere.
q̄ aliqui prohi viri fidei zelatores
ip̄i relicto. Curie seculari nō ingra-
tos sed familiares et gratos asso-
cient dicitū relicto dū curia secu-
laris in eū suū officium exequet q̄
eum solentur et adhuc inducant
q̄ fatendo veritate et recognoscē-
do culpam suā resiliat ab errorib-
us suis. Qd si forsan post finiam
et iam relicto ad locū vbi est cō-
burēdus deductus dixerit se vel-
le fateri veritatem et recognoscere
culpam suā et ita fecerit ac patus
fuerit hōi heresim et oēm alias
abiurare licet p̄sumat q̄ hoc faci-
at plus metu mortis q̄ amore ve-
ritatis credere q̄ ex misericōdia possit
recipi vt hereticus penitēs et ppe-
tuo imurari. Juxta glo sup ca ad
abolendā. § p̄nti. et ver audierit.
et ca excoicamus. ij. de here q̄ quis
de rigore iuris nec tali cōuersio-
ni est magna fides a iudicio fidei
adhibenda imo et p̄ter dāna r̄ga-
la illata ip̄m sp̄ punine p̄nt.

Questio. xxxij super iudicium
sed fugitiuum vel se contumaci-

ter absentantem.

Redecim.

et vltim⁹ modus p̄cessus
fidei terminandi et sententiādi est
q̄n delatus de heretica prauitate
p̄cessus meritis diligenter discuss⁹
sis cum bono consilio in iure perito-
rum reperitur iudicatus de heretica
prauitate est t̄n fugitiuus seu ab-
sens contumaciter sed congruo tpe
expectatus. Et hoc est in tribus ca-
sibus. Primus est q̄n delatus est
deprehensus in heresim vel in con-
fessione p̄pria vel facti euidentia
vel testium p̄ductione legitima s̄
fugerit vel se absentauerit et cita-
tus legitime noluerit cōparere.
Secūdus casus est q̄n aliq̄s ē de-
latus et receptus aliquali informa-
tione contra eū habetur aliquali-
ter seu leuiter suspectus. et sic citet
respōdurus de fide. et q̄ renuit con-
tumaciter compere excoicatur
et excoicatus sustinet illam excoi-
cationem aīo p̄naci et semp̄ con-
tumaciter se absentat. Tercius casus
est q̄n aliquis impediuit direc-
te finiam seu p̄cessum fidei ep̄i vt
iudicū vel qui ad hoc dederit aus-
p̄liū consiliū vel fauorē talis ē excoi-
cationis mucrone p̄cussus quā si
sustinuerit p̄ ānū aīo indurato ex-
tūc ē vt hereticus cōdēnandus per
ca. vt inq̄lītōnis. § phibemus. de
here li. vi. et contumaciter se absen-
tauit. In primo casu ille talis est i-
penitens heretic⁹ cōdēnand⁹ iux-
ta ca. ad abolendam. § p̄nti. In

secūdo casu ⁊ tertio nō est hereti-
cus impenitens iudicāndus sed tā
quā vt penitens hereticus condē-
nandus. Juxta ca. cuz ptumacia.
et per ca. vt inquisitionis. S. phibe-
mus de here. li. vi. Circa quēlibet
istoz talis practica est seruanda.
Talis em̄ congruo tēpore expe-
ctatus citetur per ep̄m ⁊ officialē
in ecclesia cathedrali illius dioc̄.
in quo deliquit et in alijs ecclesijs
illius loci vbi domiciliū cōtrahē-
bat et specialiter vñ fugit ⁊ citabi-
tur p̄ formā tenoris sequētis

Ds. M. mi.

kratōne diuina ep̄us talis
cūritatis ⁊c. aut iudex talis dioce-
sis sp̄m̄ consiliū sanctoris. Preter-
rea cūctis nostre mentis desidera-
bilibus illud potissimū insignit̄ cor-
di nostro tēporibz n̄ris in detā ta-
li diocesi vberem florentēqz eccle-
siam vineam inquā dñi sabaoth
quam sūmi patris dextera fetuo-
sis cōplantaui quā eiusdē patris
filius proprij ac vniuersi vnda cru-
oris vberius irrigauit quā ip̄e al-
mus sp̄s paraclit̄us miris ines-
tabilibusqz donis int̄mus secun-
dauit. quā tota ip̄a incōprehensi-
bilis atqz inattingibilis trinitas
beata grandissim̄s varijsqz priui-
legijs sanctiū dotauit panterqz
ditauit aper de silua qui est et di-
citur hereticus quilibet absorbe-
at et depascat fructus fidei vbe-
res deuastando ac lacrrantes he-
resim vepres palmitibus inseren-

do serpēsqz tortuosus nostri v̄
p̄obus humani generis inimic⁹
efflans virus qui est sathanas et
dyabolus eiusdem vinee domi-
nice palmites inficiat atqz fructus
viriū p̄auitatis heretice immir-
tendo. Nec etiam ager ip̄e domi-
nicus populus inquā catholicus
ad quem excolendum pariter ⁊ se-
rendam descēdit de sūmorūm po-
lorum arce dei patris vniūgenitus
atqz primogenitus seminauit mi-
ris sanctisqz predicatōnibus dis-
currunt per villas ⁊ castella docent
non sine magnis fatigationibus
Elegit apostolos viros vtriqz os-
perarios industrios ac conducit
ditans illos eternis retributionibz
bus expectans ip̄e dei filius de a-
gro isto magno illa die iudicij ex-
tremo vberes manipulos colli-
gere ⁊ per manus sanctorūm an-
geloꝝ um recondere in celesti ho-
reo sancto suo. Sāpsonisqz vul-
pecule incerta te que sicut persone
labe heretica p̄auitate facies q̄/
dem habētes diuersas caudas sz
ignitas ad inuicem colligatas. qz
de varietate flammę coueniunt
in id ip̄m segetem dominicā iam
albam ad messē splendoribus
fidei relucētem moxū amarissimū
mo demoliantur ac discursū sub-
tilissimo pergant impetū valis-
simo accedant pariter ⁊ accen-
dant dissipēt ⁊ deuastant sincer-
tatē sanctę fidei catholice subtili-
ter ⁊ damnabiliter subuertendo.
Eapropter cum tu talis incidē-
in dānatas hereses malef. ca. v. il-

probice in tali de
ita tūc man
ita hōmō cō
expatitacō
na cōsōlōm
re capos vñ cap
dūmā rōmāo lū
mūm te vt de ⁊ dūpe
vobis manifest
p̄mō maligō sp̄i
hūmō vōmōis dōp
⁊ Eap̄pōt̄ cum tu
mō vobis de hereti
excepta informatōe
tas de cadē elēs nob
cūc qm̄ hōmō inficā
lata Cūmōmō ⁊ p̄
vñ vobis p̄mōlōt̄ com
vobis catholice rōmō
ritatus vōmōis cōp̄m
ater ecclōicūm? te ac
fōmōm p̄b̄l. car. In
p̄mō dēc. amōm tot a
mōmō ⁊ mō dē ita qz mū
vōmō sp̄is maligōm
mōm et cum te expectat
mōcōlōt̄ ⁊ dēp̄mō vt
nōd gēmōm sanctō fidei
mōm cōmōlōt̄ in exp̄
vōmōm. Eōmō rōmōm
mōm vōmōm vōmōm
vōmō dēc. hōmō dēc. vōmō
re vōmōmōm tam rōmōm
mō p̄mōmōm vōmōm
mōm ep̄s ⁊ vōmōm in causis
mōm dēc. vōmōm dēc. fōmō
mōm p̄mōmōm ⁊ fōmōm
mōm dēc. vōmōm vōmōm
mōm p̄mōm cōmōm rōmō
mōm dēc. vōmōm mōm

las publice in tali loco practican
do seu taliter dicatur seu fueris p
rantes legitimos cōiuctus de here
tica prauitate siue ppria deprehē/
sus confessione in iudicio p nos
receptus ⁊ post capt⁹ fugeris mel
dicinam refusans salutarē citauē
rimus te vt de ⁊ super his coram
nobis manifestus respōderes tu
q̄ ductus maligno spū pariter et
seductus renueris cōparere. Uel
sic. Expropter cum tu talis dela/
tus nobis de heretica prauitate ⁊
recepta informatōne contra te a/
lias de eadē esses nobis suspect⁹
leuis qm̄ fores infectus labe pre/
dicta. Citauimus te quatenus co
ram nobis psonaliter comparēs
de fide catholica respōsurus cūq̄
citatus renueris cōparere puma
citer excoicauim⁹ te ac excoicatus
fecimus publicari. In qua ste isti
p annū seu annos tot aio p̄naci
latitans ⁊ inde ita q̄ nunc quo te
dupert spūs malignus ignora/
mus et cum te expectauerim⁹ mi
sericorditer ⁊ benigne vt reuerse/
ris ad gremiū sancte fidei vnitatē
tu facere contēpsisti in reprobū
sensum datus Sane volumus ⁊
tenemur iusticia nos cogente cau
sam tuā h̄mōi sine debito termi
re nec valeamus tam nephanda
crimina p̄iuentib⁹ oculis tolera
re. Nos ep̄s ⁊ iudices in causis fi
dei supradictis te talem sepefat⁹
latitante profugum ⁊ fugitiuū p
p̄is nostr⁹ edictum publicum re/
dum⁹ pariter ⁊ citam⁹ pempto
rie. q̄tenus die tali talis mensis d̄

tali anno in tali ecclesia cathedra
li talis diocesis hora terciāz com
pareas psonaliter coram nob̄ d̄. ff
finitiuam sniam auditorus. Si/
gnificantes q̄ siue cōparueris siue
non pcedemus ad nostrā diffinitū
tiuam sniam contra te putius et
iusticia suadebūt. Et vt prius no
stra citatio perueniat ad tui notū
ciam nec valeas ignorantie vela/
mine te tueri p̄ntes litteras dictas
requisitōem ⁊ citatōnem nr̄am in
se continentes volumus ⁊ mada
mus affigi in valuis publice talis
predicte ecclesie cathedralis. In q̄
rum testimoniuū singuloz p̄sentel
nr̄as litteras imp̄sione nostrorū
sigilloz iussim⁹ cōmuni. Datū.

Dueniente

aut die p̄sira ad audiendā
diffinitiuā sniam assignata. Si p
fugus cōparuerit et p̄senserit pu
blice oēm heresim abiurare hūili
ter petens admitti ad misericōiam
postulando si relapsus non fuerit
admitte⁹ et si fuerit dephensus p
pria confessione vel testū legitima
productōe abiurabit ⁊ penitebit
vt heretic⁹ penitens fm̄ modus q̄
agitur supra in octauo mō proces
sum fidei terminandi vbi de tali/
bus agitur. sed si fuerit suspectus
violenter ita q̄ citatus responsu/
sus de fide noluit cōparere ⁊ fuit
et hoc excoimunicatus et stetit in
excoimunicatōne p annuz anūno
pertinaci et penitebit admitterur
et abiurabit oēm heresim ⁊ penit⁹

tebit vt hereticus suspectus de he
resi violenter. Penitens fm mo/
dus quo agitur supra in sexto mo/
do processum fidei terminadi.

Si autem cōparuerit ⁊ non con
senserit abiurare tradetur ver^o he
reticus impenitens brachio secu/
lari p modum quo dictum est su
pra. et agitur in decimo modo. p/
cessum fidei terminandi. Si aut
contumaciter renuerit compare/
re. tūc formetur sententia. p mo/
dum tenoris sequentis.

Ds. N. epi

scopus miseratiōe diuina
talis ciuitatis Attendēs q tu ta
lis de tali loco talis dioceſi fuisti
nobis de heretica prauitate fama
publica referente seu fidedignozū
insinuatōne delatus. Nos qbus
ex officio decūbit descendim⁹ ad
videndum ac inq^urendum. an cla
mor qui ad aures n^{ost}ras puenerat
veritate aliqua fulciret. Verū cuz
inuenissemus te in heresim depre
hensum deponentibz contra te qz
pluribus testibus fidedignis te co
ram nobis aduocatū iussimus d
tineri. dicatur sicut factum fuit an
tūc cōparuerit ⁊ medio iuramen
to interrogatus falsus fuerit vel
non. Sed post maligni spiritus
consilio ductus ⁊ seductus mety/
ens tua vulnera vino ⁊ oleo salu
briter conseruere aufugisti. aut po
natur si sita est carcerem ⁊ arrestū
fregisti pariter et aufugisti lat rās
hinc et inde ⁊ quo te maligni spi

ritus duxerit an te satis totaliter
ignoramus. Vel sic. Verum cuz
inuenissemus contra te taliter vt
predicatur nobis delatum de her
etica prauitate multa indicia p
pter que suspectū leuiter de hereti
ca prauitate predicata te merito ha
beamus citauimus te p publicū
edictum in talibus ⁊ talibz eccle/
sijs talis dioceſis quatenus infra
certum terminū nobis prescriptum
coram nobis in tali loco psonali
ter cōpareres. In et sup predictis
contra te depositis ⁊ alias de fide
catholica ⁊ eius articulis respon
surus. tu vero in sano consilio ad/
herendo renuisti cōtumaciter cō/
parere. cūqz iusticia exigente te ex/
cōicauerimus ac fecerimus excōi/
catum publice denūciari tu medi
cinam refugas salutares decām ex/
cōicationē vltra qz per annū susti
nuisti et adhuc sustines in repro/
bum sensum datus aio perinaci
⁊ profugus latitans hinc ⁊ inde.
vt quo te malignus spūs duxerit
ignoramus. Sane cum longo tē
pore qz tanto die te expectauerit
ecclesia sancta dei misericorditer ⁊
benigne quatenus ad eius miseri
cordie gremiū euolares ab errori
bus resiliendo. et iuxta fidē catho
licam. pfectam operando ipa qz te
clementia vberibus enutriet. ma
lignoz. seductus consilio acquiel
cere recusasti in tua p^{er}tinacia p^{er}se/
uerans Verum cum vellemus p
ut volumus ⁊ debemus iusticia
nos cogente causam tuā sine del

de p^{er}sentat
omnes te p^{er}te
ter hoc loco
et eorum nob
nam aduoca
tum aduoca
dus velle p^{er}
bus ⁊ c^{er}uic
na res^{er}uim⁹ r^o
S^{ed} q^uo q^uoſum
ficia laborat
bedentiam ⁊ c^{er}
ecclesiam tolera
nem fidei. c^{er}uic
pationem heret
ficio cogente ⁊ a
⁊ c^{er}uic^{er}uic^{er}uic^{er}
bore ⁊ c^{er}uic^{er}uic^{er}
eodem d^{er}uic^{er}
p^{er}uic^{er}uic^{er}uic^{er}
rum consilio p^{er}
logica facultate
ro et c^{er}uic^{er}uic^{er}
⁊ diligenter d^{er}uic^{er}
venerit moe iudic
facolantis eam
ram nobis vt de
vnt n^{ost}re p^{er}uic^{er}
vnt n^{ost}re p^{er}uic^{er}
c^{er}uic^{er}uic^{er}uic^{er}uic^{er}
fragabilem v^{er}uic^{er}
lem ab^{er}uic^{er}uic^{er}
li ap^{er}uic^{er}uic^{er}
vnt n^{ost}re p^{er}uic^{er}
vnt n^{ost}re p^{er}uic^{er}
fiam ac p^{er}uic^{er}uic^{er}
d^{er}uic^{er}uic^{er}uic^{er}uic^{er}

bito p̄ sententiam terminare cita-
uimus te quatenus hac die ⁊ ho-
ra ⁊ hoc loco cōpareres p̄sonali-
ter coram nobis diffinitiuā sentē-
tiam auditurus ⁊ q̄ renuisti con-
tumaciter cōparere merito te ostē-
dis velle perpetuo in tuis heresi-
bus ⁊ erroribus remanere q̄d dolē-
res referimus ⁊ referēdo dolem⁹
S̄z cū nō possum⁹ nec velim⁹ iu-
sticiā subterfugere nec tantā ino-
bedientiam ⁊ contumaciā ad dei
ecclesiam tolerare. Id exaltatio-
nem fidei orthodoxe ⁊ ad exstir-
pationem heretice p̄auitatis iu-
sticiā exigente ⁊ tua inobedientia
⁊ contumacia requirente hac die
hora ⁊ loco tibi in antea ad audi-
endam diffinitiuā sententiā pem-
ptorie assignatis. p̄habito multo-
rum consilio peritorz tam in theo-
logica facultate q̄z in iure canoni-
co et civili p̄cessus meritis visis
⁊ diligenter discussis sedētes p̄ tri-
bunali more iudicum iudicantiū
sacrosanctis euangelijis positis co-
ram nobis vt de vultu dei iudici-
um nostrz prodeat ⁊ oculi nostri
videant eq̄tatem habētesq̄z p̄ o-
culis solum deū ⁊ sancte fidei irre-
fragabilem veritatē contra te ta-
lem absentiē vt p̄sentēz beati pau-
li apostoli vestigia imitantes sen-
tentiā diffinitiuā taliter ferim⁹
in his scriptis x̄pi noie inuocato.
Nos ep̄us ⁊ iudices in causa fidi
mentorati attendētes i causa ista
fidei ac p̄cessibus inde cōsecris or-
dinem iuris fore seruatiū. Attē-

dentēs etiā q̄ legitime citatus
nō comparuisti nec p̄ te nec p̄ ali-
um te aequaliter excusasti. Attē-
dentēs etiā q̄ in p̄fatis heresibus
longo tpe p̄inaciter p̄stitisti ⁊ ad-
huc etiā p̄seueras ac excoicatio-
nem p̄ tot annos in causa fidei su-
stinuisti prout ex nūc sustines aīo
indurato. Attēdētes etiā q̄ ec-
clesia sancta dei nō habet vltra er-
ga te quid faciat cū perseueres ⁊ p̄-
seuerare velis in excoicatione ⁊
heresibus p̄libatis. Eapropter be-
ati Pauli apli vestigia sectantes
declaramus diffinim⁹ ⁊ sententiā
amus te talem absentem vt p̄sen-
tem esse hereticum pertinacem ⁊
vt talem relinquendū brachio se-
culari ⁊ p̄ nr̄am sententiā diffi-
nitiuā te a foro eccliaſtico expelli-
mus et relinq̄mus potestati curi-
secularis. Eandē curiam affectuō
se depcantes vt si q̄s te habuerit i
sua potestate erga te citra sangui-
nis effusionem ⁊ mortis periculū
suarz iniām moderetur. Lata fuit
hec sententiā ⁊ Considerandū est
hic q̄ si iste p̄fugus ⁊ cōtumax
erit dep̄hensus in heresi vel p̄p̄ria
cōfessione vel testibus legitimis
⁊ ante abiuratōem fugit est p̄ sen-
tentiāz vere hereticus imperitēs
iudicāndus et ita in sententiā ponē-
dum est. Si autē aliter nō fuit des-
prehensus nisi q̄z delatus ⁊ suspec-
ctus habitus fuit citatus respōsu-
rus de fide et quia renuit compa-
rere fuit excoimunicatus et in
excoimunicatione tali stetit vltra.

q̄ per annū aīo. indurato ⁊ tandē
noluit cōparare iste nō est iudicā/
dus hereticus sed vt hereticus est
vt talis condēnandus. ⁊ ita ponē
dum est in sentētia vt dictū ē pri^o

Questio xxxij. sup. psonam
delatā ab alia malefica incinera/
ta vel incineranda qualiter sit sen
tentianda.

Wartusde

Primus modus p̄cessum filij
dei terminandi ⁊ sententiandi est qm̄
delatus de heretica prauitate p/
cessus meritis circa deponentem
diligenter discussis cum bono cō/
silio in iure peritorū reperitur de
tali heretica prauitate tm̄ modo
ab altera malefica incinerata vel
incineranda delatus vel delata ⁊
hoc contingere p̄t tredecim mo/
dis tanq̄ per tredecī casus q̄ sic
delatus. Vel reperitur in unis et
absoluedus totaliter. Vel repe/
ritur cum hoc diffamatus de tali
heresi generaliter. Vel reperitur
vltra infamiā questionibz expo/
nendus aliquid. Vel reperit
suspect^o de heresi leuiter. Vel reperit
suspect^o de heresi vehementer. Vel
reperitur suspectus de heresi vio/
lenter. Vel reperitur diffamatus
et suspectus in simul ⁊ cōmuniter
Et sic consequēter in alijs casibus
prout in vicesima q̄stione tactus
est vt ad tredecimū inclusiue Pri
mus modus fit qm̄ tm̄ modo ab
ip̄a malefica detenta delatus est.
et non p̄nātur nec confessiōe p/
pria nec testium p̄ductiōe legitimi

ma nec alias reperit̄ur indicia ex
quibus verisimiliter tanq̄ susp̄
ctus iudicari posset. talis om̄ino
venit absoluedus etiam p̄ ip̄m
iudicem secularem qui deponens
tem aut incinerauit aut incinera/
re p̄pria auctoritate aut ex cōmissi
one ep̄scopi iudicis ordinarij ha
bit ⁊ absoluetur p̄ sentētiā in
primo modo. p̄cessum fidei termi
nandi circa vicesimā questionem
contentā. Secundus modus ins
cidit qm̄ vltra hoc q̄ a detenta de
latus est etiam p̄ totam illā villā
seu ciuitatem diffamata existat.
ita q̄ tm̄ modo infamia peccit̄ et
sola laborauit semp. licet depost
per depositiōem detente malefice
infamia sit aggravata. Circa talē
talis practica est seruāda. quia iu
dex considerādo q̄ vltra infamiā
nihil in p̄iculari aduersus eam
ab alijs fidei dignis i villa aut op
pido probatur. licet forte detenta
certa grauia aduersus eum depost
fuit. quia tamē fidem pdidit abs/
negando illam diabolo. vñ ⁊ dif
ficulter eius dictis a iudicibz fides
adhibetur. nisi ex alijs circūstātijs
illa infamia aggravaret. ⁊ tūc in
terciū tam sequentē modum inci
derit. Ideo canonica purgatio est
tūc indicenda. ⁊ p̄cedetur p̄ sen
tentiā in secūdo modo. p̄cessum fi
dei terminandi circa vicesimā q̄
cūdam questionē contentā. Et si
iudex ciuilis illam purgatiōem co
ram ep̄scopo decreuerit fieri ⁊ so
lenniter in fir. em vt si deficeret vt
tūc per ecclesiasticū ⁊ ciuilem iu

ista est dēp̄t
e cōtētio vni
li q̄ sitate q̄p̄t
mōdet vt tam
purgatiōem
p̄ccatōis in tē
dētā ratiā tales
vti cōtētio vni
p̄m. cōtētio vni
dētā cōtētio vni
nollet. L. c. vni
sup talē delatā v
cātū cōtētio vni
p̄ductiōe legitimi
detenta necentam lū
aliquo factū in q̄
repta ista absolued
vltē q̄ q̄p̄t vltē q̄
tam laborant. appē
uat in aut infamiā
betitē depolite vt
ratiā vltē vltē in
sociam et ceterū in. et
agisse. dōcipm̄ tūc
dētā negata. ⁊ al
notū vel nō est notū
la nūl de honesta pua
tam purgatiōem q̄p̄
vltē tamē cōtētio vni
p̄m. cōtētio vni
re ad facim̄ vltē vni
repositiōem dōcipm̄
lōrande et hōdēt vni
no in vltē vltē vni
et verisimiliter cōtētio
me p̄m. cōtētio vni
vni et vltē vltē vni
vni modo p̄m. cōtētio vni
vltē circa vltē vltē q̄

dices in exemplū aliorū eo firmio
ri sententia puniretur. bene q̄dez
fit. Si autē per se voluerit exequi
mandet vt decem vel viginti cō/
purgatores ordinis sui habeat ⁊
procedat vt in secūdo modo sen/
tentandi tales tactum est. nisi q̄
vbi excoīcandus esset q̄ tūc ad i/
psū ordinariū recursum habeat
Et hoc contingeret vbi se purga/
re noller. Tercius modus in adit
sup̄ talem delatū vbi licet nō vin/
catur cōfessione pp̄ria nec testiuꝝ
pductione legitima nec facti cuiꝝ
dentia nec etiam sunt indicia sup̄
aliquid factū in quo vnq̄ nota/
tus fuisset ab alijs inhabitatoribꝝ
ville aut oppidi nisi q̄ infamia tā
tum laborauit apud eos aggra/
uatur autē infamia ex detēte ma/
lefice depositōne. vtpote quia asse/
ruit illū vel illam in oībus fuisse
sociam et secum in criminibꝝ par/
ticipasse. hoc ip̄m tñ sicut p̄stāter
delata negat. ita ⁊ alijs inhabita/
toribꝝ vel nō est notū vel de nul/
la nisi de honesta p̄uersatōne seu
etiam participatōne ip̄is constat.
Circa talem talis practica seruat̄
Primo q̄ adfrontare se hñt fa/
cie ad faciem ⁊ obieccōnes mutue
⁊ responsiones diligenter sunt cō/
siderande. et si q̄dem varietas aliq̄
qua in verbis incideret. vnde iu/
dex verisimiliter ex concessis ⁊ ne/
gatis p̄sumere potest ip̄am dela/
tam m̄c̄ toꝝ questionibꝝ exponē/
dam. procedatur p̄ sententias in
tertio modo. p̄cessum fidei termi/
nandi circa vicēsimāterciā questi

onem contentas ip̄am tormentū
leuiter exponendo adhibitis cau/
telis alijs q̄ plurimis ⁊ necessarijs
de q̄bus circa principium huius
tertie partis supra patuit ad lon/
gum. et ex quibus p̄sumitur talē
esse aut innociam aut reā. Quar/
tus modus incidit vbi talis des/
latus inuenitur suspectus leuiter.
⁊ hoc vel cōfessione pp̄ria vel des/
positōne alterius detente. ⁊ sunt q̄
ad hanc leuē suspitōnem reducūt
illos qui ad p̄ocādum mulieres
maleficas cōsuluissent. vel vbi in/
ter p̄iugatos odio se mutuo per/
sequentes amozē p̄curassent. aut
etiam p̄ aliquo cōmodo tēporali
apud maleficas laborassent. sed
quia tales vtriq̄ ex cōmunicati sūt
tanq̄ hereticorū credentes. Juxta
ca. excoīcamus. i. s. credentes. li.
vi. de here. vbi dicitur. credētes at
eorū erroribus hereticos similiter
iudicamus. quia etiam ex factis
p̄sumitur de affectu. ad hoc arg.
xxxij. q. ij. qui viderit. ido videtur
q̄ acrius sunt puniendi ⁊ senten/
tandi q̄ illi qui de heresi leuiter
habentur suspecti. put iudicandi
sunt aliqui ex leuibꝝ p̄icturis.
puta quia eis fuitia exhibuissent.
litteras detulissent. eorū erroribus
sic nullam fidem adhibuissent q̄
tñ illos nō manifestassent. alimo
nia ab eis accepissent. Sed siue il
li siue isti intelligantur hoc quod
in consilio peritorū conclusum fu
erit super leuē suspitōnem p̄o/
sequendū erit iudice p̄ tales pra/
cticam talis enim aut abiurabit

B

aut canonice se purgabit. fm q̄ in
quarto modo processum fidei ter
minando sub questione vicelima
quarta tangitur. Sed tamen qz
porius videtur q̄ abiuratio sit in
dicenda. ⁊ hoc propter alle ca. ex/
comunicamus. i. §. qui vero inue/
ti fuerint sola suspitione notabili.
⁊c. tamen nō debent si relabatur
pena relapsqz puniri ⁊ procedi/
tur prout in quarto modo pcessū
fidei terminando circa vicelima/
quartam q̄stionem tactum est.
Quintus modus incidit vbi ta/
lis delatus inuenitur suspect⁹ ve
bementer. ⁊ hoc simili modo vel
confessione ppria. vel depositōne
alterius malefice detente. ⁊ sunt q̄
ad hanc leuem dispositōnem re/
ducūt impeditores iudicium dire/
cte vel indirecte eorū officium in/
quirendo maleficas impediendo
dūmodo hoc scienter fecerint. ex
ca. vt inquisitionis negocium. li. vi
de here. Item reducūt om̄es qui
impedientibz prestant scienter au/
xilium consiliū vel fauorem. patz
per alle cap. inquisitionis. Itēz re/
ducūt qui citatos aut captos he/
reticos instruit de celanda verita
te ⁊ vt illam subtrahant vel fal/
sitate asserant. ⁊ hoc ex ca. accu/
satus. ⁊. §. fi. Item reducūt om̄es
qui eos quos sciūt hereticos rece/
prant scienter deducūt visitant vī
associāt munera mittūt seu fauo/
rem impediūt. que om̄ia in fauo/
rem non p̄sone sed culpe sūt vbi
scienter sūt. Et ideo dicit q̄ vbi

delata p̄sone participat de p̄missi/
sis ⁊ hoc per consiliū ita iudicātū
fuerit. Tūc iuxta q̄ntam moduz
processum fidei terminandi sub
questione vicelima q̄nta sententi/
anda est taliter vt omnē heresim
sub pena relapsqz vbi recidua/
ret habeat abiurare. Possumus
tamē asserere adiciendo q̄ iudicē
respectum habeant sup vnus
cuiusqz malefice incinerare aut de
tente familiam prolem seu etiam
progeniem eo q̄ vt plurimū ta/
les reperiūtur infecte cum male/
fice etiam pprios infantes ex dco/
num informatōne ip̄is habent of
ferre. vnde et indubie in quibuscū
qz flagitijs informare patent hec
ex p̄uina pte operis. Probatur ⁊
ex eo q̄ sic in simplici heresi p̄pter
agnitoz hereticoz familiaritatē
duz quis de heresi infamatus exi/
stit etiam consequēter ratōne fas/
militaritatis est de heresi vehemen/
ter suspect⁹. ita ⁊ in hac heresi ma
leficaz. p̄fatus autem casus pa
ter in ca. inter sollicitudines extra
de pur ca. vbi apparet q̄ rōne in/
famie de heresi fuit decano cuidā
indicta purgatio canonica. Et ra
tione familiaritatis hereticoz ab
iuratio publica. ⁊ ratōne scandali
fuit priuat⁹ beneficio quousqz scā
dalum sopiretur. Sextus mod⁹
incidit vbi talis delatus efficitur
suspectus violenter. hoc autēz sit
nō ad simplicem vel nudaz depo/
sitionem alterius malefice deten
te. sed ad indicia facti que eliciunt

per dicit
p̄fatus de
tatis p̄uina
sunt ceteri
p̄uina
ram intellig
ca que imp
na racta lura
tam sup p̄uina
p̄uina ⁊ ceteri
as et equales
ad credendum
loquim esse her
talis bonitas
erit. Sicut
cōt. circa fm
eo qui citatus
p̄p̄riam dicitur
tam q̄tā p̄p̄riam
tam eccliam
amū p̄fatus
atus de heresi
⁊ a simili circa
ueranda sunt
bis efficitur vbi
p̄uina calis
asserit illam in
latus que tame
ter negat quid ex
p̄uina aut ceteri
p̄uina p̄uina
p̄uina ⁊ a v̄t
violenter violen
p̄fatus calis
vbi non compar
tunc actor fir
heresi. et v̄t ceteri
causā fidei lura in
causā p̄uina

2

nur et quibusdam verbis et factis a malefica detenta perpetratis et per latis quibus ad minus delata asseritur interfuisse et operibus demonstrantibus communicasse. Pro quorum intelligentia advertenda sunt ea que supra questione decumana facta sunt precipue super violentam suspicionem quod ex violentis et conuincibus oritur pietatis et qualiter iudex violentatur ad credendum ex sola suspitione a liquem esse hereticum qui tamen fortassis bonus catholicus in corde existit. Sicut canonice exemplificatur circa simplicem heresim de eo qui citatus in causa fidei ad respondendum renuit comparere contumaciter propter quam contumaciam excommunicatur in qua ubi per annum perseveravit efficitur suspectus de heresi violenter. Quare et a simili circa talem delatam aduertenda sunt indicia facti ex quibus efficitur violenter suspecta et ponatur casus detenta malefica asseruit illam interfuisse suis maleficis que tamen delata constanter negat. quid ergo faciet. vtiq; opus erit considerare an ex aliquibus operibus sit vehementer suspecta et an vehemens suspicio in violentam valeat transire sicut in prefato casu citatus responsurus ubi non comparet sed renuit contumaciter sit suspectus leuiter de heresi etiam ubi citatus fuit in non causa fidei si autem in causa fidei citatus renuit comparere et pro-

pter contumaciam excommunicatur tunc sit suspectus vehementer quis tunc leuis suspicio transit in vehementem et si per annum persistat tunc vehemens transit in violentam. ita considerabit iudex si ratione familiaritatis contracte cum detenta malefica sit delata vehementer suspecta ut immediate in quinto modo incidendi tactum fuit. tunc opus erit considerare an ipsa vehemens suspicio in violentam transire possit. presumitur enim quod transire possit id est quod flagitijs detente ipsa delata interfuit ubi familiaritatem cum ea frequenter habuit. Est ergo procedendum iudici iuxta sextum modum processum fidei terminandi. prout in vicissim masera questione tangitur. Quod si queritur quid faciet iudex si adhuc talis delata ab altera malefica detenta oino persistat in negatiua non obstantibus quibuscunq; indicijs aduersus eam productis Respondetur. Primo iudex debet aduertere super negatiua responsiones an ex vicio seu maleficis circumstantiis proueniant siue non. et quidem ut in primis questionibus questione xv. et xvi. huius tercie partis patuit iudex cognoscere potest si flere et lachrymas emittere valeat. et ubi in questionibus quasi insensibilis redditur ita quod ad pristinas vires facilius redire tunc quidem violenta suspicio aggravatur et tunc omnino non est libere dimittenda. sed secundum

vt in sexto modo sententiādi ꝛ ꝓ
cessum fidei terminandi paruit su
pra allegato ꝓꝓertuis carceribus
ad penitentiam pagendas depu
tanda. Si vero maleficio tacitur
nitans non sit infecta ꝓꝓter vebe/
mentes dolores quos in questio/
nibus sustinet vere ꝛ realiter cum
ramen alie ꝓꝓ maleficio taciturni/
tatis quasi insensibiles reddūtur.
vt dictū est. tūc vltimū refugium
iudex habere ꝓt sup canonicam
purgatōem que si a seculari iudi/
ce indicitur dicitur vulgaris lici/
ta. quia non de nūero illarū pur/
gationū vulgarium de quibꝫ. ij. q.
iij. consultuisti. ꝛ ca. monomachia
tractatur. In qua purgatōne si ꝓ
fecerit vt reus vel rea iudicabit.
Septimus modus incidit vbi ꝓ
latus ipse non repitur legitime de
prehensus nec ꝓꝓria confessiōe nec
facti euidentia nec testium legiti/
ma productiōne. sed tm̄ reperitur
a detenta malefica delatus vl' de
lata. ꝛ cum hoc reperitū indicia
que ipm reddūt suspectum leuiter
vel vebemēter. vtpote qꝫ solū mo
do habuit magnam familiarita/
tem cū maleficiis. tūc tali rōne in/
famie est dicēda canonica purga
tio. Juxta ca. alle. inter sollicitudi
nes. ꝛ rōne suspitōnis heresim ab
iurare cū pena relapsoꝝ vbi reci/
diuaret si vebemēter suspectus. vl'
sine illa si leuiter. ꝛ ꝓꝓcedatur vt in
septimo mō ꝓꝓcessum fidei termi/
nando. circa. xxxij. quæstioneꝝ ta/
cium est. Octauus modus inci/
dit vbi sic delatus repitur ꝓꝓfessus.

heresim illam sed penitēs ꝛ nūqꝫ
relapsus. Vbi notādū qꝫ ꝓꝓr vbi
agitur de relapsꝫ ꝛ nō relapsis. pe
nitentibꝫ ꝛ nō penitentibꝫ. tales
distinctiōnes facite sunt ꝓꝓter eccle
siasticos iudices qꝫ de vltimis in/
ferendis sup ꝓꝓlicitis nō se intermit/
tūt. Ideo civilis iudex sup confes/
sam siue peniteat siue non. siue ꝓꝫ
lapsa fuerit siue nō. ꝓꝫ civiles ꝛ im
periales leges ꝓꝓcedere potest vt
iusticia sua debeat tm̄ modo recur/
sus ad ipos tredecim modos sen
tentiandi habere ꝓt. ꝛ fm̄ illos
se resoluerē vbi aliquod ambigu/
um interuenierit.

Questio. xxxiij. sup modū sen/
tentiādi maleficam malefica tol
lentem. In sup etiam sup malefi
cas obsterices ꝛ maleficos sagit/
tarios.

Vintus de

cimus modus ꝓꝓcessum fi
dei terminādi ꝛ sententiandi est. qñ
delatus de heretica prauitate res/
perit maleficia nō inferentē sed tol
lentem. Circa istū talis practica ē
seruāda. quia aut vtitur remedijs
licitis aut illicitis. ꝛ si qdem licitis
nō vt maleficius sed vt christico/
la est iudicandus. De qꝫ bus licitis
remedijs supra circa principium
huius tercię partis ad longuꝫ pa
tuit. Si vero illicitis. tūc distin/
guendū quia aut sunt illicita sim
pliciter. aut fm̄ quid. Si simpli/
ter adhuc dupliciter. qꝫ vel noci/
li

mento proximi. vel sine nocumē
to. vtroq; tamē modo semp cum
exp̄ssa demonū inuocātōne. Si
vero illicita s̄m q̄d pura. quia ab
q; exp̄ssa. licet nō ab q; tacita de
monū inuocātōne sūt. talia iudi/
cantur vana potius q̄ illicita no
minari a canonistis ⁊ certis theo
logis. v̄s in prima questione hu
ius vltime partis totius operis
patuit. Iudex ergo quicūq; siue ec
clesiasticus siue civilis: licet prios
⁊ vltimos nō habeat reprobare ⁊
signanter primos potius p̄mēda
re. ⁊ vltimos tolerare. put canoni
ste asserūt licitum esse vana vanis
contūdere. Illos tamē qui cū ex/
p̄ssa demonū inuocātōne male
ficia auferūt nullo modo tolerare
debet p̄cipue illos qui cum no/
cumento proximi talia cōmittūt.
Et dicitur cum nocumento pro
ximi praticare quando maleficiū
ita ab vno auferitur quod alteri i/
fertur. Nec obstat si illa cui inferē
sit malefica p̄ se siue non. ⁊ siue sit
illa que maleficiū intulit siue non
⁊ siue sit homo siue quecūq; alia
creatura. patent sup̄ hec oia acta
⁊ gesta in prima questione supra
allegata. deducta. Sed q̄ritur q̄d
faciet iudex vbi talis asserit se ma
leficia tollere per licita ⁊ nō illicita
remedia aut quō possit talia ve
raciter iudex cognoscere. Respon
detur q̄ citato illo interrogetur q̄
bus medijs vtatur. nec tamē ver/
bis suis standum erit. sed ecclesia/
sticus iudex cui ex officio incumbit
diligenter inquirat siue per se. siue

per plebanū aliquem quia singu
lis parrochianis exacte sub presti
to iuramēto quod exigere potest
perquirat. quibus remedijs vta/
tur ⁊ si quidem inuenta fuerit. pro
ut cōmuniter inueniuntur cum si/
perstitionis remedijs oino nō sūt
propter horribiles penas a cano/
nibus inflictas vt inferius pate/
bit tolerande. Et si queritur vnde
possunt remedia licita ab illicitis
discerni cum semp asserūt se qui/
busdam oratōnib; ⁊ herbarum ap
plicatōnibus h̄mōi amouere. Re
spondetur. hoc facile foret dūmo/
do diligens inquisitio fieret. Nā
quia necesse habent sua supstitionis
remedia occultare. eo vt nō res/
prehendātur seu vt facilius men
tes simplicium illaqueare valeant.
ideo h̄mōi verbis aut herbarum
applicatōnibus insistent. tamen
ex quattuor supstitionis eorum as/
ctibus tanq; sortilege ⁊ malefice
manifeste reprehenduntur. Sunt
em̄ de occultis diuinantes ⁊ ea q̄
non nisi malorum spirituum reuela
tione scire possunt referantes. Exē
pli gratia. vbi pro sanitate acqui/
renda frequentātur a leuissimis
lesionis aut maleficij aperire ⁊ ma
nifestare sciunt. vt si ratōne alter/
cationis cum vicina acciderit. vel
aliqua ex causa alia hoc ip̄m per
fectissime noscūt et indicare fre/
quentantibus sciunt. Secūdo
vbi ad vnius nocumenti seu ma/
leficij curā se intromittūt. alterius
vero minime. p̄out in dyocesi spi
reasi malefica quedā in loco quod

dam suu hosen nū cupato existit.
que licet plures sanare videatur
certos: tamen minime se posse cu
rare fatetur. nullam ob aliam de
causa nisi vt ab incolis fertur q
maleficia talibus illata sunt tam
fortiter ab alijs vt asserit malefici
cis impressa et hoc vtiq; virtute d
monū qd̄ illa amouere nō valej
ant quia vitz demon non semper
denōi cedere potest aut nō vult.
Tertio vbi sup̄ huius maleficia
illata singulares exceptiones face
re noscitur prout in ip̄a ciuitate
Spirensi contigisse noscitur. duz
quedā honesta persona malefici
ata in tibijs hmōi diuinatrice ob
sanitatis gr̄am a duocastz. illa do
mum ingressa et eā dum intuita
fuisse talem exceptionem fecit. si in
quit squamos et capillos in vul
nere nō habueris reliqua om̄ia ex
trahere potero. causam etiā lesio
nis aperuit licet ex rure et ad duo
miliaria aduentasset dicens. quia
cum vicina altercasti tali die ideo
tibi accidit. preter squamos etia z
et pilos alias q̄ plures diuersorū
generū res extraxit et sanitat. resti
tuit. Quarto vbi sup̄stitiosis insi
stunt aut insistere faciūt ceremo
nijs. et sic ante solis ortum vel a
lio determinato tēpore se frequē
tari volunt. dicentes q̄ infirmita
tes vltra angariam illatas sanare
nequeant aut q̄ t̄m̄ modo duas
aut tres p̄sonas per annū sanare
valeant licet nō sanando sed a le
sionibus cessando sanare videan
tur. Possunt et addi q̄ plures a/

lie consideratōnes circa talium per
sonarum conditōnes. quia vtplu
rimū retroactis temporibz male
et reprehensibilis vite fuerūt diffu
mate seu adultere aut maleficarū
superstites vnde ex nulla sanctita
te vite hec gratia sanitatis a deo
collata. Incidentaliter reducūt
et obstetrices malefice om̄es alias
maleficas in flagitijs excedentes
de quibus et in p̄ma parte ope
ris deducum est. quarū etiam tā
tus numerus vt ex earū confessi
onibus comperitū est q̄ non estis
matur villula vbi buuismōi non
reperiātur existit. cui periculo vti
q; a p̄sidentibus foret in parte sic
currendum vt non nisi iurate ob
stetrices a p̄sidentibus deputa
rentur cum alijs remedijs que in
secūda parte operis tacta sunt.
Incidit et de maleficijs sagittarijs
in contumeliam vtiq; christiane
religionis tanto periculosius dete
gentes quanto et securiores habēt
in terris optimatum et p̄ncipuz
receptatores fautores et defenso
res. Sed q̄ om̄es tales recepta
tores fautores et om̄ibus male
ficijs plerūq; in certis casibus dā
nabiliores existunt sic declaratur
Nam talium defensores a cano
nistis et theologis in duplici gene
re assignantur. Quidam nanq;
errorem. alij vero personam sunt
defendentes. et hi q̄dem qui erro
rem dānabiliores ip̄is qui errant
existunt cum nō solum heretici s̄
mo heresiarchi habendi sunt. vt
pater. xxiii. q. iiij. qui illozum. Et

Alis de
quibus
p̄no in
p̄no de
quibus
dū sunt
nossem
tantum
et potent
imp̄ati de
nos videt
vt p̄man
li modo et
in dupli
qui public
hoc et put
reles seu
p̄sidentibz
nos. s̄ic q;
obmittit
mittendo
ficos vt
credentes
res et huius
co obligat
scopus vel
altem reu
cipiant vel
m̄sionem
vniuersitate
tur nos de
promp̄i de
la. vt pater
in p̄no lib
mittendo
buium
caus licent
ere libere
um vel iam

De his defensoribus communiter non loquuntur iura eo quod ab alijs hereticis non distinguuntur in quibus etiam habet locum. ca. ad abolendam §. presenti. sepe allega. Quidam alij sunt qui licet non defendunt errorem defendunt tamen personam errantem. utpote qui resistunt viribus et potentia ne tales malefici seu quicumque alij heretici veniant ad manus iudicis fidei ad examinandum vel puniendum et similia. Simili modo etiam fautores talium sunt in duplici genere. quidam namque sunt qui publica funguntur auctoritate hoc est publice personae ut domini repositales seu etiam spirituales repositales iurisdictionem habentes qui etiam fautores esse possunt duobus modis. obmittendo et committendo. Obmittendo scilicet facere ea circa maleficos vel suspectos. infamatos vel credentes. receptatores. defensores et fautores ad que ex eorum officio obligantur. cum tamen ab episcopis vel inquisitoribus vel eorum alteri requiruntur. utpote si eos non capiant vel captos non diligenter custodiant. vel infra districtum suum ad locum de quo eis mandatur non deducant aut executionem promptam de eis non faciant et similia. ut patet in ca. Ut inquisitionis in principi libro. vi. de heresi. Committendo autem utpote si captos huiusmodi sine episcopi aut iudicis eius licentia vel mandato a carcere liberent vel processum iudicium vel sententiam eorum directe vel

indirecte impediunt vel similia peragunt ut patet ca. allega. ut officium §. prohibemus. Penitentium in precedentibus circa secundum principalem huius operis et circa finem ubi de maleficiis sagittarijs et alijs armorum incantatoribus tactum est declarate sunt. Ad presens sufficit quod omnes tales ipso iure sunt excommunicati et. xij. magnas penas incurrunt. patet extra de heresi. excommunicamus. i. §. credentes. et ca. allega. ut inquisitionis. §. prohibemus.

In qua excommunicatione si per annum persistuerint animo pertinaci erunt sunt ut heretici condemnandi. ut eodem ca. et. §. alle Qui vero dicendi sunt receptatores et an habendi sunt ut heretici. Respondet quod recipientes huiusmodi maleficos sagittarios aut quoscumque armorum incantatores nigromanticos seu maleficos hereticos de quibus in toto opere tractatum est. sunt in duplici genere. sicut etiam de eorum defensoribus et fautoribus tactum est.

Quidam namque sunt qui non tantum semel vel bis sed pluries et frequenter tales suscipiunt. et isti proprie et formaliter vocabuli dicuntur receptatores. a receptando quod est verbum frequentativum. et tales receptatores quandoque sunt sine culpa. utpote si ignorantiter hoc faciunt nec aliquid vnicuique suspecti de eis suspicati sunt. Aliqui sunt in culpa utpote quando eorum errores sciunt et non ignorant quod ecclesia tales sepe sequitur tanquam crudelissimos et diabolos et non minus dominus cruciat eos recipiat. et

§. iij

nent. defendunt et tales proprie sunt
et dicuntur hereticorum receptatores
et de talibus etiam loquuntur iura
et sunt excoicati. Juxta ca. excoi
camus. i. S. credentes. Quidam au
tem non pluries et frequenter sed ta
tum semel vel bis huiusmodi ma
leficos aut hereticos ceperunt.
et isti non videntur proprie dici re
ceptatores quia non frequentant
sed ceperunt quia eos ceperunt
et non ceperunt. Licet Archie
diaconus dicat contrariuz in ca.
quicunqz super ver. receptatores.
de quo tamen non est magna vis.
quia non de verbis sed de factis
curandum est. Ponitur tamen
differetia inter receptatores et re
ceptores. eo quod domini terrarum
semper dicuntur talium receptatores
ubi simplices qui eos expellere non
habent nec possunt. et si recepto
res sunt sunt tamen sine culpa.

Ultimo autem de impedito
officii inquisitionis episcoporum co
tra hominum maleficos hereticos qui
sunt et si heretici dicendi sunt. Ad
quod respondetur. quod huiusmodi
impeditores sunt in duplici gene
re. Quidam nanque sunt qui impe
diunt directe ut qui captos pro he
resis crimine a carcere propria te
meritate liberant vel processus
inquisitionis lacerant. testes in ca
fidei pro eo quia testificati sunt
vulnerant. vel si dominus tempo
ralis statuat quod nullus nisi ipse de
hoc crimine cognoscat. Alii qui
nullus nisi sibi de hoc crimine ac
cusari possit nec testificari. nisi co

ram eo et similia et isti impediunt
directe iuxta notata per Joannem an
dree. in j. ca. statutum. super ver. di
recte. libro. vi. de here. Et qui pro
cessum in iudicium vel sententiam
in tali causa fidei directe impedi
unt. vel qui ad hac agenda prestari
terint auxilium consilium vel fauor
rem. Et tales licet sint multum cul
pabiles. non tamen ex hoc sunt he
retici iudicandi nisi aliter appare
ret quod essent consimilibus erroribus
maleficorum involuti cum pertinaci
voluntate. sunt tamen ipso iure
excommunicationis mucrone percuss
si iuxta. ca. Ut inquisitionis. §. ph
bibemus. sic quod si in illa excommuni
catione steterint per annum animo
pertinaci extunc sunt ut heretici co
demnandi. ut patet ca. r. §. alleg.
Quidam vero sunt qui impediunt
indirecte. utpote qui statuant
quod nullus portet arma ad capien
dum hereticos nisi de familia do
mini temporalis et similia. iuxta
notata per Joannem andree. in ca.
statutum. super verbo indirecte.
et tales sunt minus culpabiles quam
primi. nec sunt heretici sed sunt ex
communicati. Juxta allega. cap. m.
Ut inquisitionis. Et etiam presta
tes ad hoc consilium. auxilium. vel
favorem. taliter quod si steterint in il
la excommunicatione per annum ani
mo pertinaci. extunc velut heretici
sunt condemnandi. per alle. ca. et. §.
prohibemus. Quod sic est intelli
gendum quod heretici condempnantur
taliter quod si volunt redire recipiunt
tur ad misericordiam. errore prius

abiurato. als vt impenitentes tra-
dentur curie seculari. vt patet per
ca. ad abolendam. §. pñci. Epylo-
gando. malefice obstetrices put
alie malefice maleficia inferentel
fm qualitatem criminū condem-
nantur ⁊ sententiantur. ⁊ a simili
malefice maleficia supstitiose vt
dictum est opere dyaboli tollen-
tes. cum non dubiū sit q̄ sicut au-
ferre ita et inferre possunt. vnde ⁊
ex quodam pacto taliter malefi-
ce ex demonū informatōne cōue-
nunt. vt be q̄dem ledere alie ve-
ro sanare debent. vt sic eo facilius
mentes simplicium illaqueando
suam pfidiam augmentant. Sa-
gittarij vero ⁊ alij armorum incā-
tatores malefici. cuz nō nisi ex fa-
uore defensione receptatōne presi-
dentū sustentantur. omnes tales
penis p̄scriptis subiacent ⁊ q̄ offi-
ciales quoscūq̄ contra huiusmōi
maleficos aut eorū fautores ⁊c.
in eorū officio impedirent sili mo-
do excomunicati sunt. ⁊ om̄ibz pe-
nis vti fautores subiacent. veruz
vbi steterint per ānum in illa ex-
comunicatōne animo ptinaci. si
redire voluerint abiurant impedi-
mentū ⁊ fautoriam ⁊ ad miseris-
cordiam admittūtur alias vt im-
penitentes heretia tradūtur bra-
chio seculari. Et vbi n̄ stent pan-
num nihilomin⁹ contra impedi-
tores hmōi potest procedi. vt cō-
tra fautores hereticorū. ar. ca. ac-
cusatus. §. vltimo. Et qd̄ dictum
est de fautoribus defensoribz re-
ceptatoribus ⁊ impeditoribus su-

per maleficos sagittarios ⁊c. idēz
⁊ per oia intelligendū est erga q̄s
cūq̄ maleficas aut maleficos ho-
minū iumentis ⁊ terre frugibz
varia nocumenta inferentibz.
Verū et ipi malefici quicūq̄ vbi
in foro penitentie spū contrito et
hūiliato peccata deslentes ⁊ pu-
re confitētes veniam petierint. ad
miseriam recipiūtur. alias vbi in-
notescūt contra eos p̄cedere des-
bent quibz ex officio incūbit citan-
do arrestando capiendo ⁊ proces-
dendo in om̄ibus iuxta criminuz
qualitatem vsq̄ ad finiam diffini-
tiuā inclusive vt tactum est si ⁊ in
quantū huiusmōi p̄sidentes eter-
ne dānationis laqueum p̄pter ex-
comunicatōem eis ab ecclesia in-
flictam euadere velint.

Questio. xxxv. hui⁹ vltime p̄-
tis sup modos sententiandi ma-
leficos quosq̄ friuole aut etiam
iuste appellantes.

Vero ad

appellatōnis remedium
finaliter delatum cōfugere iudex
cerneret. Notandū primo. q̄ hec
interdum valida atq̄ iusta. inter-
dum friuola atq̄ nulla decernit̄.
Cum em̄ in negocijs fidei sūma-
rie simplr et de plano sit p̄ceden-
dum vt ex p̄cedentibz sepe tactuz
est ex ca. multorū q̄rela. in cle. vbi
⁊ appellatōis remediū interdic̄.
Et tamē qz iudices interdū spon-
te p̄pter negocij arduitatē libēter
ipm prozogāt et dilāt Ideo ad

uertere p̄nt. q̄ vbi delat^r sentiret
se a iudice realiter ⁊ de facto con/
tra ius ⁊ iusticiā aggrauatū v̄po
te qz eius ad se defendendū admit
tere noluit. v̄ qz solus sine cōsilio
alioꝝ vel etiā sine assensu epi v̄ e
ius vicarij pronūciauit delatus q̄
stionare cum alijs sufficientes p
batōnes p ⁊ cōtra habere potuiss
sent ⁊ huius similia. tūc q̄dem ap
pellatio foret iusta. als non. **Se/
cūdo** notandū q̄ iudex appellati
one h̄mōi sibi p̄entata. tūc absqz
p̄urbatōne et motu debet petere
copiam appellatōnis prestando
verbo q̄ non currat sibi tempus
⁊ cum ip̄e delatus tradiderit sibi
copiam appellatōnis aduertat q̄
adhuc habet duos dies ad respō/
dendū ⁊ post hec duos adhuc tri
ginta ad apostolos exhibendum
Et licet statim possit respondere
⁊ apostolos dare istos vel illos
vbi sit multū expertus et peritū.
tamē vt cautius p̄cedatur melius
est aliquem terminū. p. vel. ff. vel
xxv. diez idem ad dandū pariter
dare decreuerit assignare cum po
testate prorogandi. **Tertio** notā
dum ē iudici q̄ infra tēpus iuris
⁊ infra tempus assignatus debet
diligēter attendere ⁊ discutere cau
sas appellatōnis seu grauamā al
legata ⁊ si videri habito bono cō/
silio per toꝝ q̄ iniuste ⁊ indebite
delatum aggrauauit ad se desen
dendū non admittēdo vel q̄stio/
nibus non debito tēpore exponē
do vel similia adueniente termi/

no assignato corrigat errorem su
um ⁊ reducat p̄cessum ad p̄iūctū
⁊ statum in quo erat quando de
fensiones ille peritit vel terminū
ad interloquendū assignauit et si/
milia. ⁊ tollat grauamen quo ab
lato procedat prout ante. quia p
amotionem grauaminis appella
tioque erat aliqua fit nulla **Juxta**
ca. cessante. extra de appella. **Sed**
hic attendat circūspēctus ⁊ prouisi
dus iudex. q̄ quedam sunt graua
mina reparabilia. et sunt illa de
quibus iam dictum est. ⁊ tunc ha
bent locum ea que dicta sunt.
Quedam autē sunt irrepabilia. vt
pote si delatus fuerit questionar^r
realiter ⁊ de facto ⁊ post euadens
appellat. Vel si **Clenodia** ⁊ aliq
vtilia simul cum vasīs ⁊ instrum
tis quibus malefici v̄tūtur fuerūt
recepti ⁊ combusti ⁊ similia q̄ nes
queūt reparari nec reuocari ⁊ tūc
non habet locum p̄dictus mo/
dus sed procedūm ad statū redu
cere in quo fuit grauamen huius
irrogatum. **Quarto** notandum
iudici est. q̄ licet a die respōsionis
habeat triginta dies ad apostolos
exhibendum. **Juxta** ca. de appell.
⁊ possit petenti assignare vltimū
diem iuris hoc est tricesimū ad a/
postolos recipiendū. tū ne videat
q̄ velit v̄erare delatū ⁊ de v̄erato
ne indebita reddat suspectū. et ne
videat confirmare grauamē sibi
impositū p̄ter quod extitit ap̄pel
latū melius est q̄ assignet infra tē
pus iuris terminū competentē vt
pote decimū diem vel vicesimū

et potest postmodum si expedire no-
luerit adueniente termino proco-
gare dicendo se fuisse alijs nego-
cis implicatum vel huiusmodi.
Quinto notandum iudicium est quod quoniam
prescriptum terminum appellanti et apo-
stolos petenti quod non assignet so-
lum ad apostolos dandum sed
ad dandum pariter et recipiendum
quia si assignaret ad dandum tan-
tum tunc iudex a quo appellaret
haberet appellanti mittere. Assi-
gnabit ergo ei terminum hoc est ta-
lem diem talis anni ad dandum
eis et recipiendum a iudice aposto-
los tales quales dare decreuerit.
Sexto notare debet quod in assigna-
tione huius termini non dicat re-
spondendo quod dabit apostolos ne-
gatiuos aut affirmatiuos sed ut
plenius deliberare possit dicet quod
exhibebit tales quales tunc decre-
uerit exhibendos. Attendat etiam
quod in assignatione huius termini ap-
pellanti ut tollatur omnis cautela
et astutia et malicie appellantis as-
signet locum in specie diem et ho-
ram utpote quod assignet vicissimum
diem augusti anni presentis et ho-
ram vesperum et cameram ipsius
iudicis in domo tali talis ciuita-
tis vel loci sitam tali appellanti ad
dandum et recipiendum aposto-
los tales quales decreuerit exhi-
bendos. Septimo notat quod si
decreuerit in animo suo detine-
re delatum crimine requirente et
iusticia exigente. In assigna-
tione termini ponat quod assignat

talem terminum ad dandum vel re-
cipiendum personaliter apostolos
ipsi appellant assignetque talem lo-
cum eidem appellanti ad dandum
eidem et recipiendum ab eo apo-
stolos de quo sit in potestate iudi-
cis appellatem libere retinere da-
tis tamen prius statim apostolis
negatiuos alias non. Octauo no-
tet iudex ne aliquid innouet circa
appellatem ipsum capiendum vel quod
stationando seu a carcere liberando
vel alias ab hora qua fuit sibi ap-
pellatio presentata usque ad horam
qua tradidit apostolos negatiuos
Epylogando. Nota sepe contin-
git quod delatus quando dubitat quod
contra eum feratur sententia qua
constat sibi de culpa sua frequen-
ter recurrit ad appellatorem reme-
dium ut sic subterfugiat iudicis
sententiam unde ab ipso appellat
et causas friuolas assignat utpote
te quod iudex eum captum tenuit et
cautioni idonee eum tradere no-
luit et similia friuola colorata quod
appellatorem iudici presentata copi-
am appellatorem petat qua habi-
ta statim vel post duos dies respo-
sione diem horam et locum appellati-
onem ad dandum et recipiendum aposto-
los tales quales decreuerit prescriptum
infra terminum tamen iuris utpote xx
xx vel xxx diem talis mensis
infra quem terminum assigna-
tum iudex copiam appellatorem
et grauamina seu causas propter
quas appellat diligenter discu-

tiat et cū bono consilio iurisperito-
rum deliberaret an exhibeat ap-
pellanti apostolos negatiuos h-
est respōsiones negatiuas appel-
latōnem nō admittendo vel affir-
matiuas hoc est respōsiones af-
firmatiuas ⁊ reuerentiales mittē-
das ad iudicem ad quez appellat
appellatōni deferēdo. Si em̄ vi-
deat q̄ cause appellatōnis sūt fal-
se vel frivole atq; nulle ⁊ q̄ appel-
lans nō vult nisi iudicium subter
fugere seu prorogare det aposto-
los negatiuos siue refutatozios.
Si autem videat q̄ grauamina
sunt vera ⁊ iniuste sibi illata ⁊ nō
sunt reparabilia vel dubitat si est
ita vel alias fatigatus p̄ter mo-
liciam appellans. vult se a tāto
onere liberare exhibeat appellātī
apostolos affirmatiuos seu reue-
rentiales. Adueniente igitur ap-
pellanti termino assignato si iu-
dex nondū formauit ap̄stolos
seu respōsiones vel alias nō est
dispositus p̄emptorie potest pro-
rogare simul vel successiue vsq;
ad .xxx. diem qui est vltimus ter-
minus iuris ad exhibenduz aposto-
stolos assignatos. Si autem for-
mauit ⁊ est dispositus potest sta-
tim dare ap̄stolos appellanti.
Si igitur decreuerit dare aposto-
stolos negatiuos seu refutatozios
adueniente termino p̄emptorio
assignato exhibebit per modum
qui sequitur in scriptis.

Dictus

iudex respondens prefate inter-
iecte appellatōni si dici appella-
tio mereatur. dicit q̄ ipse iudex
⁊ fm̄ canonicas sanctōnes seu cri-
am imperialia statuta seu leges p-
cessit ⁊ procedere intendit ⁊ a iu-
ris vtriusq; tramite non discessit.
nec discedere intendit. minusc; i-
psum appellatē aggravauit nec
aggravare intendit aut intellexit
quod p̄z per causas coloratas al-
legatas singulas decernendo.

Non em̄ grauauit in hoc q̄ eum
cepit ⁊ captum tenuit. quia cū sit
sibi delatus de tali heretica prauī-
tate ⁊ testes multos habeat con-
tra eum merito ip̄m tanq; victū
de heresi. vel sibi vehementer su-
spectum. captum tenere debuit at-
q; debet. nec grauauit eū quia da-
re ip̄m noluit cautioni. nam cum
crimen heresis sit crimen de ma-
ioribus ⁊ ip̄e appellans esset con-
uictus ⁊ statim in negatiua neq;
q̄ erat. nec est cautōni etiam ma-
xime dandus. si est ⁊ erat in carce-
ribus detinendus. Et sic discurs-
rat per alias ratōnes. Quo facto
dicat sic quare apparet q̄ ipse iu-
dex debite ⁊ iuste processit ⁊ a iu-
ris semitis minime deuiavit. mi-
nusc; ip̄m in aliquo aggravauit.
sed ip̄e appellans p̄ causas colo-
ratas atq; fictas nititur subterfu-
gere iudicium iniuste ⁊ indebite
appellando. propter que eius ap-
pellatio est frivola atq; nulla.
vtpote a nullo grauamine in h-
teriecta peccans em̄ in materia ⁊

Dictus
stolia me-
i appellatō
uando ip̄m
ur mandādo
meri. vel ip̄m
numū ad cōpar-
dem allegando
p̄ter q̄ ip̄m
restituendū
cū contra appell-
iudice ad quē
prohibentes ne
tunc iudex q̄
iudice contra cap-
m. nec ip̄m
est a carcere libe-
tūta. quia si
nata. quoniam
negatiuos. se-
tū p̄stati iuris
capitū. si probi-
tū. nūmū. et app-
compositus. clau-
ve. am. ac. tū. ⁊

forma. Et cum a pella tōnibz fr/
uolis nec iura deferant nec sit a iu/
dice deferendū. Ideo dicit iudex
ipse q̄ interiectam appellatōnem
nō admittit nec admittere inten/
dit. nec ei desert nec deferre propo/
nit. Et hanc responsionē offert di/
cro tali sic in debite a pellantē pro
apostolis negatiuis. 7 mandat in
seri statim inmediate post appella/
tionem p̄dictam eidem p̄sentatāz
Et si tradat notario qui appella/
tionem eidem p̄ntaur.

Mibus apo

stolis negatiuis sic adhibi
tis appellanti. statim iudex conti/
nuando ip̄m suū officiz equequa/
tur. mandādo eidem capi seu de/
tineri. vel ip̄m arrestando vel ter/
minū ad cōparendū coram se ei/
dem assignando vel aliqd̄ simile
p̄pter quod a p̄pareat qd̄ non desi/
nit esse iudex. cōtinuabitqz p̄cessū
suū contra appellantem. quousqz
a iudice ad quem est appellatum
sit prohibitus ne procedat. Caue
at tamē iudex q̄ nullam nouita/
tem faciat contra appellantem p̄/
sonam. nec ip̄m capiēdo nec si ca/
ptus est a carcere liberando. nec
al̄s ab hora qua fuit sibi appella/
tio p̄sentata. quousqz apostolos ei
tradiderit negatiuos. sed extūc vt
p̄dictur poterit si iusticia hoc re/
quirat. quousqz sit prohibitus a
iudice ad quem fuerat appellatus
et tūc cum processibus clausis 7 si
gillatis 7 cum fide. ac tuta custo/

dia idonea cautione si oportuerit
remitat eum ad iudicem antedictū.
cum. Si autem iudex exhibere
decreuerit apostolos affirmati/
uos 7 reuerentiales adueniente ei/
dem termino p̄emptorio assigna/
to ad dandum 7 recipiendū apo/
stolos. Exhibebit per modum q̄
sequitur in scriptis.

Dictus iu

dex respondēdo p̄fate in
teriecte appellatōni si dici appella/
tio mereatur. Dicit q̄ ip̄e iuste et
p̄out debuit in causa p̄senti p̄cess/
sum et non alias nec dictum ag/
grauatū se appellasse aggrauare i/
tendit. quod pars ad allegatas ra/
tiones singulas discurrendo non
em̄ ipsum aggrauabit in hoc q̄
dicit 7c. discurrat per causas sin/
gulas appellatōnis. meliori mo/
do 7 cum veritate quia poterit re/
spondendo. Concludēdo sic. qua
re apparet q̄ ip̄e iudex dictum ap/
pellantem nullatenus aggrauauit
nec causam dedit eidem appella/
ti metuens ne fm̄ eius demerita
ad iusticiam. procedatur. propter
quod eius appellatio est frivola at
qz nulla. quia a nullo grauamine
interiecta nec ei est iure a iudice d̄/
ferendum. Verum propter reues/
rentiam sedis apostolice ad quaz
extitit appellatum dicit ip̄e iudex
q̄ dictam appellatōnem admittit
eiḡ desert 7 deferre intendit. corū
p̄sens negocium ad sanctissimus
dominū nostrum papam 7 san/

etiam sedem apostolicam remitte
do assignando eidem appellanti
certum tempus scz tot menses p/
fime subsequentes. Infra quos
cum processibus clausulis & sigil/
latis sibi per ipm iudicem traden
dis. vel alias data idonea cautio/
ne de p̄sentando se in romana cu
ria. vel cum fida et tuta custo/
dia eidē per ip̄sum iudicem exhibi
benda habeat in Rhomana cu
ria p̄sente dño nostro pape. Et
hanc responsionē offerre ip̄e iudex
eidem appellanti papostolis as
firmariis & mandatur eam inse/
ri imediate post interiectam ap/
pellatōem eidem p̄sentatam. Et
sic trader eam notario q̄ appella/
tionē eidem p̄sentavit.

Etendat au

tem prudens iudex q̄ mor
yt apostolos reuerentiales apel
lanti exhibuit in causa illa p̄ qua
ille appellavit statim ip̄e desinit es
se iudex. Nec potest amplius de
illa agnoscere nisi sibi causa remis
sa per sanctissimū dominū nostrū
papam. quare de causa illa se am
plus nō intrōmittat nisi mittē/
do dictum appellantem p̄ modū
predictum ad dominū nostrum
papam assignando eidem termi/
num competentem. vtpote vniuf
mensis duozum vel trium quare
nisi inter m̄ possit se ad eūdem di
sponere et parare recipiatq; ab eo
de comparēdo & se p̄sentando in
rhomanam curiam infra eūdem

terminū assignatum idonea cau/
sione. Vel si appellans nō potest
illam p̄stare mittatur cum fide
et tuta custodia.

¶ Vel obliget se melius quo po
terit quatenus se infra terminum
assignatum in rhomanam curiam
p̄sentabit do mio nostro pape v/
per ipm nō stabit. Si autē iudex
habet causam aliam ac procedit
contra eam in alia causa in qua d̄
latus non appellavit. In ipa illa
causa iudex remanet prout ante
iudex. Etiaz si post admissam ap
pellatōem & datis apostolis re/
uerentialibus ip̄e appellans accu
satur & denunciatur iudici de alijs
heresis criminibz. de quibus non
agitur in causa pro qua appellavit
ut non desinit esse iudex. imo pos
test pro se ad informandum & res
stes examinandum libere proced
ere. Et finita prima causa in ro
mana curia vel ad iudicem remis
sa potest procedere libere in secū/
da. Aduertant autē iudices q̄ p̄
cessus clausos & sigillatos ad ro
manam curiam mittant iudicibz
assignatis qui iustitiam faciant p̄
cessus meritis actatis nec inquis
itores ibi curent agere contra ap
pellantes sed dimittant eos p̄
dictis suis iudicibus iudicandos.
qui iudices si inquisitores nolunt
facere partem contra appellantes
procedent ex officio ad procurat
tionem appellantiuz si voluerint
expediri. Aduertant etiā iudic
ces q̄ si ad appellantiū instantiā
curentur p̄sonaliter & compareant

Sit laus de
heretis pass
eterna dicitur

LANDE
MAY ST
MAY ST
MAY ST

caueant tamē omnino litem nō iu-
rare. sed attendant processus et
bibere et totam causam ad illos
reducere et procurent vt citius po-
terit remeare ne ibi tedijs mise-
rijs laboribz et expensis dama-
biliter fatigentur. sequitur nanqz
damna ecclesie et heretici confor-
tantur. et ex post nō inueniūt iudi-
ces tantum fauorem et reuerenti-
am nec timentur prout eorū pres-
sentia facit. Item ipsi heretici ali-
quicūqz videntes iudices in rho-
mana curia fatigari et derideri er-
gent sibi cornua et cōtēnēt ac ma-
lignabūtur et audacius hereses se-
minabūt. et vbi agitur contra eos
simili modo appellabūt. Alij eti-
am iudices efficiūtur debiliores
ad negocia fidei prosequēdum et
ad hereticos extirpandum metu-
entes ne per consil. miles appella-
tiones tedijs et miseris fatigen-
tur et hec omnia cedent in magnuz
preiudicium fidei et ecclesie sancte
dei a quibus singulis sponus ipsi
us ecclesie eā preseruare dignet.

Sit laus deo exterminū
heresis per viuis requies
eterna defunctis. Amen.

Ornaticiam simulare loco
Sapientia prima est

Honestus fama quia provincia
ditosere

Joannes georgius Sch
donationis amicus ergo titu
me possidet

